

Nittedal kommune

Rådmannens forslag til budsjett 2022 og økonomiplan for 2022-2025

Innholdsfortegnelse

Rådmannens innledning.....	5
Rådmannens forslag til vedtak.....	7
Budsjett på 1-2-3	10
Hovedtrekkene i budsjett og økonomiplan.....	10
Organisering og styring	14
Politisk organisering	14
Administrativ organisering	15
Organisasjonskart.....	16
Virksomhetsstyring.....	16
Kommunens strategiske mål	18
Verdier	19
FNs bærekraftsmål som rammeverk.....	19
Gode tjenester.....	20
God folkehelse.....	21
Rent miljø	22
Stolt nittedalsidentitet	22
Levende lokaldemokrati.....	22
Gode prosesser.....	23
Kompetente og motiverte medarbeidere	23
Sunn økonomi.....	24
Andre fokusområder	24
Forutsetninger og økonomiske rammer	25
Befolkningsutvikling	25
Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomistyring.....	27
Informasjon om forutsetninger og endringer som følger av statsbudsjettet.....	28
Vedtatt budsjett og økonomiplan 2021-2024.....	31
Øvrige politiske vedtak med økonomisk effekt i perioden 2022-2025.....	32
Nittedal Eiendom KF.....	33
Det økonomiske handlingsrommet.....	34
Handlingsregler prognose 2022-2025	35
Budsjettforutsetninger	37
Drifts- og investeringsbudsjett	39
Sentrale inntekter.....	40
Finansinntekter og -utgifter	42

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	43
Oversikt Investering og finansiering.....	43
Kommunens sektorer - tjenesteområder.....	43
Kommunens tjenesteområder	46
Helse og velferd.....	46
Innledning.....	46
Kostra-analyse	47
Status og utfordringer	47
Dette skal vi oppnå.....	50
Driftsbudsjett med endringer.....	52
Innsparingstiltak	52
Nye tiltak	53
Oppvekst og utdanning	56
Innledning.....	56
Kostra-analyse	56
Status og utfordringer	57
Dette skal vi oppnå.....	62
Driftsbudsjett med endringer.....	63
Politisk vedtak	63
Innsparingstiltak	64
Nye tiltak	64
Miljø og samfunn.....	67
Innledning.....	67
Kostra-analyse	67
Status og utfordringer	68
Dette skal vi oppnå.....	70
Driftsbudsjett med endringer.....	71
Innsparingstiltak	72
Nye tiltak	72
Investeringsbudsjett.....	73
Stab og støtte	75
Innledning.....	75
Kostra-analyse	75
Status og utfordringer	76
Dette skal vi oppnå.....	77

Driftsbudsjett med endringer.....	79
Innsparingstiltak.....	80
Nye tiltak	80
Finans	82
Innledning.....	82
Driftsbudsjett med endringer.....	82
Nye tiltak	82
Investeringsbudsjett.....	83
Vedlegg.....	84
§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)	85
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)	86
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)	87
§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B).....	88
§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3).....	89
Investeringsplan Nittedal kommune 2022-2025	90
Nittedal kirkelige fellesråd økonomiplan 2022-2025	93
Prisark 2022.....	98
Eierskapsoversikt.....	124
Oppfølging av Kommunestyrets budsjettvedtak 2021 sak 153/20	125

Rådmannens innledning

Kommuneorganisasjonen arbeider på oppdrag fra innbyggerne representert ved de folkevalgte. Kommunen skal tjene befolkningen, og alle tjenester skal være preget av innbyggerperspektivet. Det å sikre kvaliteten i de grunnleggende tjenestene til innbyggerne samtidig som man får til nødvendig samfunnsutvikling hører til kommunens kjerneoppdrag. Sammen med en ny kommuneplan vil budsjett og økonomiplanen gi viktige bidrag til hvordan kommunen skal lykkes best mulig i dette oppdraget.

Kommunens budsjett er på nærmere 2 milliarder kroner. Midler som vil bli brukt på tjenester til beste for innbyggere og næringsliv. Kommunens mange dyktige medarbeider er en svært viktig ressurs i dette arbeidet.

Årets arbeid med budsjett- og økonomiplan har vært utfordrende, ikke minst fordi mye av organisasjonens ressurser fortsatt har måtte ha fokus på håndtering av koronapandemien. Det begrenser muligheten for å kunne redusere kostnadene på kort sikt. Med det utgiftspresset som har vært rapportert gjennom året, har det vært en avveining hvor mye ekstra midler som skulle tilføres driften. I rådmannens forslag har valget vært å styrke driftsbudsjettene på de mest nødvendige områdene som lærernorm, styrking helse- og velferd og avsetning av midler til nødvendige sikkerhetstiltak innenfor IT. Det vesentlige av de økte utgiftene er dekket gjennom økte inntekter fra staten som ble skissert i saken om budsjetttrimmer 2022-2025, samt gjennom økt utbytte fra Eiendomsforetaket, økte renteinntekter og andre mer kortsiktig innsparinger. Samlet gir dette rammer for tjenesteområdene som er mer i tråd med det utgiftsnivået man går inn i 2022 med.

Det er innarbeidet flere engangskostnader i budsjettet for 2022, hvorav de største er tilskudd til

Bane NOR og engangskostnader til IT-sikkerhet. Det har ikke vært mulig å dekke disse kostnadene via driftsmidler dersom man samtidig skulle øke driftsbudsjettene slik det er foreslått. Engangskostnadene ville gitt et negativt netto driftsresultat og er derfor dekket inn ved bruk av disposisjonsfond. Det som kan forsvare bruk av disposisjonsfond er at det er innsparinger på veiprosjektdelen i Elvetangen-prosjektet. I tillegg kommer det positive regnskapsresultatet for 2020 som bidro til å styrke disposisjonsfondet. Med de innsparinger man har på Elvetangen, vil fritt disposisjonsfond være på om lag samme nivå som lagt til grunn tidligere.

I forslag til budsjett og økonomiplan har man med de styrkinger og engangstiltak som er foreslått i driften, hatt fokus på å oppfylle de prioriteringer som ligger i politiske vedtak. På investeringssiden er investeringer i boligtypeprogrammet innarbeidet, og det er innarbeidet et sjablongbeløp til heldøgns plasser/helsehus. Beløpet representerer ikke en anslag på kostnad. Både når det gjelder boligtypeprogram og heldøgns plasser/helsehus vil mye av utgiftsveksten komme etter 2025. Det blir helt sentral for økonomien framover på hvilket nivå og hvordan man faser inn nye investeringer og nye driftstiltak knyttet til nye bygg og andre områder.

For perioden 2023 til 2025 er det innarbeidet innsparingstiltak for å kunne holde seg innenfor de løpende driftsinntektene kommunen har til disposisjon. Dette til tross blir netto driftsresultat tilnærmet null i hele økonomiplanperioden. Bare utfra veksten i den eldre befolkning vet man at utgiftsbehovet vil stige utover det som er innarbeidet i økonomiplanen. Dersom man skal opparbeide handlingsrom herunder sikre et positivt netto driftsresultat i årene fremover, må det innarbeides ytterligere krav til innsparing og omstilling, utover det som er innarbeidet i rådmannens forslag til økonomiplan. Inntektsanslaget i budsjett og økonomiplaner er basert på gitte befolkningstall. Dersom befolkningsveksten skulle bli høyere er det viktig å ha med at dette også vil ha en utgiftsside som ikke er innarbeidet i budsjettet. Merinntekter fra staten må disponeres på en måte som gir handlingsrom for å møte demografi-utfordringene.

Økonomiplan for 2022-2025

I den krevende situasjonen kommunen står i, foreslås en bred prosess etter modell av arbeidet med ny kommuneplan med tanke på å komme fram til løsninger for å møte både de kortsiktige og mer langsiktige utfordringene på en god måte. Første halvår 2022 bør politisk nivå og administrasjonen sammen arbeide for å høyne kunnskap og forståelse omkring de muligheter og typer av tiltak som det kan være aktuelt å arbeide videre med. Dette arbeidet bør lede fram til et solid grunnlag for rammesaken i 2022 og det påfølgende arbeidet med budsjett og økonomiplan 2023 til 2026. Det bør også vurderes om man i dette arbeidet skal utarbeide et tillegg til økonomiplanen som omfatter utviklingen i ytterligere noen år.

Rådmannen håper årets budsjett og økonomiplan gir god og relevant informasjon til det politiske arbeidet med budsjett og økonomiplan for årene 2022 til 2025.

God lesning og lykke til med arbeidet!

Finn Christian Brevig

Rådmann

Rådmannens forslag til vedtak

Budsjett og økonomiplan 2022-2025

1.1. Forslag til Økonomiplan for perioden 2022 – 2025 vedtas.

1.2. Rådmannen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet 2022 i Økonomiplan 2022 – 2025.

1.3. Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf. vedlegg §5-4 bevilgningsoversikter - drift (1A) hvor år 1 er årsbudsjett 2022, herunder mål og premisser for bevilgningene.

1.4. Driftsrammene for hver sektor vedtas slik det fremgår av vedlegg §5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B).

1.4.1. Rådmannen gis fullmakt til å avsett til og bruke av bundne fond og finansinntekter og - utgifter i sektorenes budsjetter.

1.4.2. Rådmannen gis fullmakt til å fordele virkninger av lønnsoppgjøret fra sentral post til sektorene.

1.5. Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf. vedlegg 1 §5-5 bevilgningsoversikter - investering (2A) hvor år 1 er årsbudsjett 2022, herunder mål og premisser for bevilgningene.

1.6. Rådmannen legger frem sak i 2022 med justeringer som følge av budsjettbehandlingen i Stortinget.

Låneopptak

2.1. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til kr 86 620 000 i 2022. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 14-18.

2.2. Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.

2.3. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2022 med 50 000 000 kroner. Enhet for bolig og tilflytting gis fullmakt til å forskuttere tildeling til startlånskunder med inntil 10 mill.

kroner før Husbankens lånetilsagn er mottatt.

Skattesatser

3.1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2022 legges til grunn skattøre på 10,95 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.

3.2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2022 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.

Eiendomsskatt

4.1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2022 etter følgende utskrivningsalternativ:

§3 f) Faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.

4.2. Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.

4.3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 12 velger kommunestyret å ha differensierte eiendomsskattesatser. Skattesats for bolig- og fritidseiendom settes til 2,2 promille og skattesats for næringseiendom settes til 2,5 promille.

4.4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 innføres et bunnfradrag på kr 1 300 000 av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.

4.5. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b.

4.6. Kommunestyret, i medhold av eiendomsskatteloven § 25, fastsetter at eiendomsskatten betales i tre terminer med forfall i juni, oktober og desember.

4.7. I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for boligeiendommer. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i [KST-sak 84/14](#).

Betalingssatser

5.1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 2,5 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2022) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2022.

5.2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2022 hvis ikke annet er bestemt. Rådmannen delegeres fullmakt til å endre til de til enhver tid gjeldende satser i henhold til «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» og «Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.»

5.3. Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.

5.4. Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak.

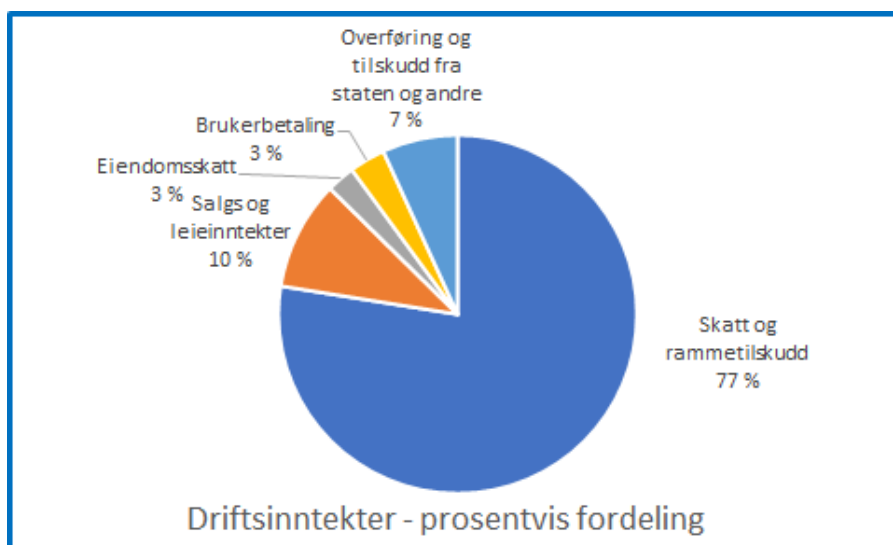

Budsjett på 1-2-3

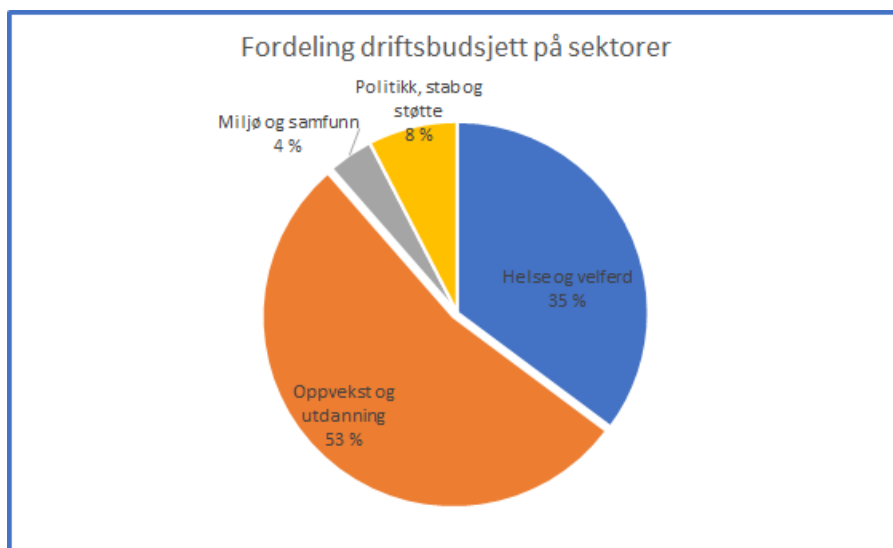
Hovedtrekkene i budsjett og økonomiplan

Nittedal kommunes driftsbudsjett er på vel 1,9 milliarder kroner og midlene vil bli brukt på tjenester og infrastruktur til innbyggere og næringsliv.

Figuren nedenfor viser hvordan kommunen finansieres. Skatt og rammetilskudd er den store inntekstposten og utgjør 77 % av kommunens samlede driftsinntekter på 1,9 milliarder kroner. Kommunen leverer flere selvkosttjenester og den nest største inntekstposten er salgs- og leieinntekter.

Kommunen bruker i all hovedsak inntektene sine på tjenester til innbyggere og næringsliv og ivaretar et stort mangfold av tjenester. Neste figur viser hvordan utgiftene fordeler seg på ulike hovedområder.

Figuren viser størrelsen på sektorene målt etter netto driftsutgifter, dvs. utgifter fratrasket inntekter som føres direkte på sektorene. Det største utgiftsområdet er oppvekst og utdanning etterfulgt av helse og velferd. Miljø og samfunn ivaretar oppgaver innenfor blant annet selvkostområder som vann og avløp som er selvfinansierende og aktiviteten i sektoren er derfor høyere enn det som fremgår av figuren.

Kommunen har de siste årene gjennomført store investeringer innenfor skole og idrettsanlegg og det har vært en stor økning i lånegjelden. Nye Nittedal ungdomsskole ble tatt i bruk i 2020 og nærmiljøsentret med skole- og idrettsanlegget i Hakadal i 2021. Det er også behov for investeringer fremover blant annet som følge av vedtatt boligtypeprogram at det blir flere eldre. Ytterligere låneopptak gir økte renter og avdrag som må dekkes over driftsbudsjettet. Når en ser fremover er det behov for å styrke tjenestene. Omstilling og en stram prioritering blir nødvendig om kommunen skal opprettholde en sunn økonomi over tid. Kommunen benytter sine inntekter godt og driver effektivt og med god kvalitet på de fleste områder. Dette fremkommer både i kommunebarometeret og i KOSTRA-analyser.

Skatt og rammetilskudd for 2022 er budsjettet i tråd med de anslag som følger av statsbudsjettet for 2022. Skatt og rammetilskudd for årene 2023 til 2025 bygger på 2022 budsjettet, men det er lagt inn forutsetning om befolkningsvekst på om lag 0,7 prosent årlig. Fra et historisk bunnivå er renten nå på vei opp igjen og det er lagt inn en svak økning i renten fra 2% i 2022 til 2,8% i 2025 på lån med flytende rente.

Oppfølging av fjorårets budsjettvedtak har hatt stort fokus i 2021, status er gitt i eget vedlegg. I rapportering i 2021 og i rammesaken for perioden 2022-2025 er det redegjort for stort press på utgiftene i 2021. Presset må også ses i perspektiv av reduksjonene på 67 mill. kroner som er innarbeidet årene 2018-2021. Økte behov på flere tjenestekområder og statlige pålegg parallelt med håndtering av pandemien har gjort omstilling og arbeid med budsjettet krevende. Selv om inntektene øker, så øker utgiftene mer, og man må ta høyde for nye behov som følger av demografisk utvikling og politiske prioriteringer. Det er innarbeidet betydelige styrkinger i budsjettene i 2022 knyttet til lærernorm, økte kostnader helse og velferd og ikt-sikkerhet. I resten av perioden er det i all hovedsak kun innarbeidet økte rammer til helse og velferd som følge av demografiutviklingen og kostnader knyttet til realisering av boligtypeprogrammet. Behovene er større enn det som er innarbeidet i økonomiplanen. Tiltakene er omtalt under kapitlene for den enkelte sektor. Det er ikke avsatt midler til håndtering Covid-19 i budsjettet for 2022 og det er heller ingen usikkerhetsavsetning. Midler til dette bør derfor vurderes avsatt ved kommunestyrets behandling av sak om budsjettendringer/avsetninger for 2021 i desember.

Rådmannen har funnet det nødvendig å foreslå bruk av fond for å saldere budsjettet for 2022 blant annet for å dekke engangskostnader til tilskudd Bane NOR og for å opprettholde et forsvarlig nivå på viktige tjenestekområder nevnt i rådmannens innledning. Forslag om bruk av fond må ses i sammenheng med at sluttsummen på Elvetangen-prosjektet blir lavere enn forutsatt og bruk av fond til finansiering av tiltak på riksveien derfor kan reduseres. Sak om dette vil bli lagt frem for kommunestyret samtidig med budsjettbehandlingen i desember. For perioden 2023 til 2025 er det innarbeidet innsparingstiltak for å kunne holde seg innenfor de løpende driftsinntektene kommunen har til disposisjon.

Innsparingstiltakene er fordelt forholdsvis etter størrelse på sektorer og nivå og fordeling må vurderes på nytt i 2022. Bare utfra veksten i den eldre befolkning vet man at utgiftsbehovet vil stige utover det som er innarbeidet i økonomiplanen. Netto driftsresultat i perioden korrigert for avsetning til /bruk av budne fond er tilnærmet null. Gitt måltall om 2,5 % skulle det vært på i størrelsesorden 40 mill. kroner. Dersom man skal opparbeide handlingsrom utover det som ligger i budsjettet herunder sikre et positivt netto driftsresultat i årene fremover, må det innarbeides ytterligere krav til innsparing og omstilling enn det som er innarbeidet i rådmannens forslag til økonomiplan. Eventuelle merinntekter må disponeres på en måte som gir handlingsrom for å møte demografi-utfordringene. Økonomiutfordringene er betydelige og fra rådmannens ståsted er det ønskelig med et godt samspill med det politiske nivå i de videre prosessene.

Arbeidet med omstilling og utvikling blir viktig i årene fremover både i økonomiplanperioden men også årene etter det da kostnadene øker ytterligere og effekten av investering i heldøgns plasser og helsehus vil få full effekt. Det er flere momenter som må ha fokus.

1. For det første må arbeidet med å holde seg innenfor de årlige vedtatt budsjetttrammene være et viktig fokus og det krever løpende omstilling og tiltak når rammebetingelsene endres gjennom året.
2. For det andre er det nødvendig at omstillings- og utviklingsprosessen bidrar til å dempe kostnadsveksten som kommer som følge av blant annet demografiendringer, slik at den ikke blir høyere enn inntektsveksten. Dette krever også aktive grep.
3. For det tredje er det nødvendig med omstillings og fornying for å kunne møte endringer i teknologi, en fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk og nye krav til kommunen fra innbyggere og samfunnet forøvrig.

Det er foreslått noen endringer i innretning på omstillingsprosjektet. Erfaringen i 2021 er at det er svært vanskelig å få rekruttert til midlertidige stillinger. Derfor foreslås det at man innarbeider avsetning til omstilling som en varig bevilgning. "Investering" i omstilling og utvikling vil gi gevinstrealisering på sikt. I tillegg er det utskifting av bemanning og naturlig avgang som vil gjøre det mulig å bruke personell som arbeider med omstilling i nye funksjoner over tid. Det foreslås også noe økning samlet og at man tildeler omstillingsmidler til sektorene. De samlede endringer i budsjettbeløp er omtalt under kapitlet stab/støtte.

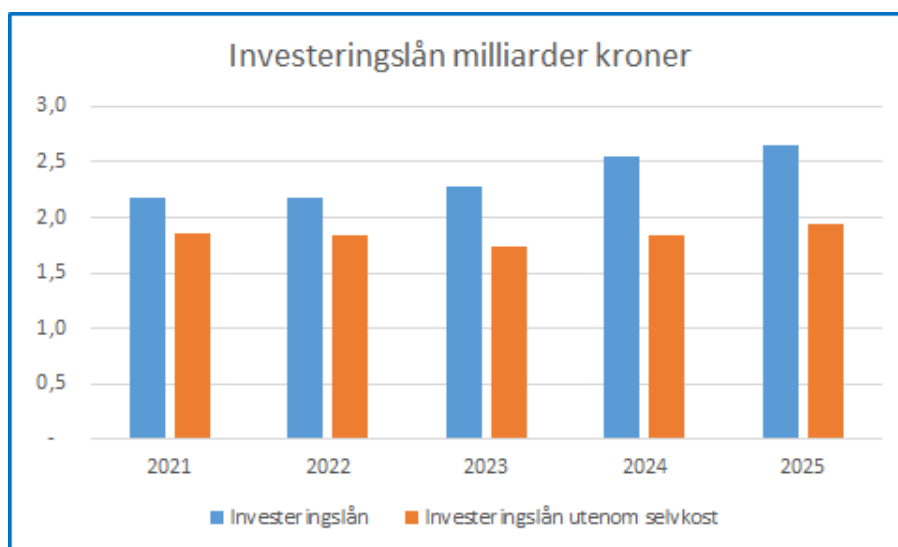
Ny regjering legger fram tilleggsproposisjon etter at rådmannen har saldert sitt budsjett og det vil også være en påfølgende stortingsbehandling. Det som er klart er at det vil bli bevilget mer midler til kommunene. Når tallene er klare vil rådmannen komme tilbake med mer informasjon. Ytterligere midler vil være kjærkommet og vil måtte ses i sammenheng med:

- mulighet for redusert fondsbruk og/eller usikkerhetsavsetning i budsjettet. Det er ingen avsetninger i det foreliggende forslaget
- ny vurdering av innsparingstiltak fra 2023
- mulighet for å kunne sette av mer midler til utgifter som man vet vil øke mer enn det som er innarbeidet i økonomiplanen
- muligheten for å kunne øke netto driftsresultat i retning måltallet.

Behovet for stram prioritering og omstilling og utvikling vil være til stede selv om man får tilført noe mer midler.

I investeringsbudsjettet er det innarbeidet midler til slutføring av pågående prosjekter og midler til investeringer innenfor selvkostområdene og investeringer knyttet til boligtypeprogrammet. I tillegg er det innarbeidet midler til investeringer i heldøgns plasser/helsehus. Dette for å starte prosessen med innfasing av investeringer på dette området. Tallene som benyttes er kun teknisk satt da prosjektet er under utredning. Beløpet som er synliggjort er langt under det som var beregnet kostnad da helsehus ble utredet første gang. Utover dette er det budsjettet med rehabilitering av demningen på Høldippeldammen i 2023, midler til trafiksikkerhet/gang og sykkelveier og noen andre mindre investeringer. Det er i driften satt av 1 mill. kroner til planlegging og prosjektering Rotnes skole, og 2 mill. kroner til videre utredninger helsehus/heldøgns plasser i tillegg til tidligere bevilgninger. Til Nittedal Kirkelige fellesråd er det avsatt ytterligere midler til brannsikring av Hakadal kirke, beløpet er økt i forhold til forrige økonomiplan men det er fortsatt uavklart hvor stor kostnaden blir.

Tabellen nedenfor viser utvikling i lån til investeringer med de investeringene som er innarbeidet. Tabellen viser lån utenom formidlingslån fra Husbanken. Lånegjeld korrigert for lån til investeringer i selvkostprosjekter er vist i egne søyler. Deler av lånegjelden er tatt opp som fastrentelån. Renterisiko ved en renteoppgang på 1 % er på ca. 10 mill. kroner ved utgangen av økonomiplanperioden, dersom man korregerer for selvkostlånene der avgiftsberegningen gjøres med utgangspunkt i en flytende rente.

Organisering og styring

Innbyggerperspektivet

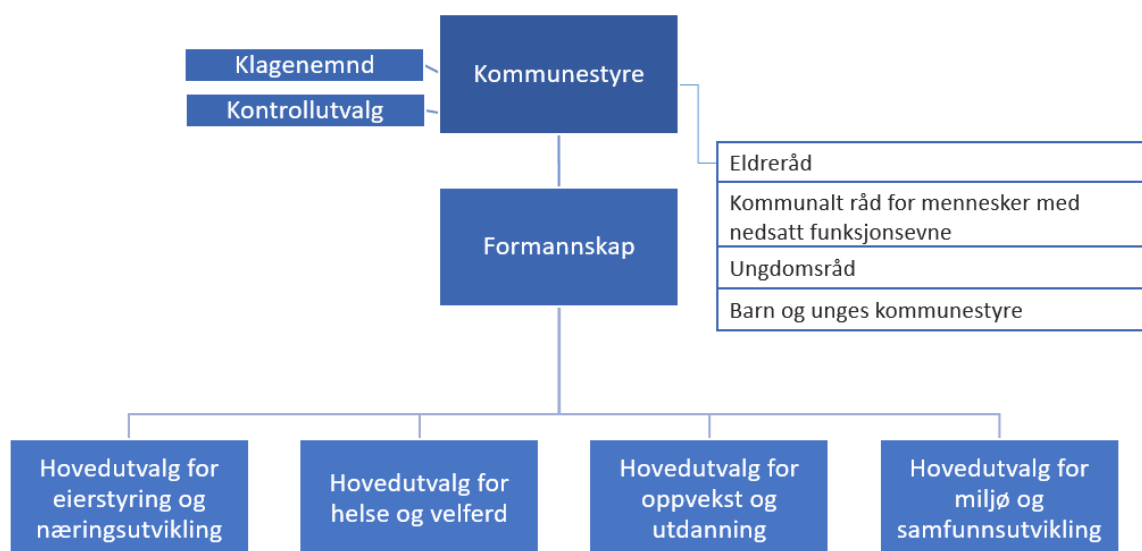
De siste årene har synet på kommuner, forventninger fra innbyggere, brukere og folkevalgte endret seg. Synet på kommunen har skiftet fra å være en servicevirksomhet i kommune 2.0 til et lokalt fellesskap i kommune 3.0. Det endrer synet på innbyggeren fra å være en kunde til å være en ansvarlig innbygger med egne ressurser. Kommune 3.0 ønsker brukerinvolvering og aktive innbyggere.

Kommunens medarbeidere må i møte med innbyggere være opptatt av å finne ressurser hos alle gjennom å gi veiledning og støtte. Dette er kommune 3.0-prinsipper. Kommunen skal uttrykke seg på en måte som gjør at mottakeren forstår budskapet, uansett hvem mottakeren er. Dette er viktig for demokratiet, sparer det offentlige for tid og ressurser og innbyggeren tas på alvor.

Politisk organisering

Nittedal kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholdsvis representasjon i kommunestyret. Kommunestyret har 29 medlemmer, og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen. Kommunestyrets delegering til formannskap og hovedutvalg er fastlagt i [reglementer](#).

Administrativ organisering

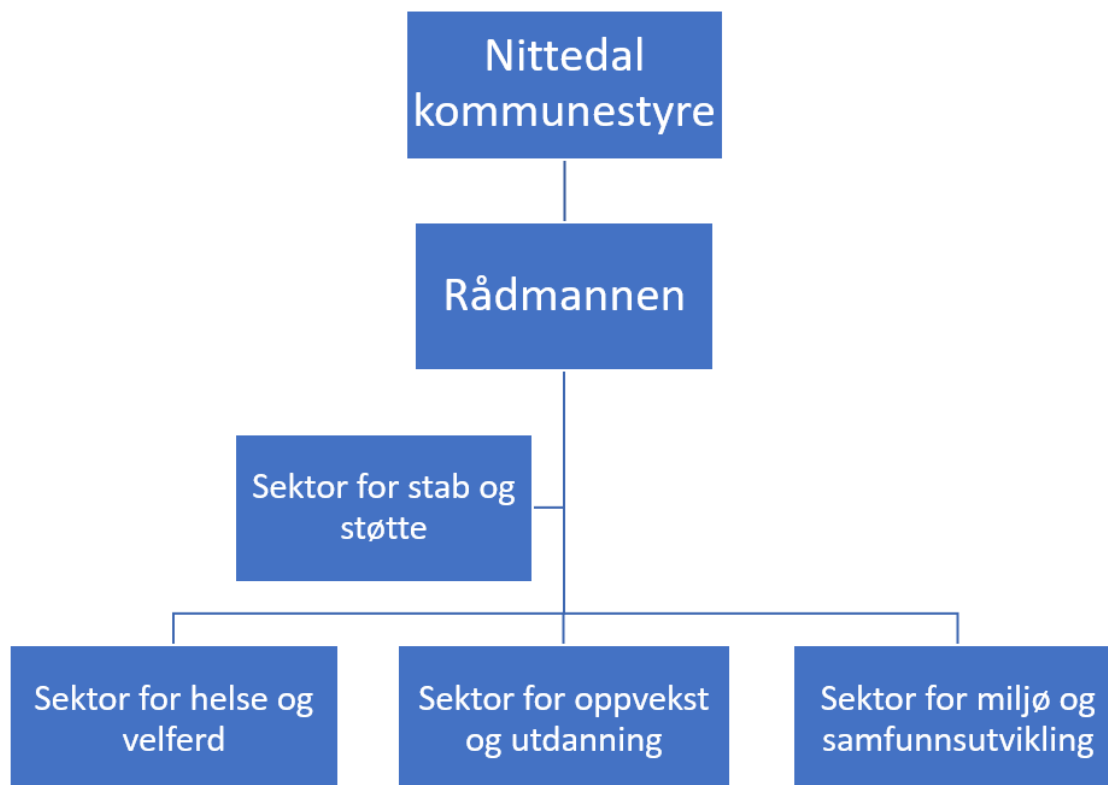
Nittedal kommune er administrativt organisert i en modell med tre formelle beslutningsnivåer: Rådmannen, kommunalsjefer og enhetsledere.

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder, og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Rådmannens ansvar og myndighet fremgår av kommunelovens bestemmelser og i delegasjonsreglementet som vedtas av kommunestyret.

Kommunalsjefene er ansvarlige for sine enheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra rådmannen. Det innebærer at kommunalsjefene har ansvar for og myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold med de begrensninger som følger av delegert myndighet.

Enhetslederne er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra rådmannen gjennom kommunalsjefene. Det innebærer at enhetslederne har ansvar for og myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold med de begrensninger som følger av delegert myndighet.

Organisasjonskart

Virksomhetsstyring

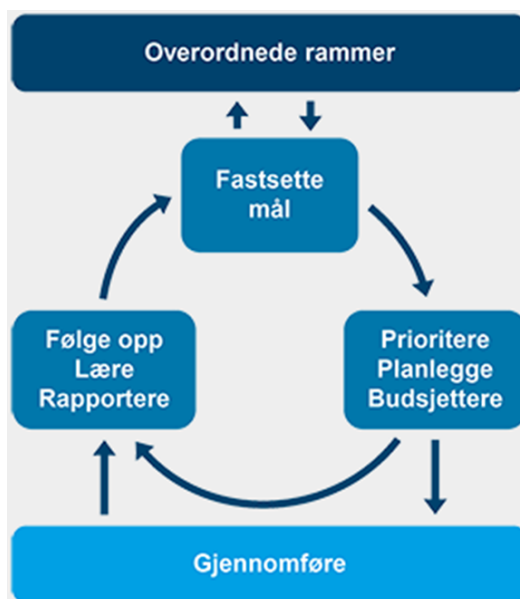
God ledelse og gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Nittedal kommune kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Arbeidet med ny kommuneplan er igangsatt i 2021, og i den forbindelse fastsettes overordnet målstruktur/strategiske mål for kommune herunder hvordan FNs bærekraftsmål skal kobles til kommunens styringsmål.

God virksomhetsstyring skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioritering og rådmannens ansvar for intern kontroll og iverksettelse av politiske vedtak. Gjennom helhetlig virksomhetsstyring skal kommunen både sikre effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi ivaretar nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov.

Virksomhetsstyring favner all aktivitet knyttet til ledelse, planlegging og styring av drifts- og utviklingsoppgaver, og skal sikre:

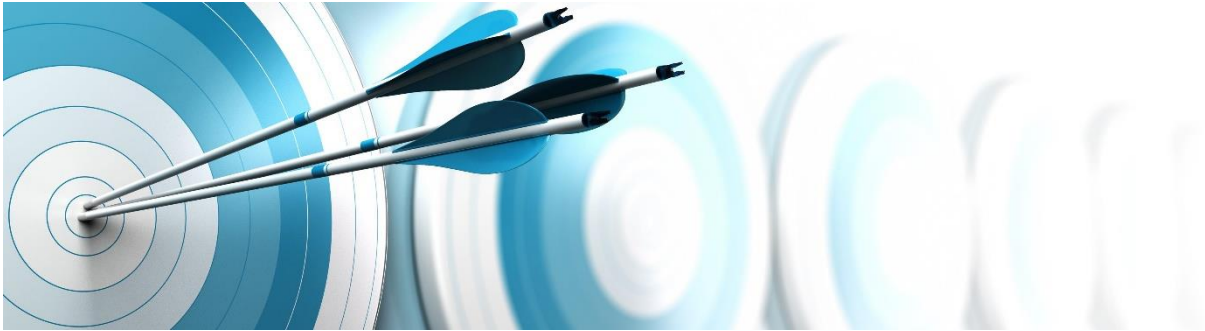
- etterlevelse av lover og forskrifter
- iverksettelse av politiske vedtak, prioriteringer og mål
- best mulige resultater og kvalitet i tjenestene
- lik og samordnet styring mellom og innen tjenesteområdene
- effektiv ressursutnyttelse

Figuren over viser hovedaktiviteter i virksomhetsstyringen slik det er definert i statlige styringsdokumenter. Virksomhetsstyring inneholder mange elementer og prosesser som gjenspeiles i figuren nedenfor.

Arbeidet med å videreutvikle virksomhetsstyring og internkontroll i Nittedal vil bli videreført i 2022 i tråd med kommunestyrets vedtak. Arbeidet med nye mål som pågår i kommuneplanprosessen vil være et viktig grunnlag for å videreutvikle mål og premisser på overordnet nivå og sektornivå i neste års budsjett og økonomiplan. Man vil da også få et bedre grunnlag for rapportering og evaluering tilbake til politisk nivå. Den pågående innføring av kvalitets- og avvikssystemet Compilo er en viktig del av arbeidet med å forbedre virksomhetsstyringen.

Kommunens strategiske mål

Nittedal kommune er i gang med å revidere kommuneplanen og et av elementene som revideres er kommunens overordnet målstruktur/strategiske mål. Prosessen med nye mål er kommet godt i gang og det vises til sak [89/21](#) i kommunestyret i oktober 2021. Fram til nye mål er vedtatt refereres gjeldende strategisk mål som fremgår av nedenstående figur og påfølgende redegjørelse etter FNs bærekraftsmål.

Kommunestyret vedtok i [sak 77/20](#) om budsjetttrammer 2021-2024 punkt 2 følgende:

Kommunens styringsmål om gode tjenester, stolt nittedalsidentitet og levende lokaldemokrati skal særlig vektlegges. Til grunn for et bærekraftig samfunn ligger sunn økonomi over tid.

I [sak 66/21](#) Budsjettrammer 2022-2025 vedtok kommunestyret blant annet følgende:

FN's bærekraftsmål legges til grunn for utvikling av nittedalssamfunnet. Dette gjennomføres ved å bruke de virkemidlene kommune kan styre og påvirke.

Forøvrig vises til nevnte sak [89/21](#) i kommunestyret i oktober 2021. I neste års budsjett og økonomiplan vil målene bli oppdatert med de målene som vedtas som del av kommuneplanprosessen.

Verdier

Kommunens verdier er:

Redelighet - Respekt - Raushet

Nittedal kommunes arbeidsgiverpolitikk har sin forankring i kommunens verdigrunnlag. Kommunens verdier skal være en rettesnor og et tydelig kjennetegn på ledere, medarbeidere og politikere, og utgjøre en integrert del av kommunens arbeidskultur. De skal virke samlende, utviklende og inspirerende. Etterlevelse av verdiene er én av to grunnleggende betingelser for å bygge og bevare et godt omdømme. I tillegg til verdigrunnlaget, er kommunens [etiske retningslinjer](#) et viktig grunnlag for gode holdninger og handlinger.

Både folkevalgte og ansatte i Nittedal kommune skal etterleve de etiske retningslinjene. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkeltes etiske holdninger i sin virksomhet for kommunen.

Ansatte og folkevalgte i Nittedal kommune skal være seg bevisst at de danner grunnlag for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Folkevalgte og ansatte skal derfor aktivt ta avstand fra og bekjempe enhver uetisk praksis.

Både folkevalgte og ansatte plikter å lytte til innbyggernes interesser, tilstrebe likebehandling og opptre med respekt overfor det enkelte individ. Faglig kunnskap og faglig skjønn skal ligge til grunn for rådgivning, myndighetsutøvelse og tjenesteyting.

FNs bærekraftsmål som rammeverk

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene skal være det overordnede rammeverket for samfunnsutvikling nasjonalt, regionalt og lokalt.

Bærekraftsmålene ble vedtatt av FNs medlemsland i 2015 og skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Det er til sammen 17 mål og 169 delmål. Målene handler om vekst og velstand, menneskers helse og utdanning, miljø og klima, fred, trygghet og samarbeid. Alle land har et ansvar for å oppfylle bærekraftsmålene innen 2030, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene. Bærekraftig utvikling handler blant annet om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov.

Kommunene og fylkeskommunene har en avgjørende rolle for at vi som nasjon skal klare å nå bærekraftsmålene, og regjeringen har kommet med tydelige forventninger om at kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Kommuner og fylkeskommuner har ansvar for politiske prioriteringer på en lang rekke av de områdene som bærekraftsmålene omhandler. Eksempler på dette er helse-, sosial- og omsorgstjenester, utdanning, tekniske tjenester, arealplanlegging og infrastruktur, kollektivtransport og tiltak for miljø. Kommuner og fylkeskommuner er demokratiske arenaer og dermed avgjørende for hvordan vårt folkestyre fungerer, blant annet ved representative beslutningsprosesser og åpne institusjoner. Kommuneplanarbeidet er viktig for hvilke mål man ønsker særlig fokus på og hvordan disse kan bli en del av de strategiske målene til kommunen.

Gode tjenester

Nittedal kommune skal tilby gode tjenester, som er tilpasset samfunnsutviklingen og endringer i befolkningens behov og sammensetning. Kommunens tjenester er mangfoldige, og spenner fra veivedlikehold til barnehageplass og helsetjenester. Med gode tjenester mener vi tilstrekkelige tjenester av god kvalitet.

Kommunens står overfor store oppgaver framover. Befolkningsveksten blant de eldre gjør at kapasiteten på kommunens tjenester blir utfordret. Samtidig øker kompleksiteten i oppgavene kommunen skal løse. Kommunen må derfor i større grad utvikle tjenester som støtter opp under forebygging, tidlig innsats og rehabilitering. Lokalsamfunnets innbyggere må mobiliseres på nye måter og bli ressurser for hverandre. Ressursene hos ideelle og frivillige organisasjoner må videreutvikles og tas i bruk på nye måter.

Dagens raske teknologiutvikling utfordrer alle kommunens tjenester. Det utvikles hele tiden nye teknologiske løsninger, som krever både ressurser og ny kompetanse. Nye teknologiske løsninger bidrar til å utvikle nye og forbedrede tjenester. Samtidig utfordrer teknologien våre tradisjonelle måter å jobbe på.

Innbyggere og arbeidstakere må i større grad enn tidligere innrette seg mot et full-digitalt samfunn. Det vil kreve bredere kompetanse og større innsats for å gjøre dialogen og samhandlingen mellom innbyggere og offentlig virksomhet digital. Målsettingen er å nyttiggjøre seg teknologien på en slik måte

at det effektiviserer og hever kvaliteten på tjenestene. Hovedtrekket vil være å samordne ulike teknologier slik at nye muligheter oppstår.

Helse- og velferdstjenestene i kommunen er i omstilling. Fra «hva kan vi hjelpe deg med» til «hva er viktig for deg». Kommunen utfordres også til å yte mer samordnede og helhetlige tjenester. Tjenestene skal legge til rette for at brukerne i større grad får brukt egne ressurser og flere skal kunne bli boende i eget hjem. Velferdsteknologi må utnyttes i større grad.

Nittedal kommunen må ha tilstrekkelig skole- og barnehagekapasitet, og samtidig styrke kvaliteten. Det er avgjørende at kommunen prioriterer å jobbe forebyggende med de utfordringer som barn og unge har. Bedre tverrfaglig innsats og tilstrekkelige ressurser til å gripe tidlig inn når det oppstår problemer er avgjørende.

Fremtidens infrastruktur skal være miljøvennlig og effektiv. For å få til dette må det prioriteres å planlegge for fremtidsrettede systemer for gående, syklende og kollektivtrafikk. Teknisk infrastruktur må også tilpasses klimaendringene, for blant annet å håndtere økte mengder overvann og flom.

God folkehelse

God folkehelse innebærer at alle skal ha så god helse som mulig ut fra sine forutsetninger. Helse er ulikt fordelt i befolkningen og det er mange faktorer som bidrar til å skape og opprettholde slike forskjeller. Dette kan være frafall i videregående skole, miljøbelastninger, ulikhet i inntekt og sosial ulikhet i levevaner.

Alle innbyggere i Nittedal kommune har et selvstendig ansvar for å gjøre gode valg for sin egen helse.

Nittedal kommunes folkehelsearbeid skal bidra til å fremme god helse i befolkningen, og redusere sosiale helseforskjeller. Kommunens ansvar er en kombinasjon av universelle tiltak, tiltak rettet mot kommunens befolkning samlet og tiltak rettet mot særskilt utsatte grupper. Folkehelsearbeidet må være helhetlig og derfor må folkehelseperspektivet være en grunnleggende premiss i all kommunal planlegging.

I Nittedal kommune ligger det generelt godt til rette for god folkehelse. En stor del av befolkningen har gode levekår sett opp mot landstall, og det er lav arbeidsledighet. I tillegg kjennetegnes kommunen av god tilgjengelighet til natur, gode rekreasjons- og friluftsmuligheter og en aktiv frivillig sektor innen idrett og kultur. Dette er alle viktige faktorer i et folkehelseperspektiv. Nittedal kommune skal bidra til at de gode forholdene opprettholdes og videreutvikles og inkluderer alle befolkningsgrupper i Nittedal. Fra barndom, via ungdomstid og voksen alder til en aktiv, trygg og sunn alderdom.

Til tross for at forholdene ligger godt til rette, ser vi i likhet med resten av landet at økning i livsstilssykdommer og psykiske helseutfordringer er de store utfordringene innen alle aldersgrupper. Nittedal kommune vil derfor rette oppmerksomheten mot de som har dårlige levekår, de som faller utenfor eller som står i fare for å falle utenfor samfunnsliv, arbeidsliv, skole eller sosiale fellesskap. Kommunen må øke satsingen på tjenester som er helsefremmende og forebyggende, med spesiell vekt på gode oppvekstvilkår for barn og unge. Grunnlaget for god psykisk og fysisk helse skapes i barndommen og skal vare ut alderdommen. Tilrettelegging for et aldersvennlig samfunn må bli sentralt i folkehelsearbeidet.

Rent miljø

Nittedal kommune er avhengig av et rent miljø for å bevare det Nittedal vi husker og kjenner inn i fremtiden. Både kommunens drift, innbyggerens og besøkendes aktivitet, samt samfunnet utenfor Nittedal, har miljømessige konsekvenser. Holdningsendring lokalt er Nittedals største bidrag for å motvirke de miljømessige utfordringene og konsekvensene vi står overfor lokalt og i større perspektiver. Vellykket miljøarbeid må derfor ha en bred tilnærming.

For Nittedal kommune og våre innbyggere er de største miljømessige utfordringene lokal befolkningsvekst utover handlingsplanperioden, og regionale klimaendringer. Nittedal kommune må håndtere byggingen av flere boliger og som en konsekvens av dette også mer trafikk innad og gjennom kommunen. Klimaendringer, både de som oppleves i dag og de som forventes i tiden som kommer, krever planlegging og tiltak både i kommunal og privat regi for å gjøre Nittedal kommune i stand til å møte mer og kraftigere ekstremvær og konsekvensene av dette.

For at Nittedal kommune skal lykkes i dette arbeidet er vi avhengige av helhetlig tilnærming og ansvarliggjøring av hele Nittedal kommune og våre innbyggere.

Stolt nittedalsidentitet

I kommuneplanen er stolt nittedalsidentitet definert slik:

Stolt nittedalsidentitet handler om hvordan vi ønsker at innbyggerne, ansatte og omgivelsene skal oppfatte Nittedal. Det handler også om hvem vi vil være.

Målet er at Nittedal skal være et sted med identitet og et sted å være stolt av, og at innbyggere, ansatte, folkevalgte, frivillige og næringsliv er gode ambassadører for Nittedal. Identiteten er ikke en entydig eller enkel størrelse. Opplevelsen av identitet vil variere mellom personer, mellom grupper, og over tid. For et samfunn er det viktig å arbeide med felles verdier.

Nittedal skal være og oppfattes som:

- Et sted å være stolt av
- Den grønne kulturbygda
- Et trygt og godt sted å vokse opp og bo
- En inkluderende kommune med plass til alle
- Et attraktivt sted å jobbe
- Et sted for opplevelser
- Et sted du får tjenester og omsorg når du trenger det

Levende lokaldemokrati

Nittedal kommune har lange tradisjoner som lokaldemokratisk arena. Kommunen skal også tilby tjenester og forvalte statens politikk. Lokaldemokratiet med folkevalgte er kjernen i det lokale selvstyret.

Nittedal kommune skal involvere sine innbyggere og sine brukere, og gjennom dette bidra til reell medbestemmelse og innflytelse. Et levende lokaldemokrati betyr at innbyggerne involveres på mange ulike måter. På den ene siden er det høy valgdeltakelse, på den andre siden er det å være med på

utforming av kommunens tjenestetilbud. Det dreier seg også om å ta valg som er med på å forme bygda som lokalsamfunn. Kommunen skal være åpen og tilgjengelig.

Kommunen skal også legge til rette for - og oppmuntre til - at kommunens innbyggere involverer seg i nærmiljøet sitt, og er med på å forme sin egen hverdag. Dette skjer gjennom medlemskap og deltagelse i frivillige organisasjoner, i velforeninger, etc.

Gode prosesser

Nittedal kommune må tilpasse seg et samfunn hvor rammevilkårene er i kontinuerlig endring. Nasjonale føringer, demografi, flytting, innvandring, teknologisk utvikling, økonomiske konjunkturer, endringer i helsetilstand og levekår, innbyggernes forventninger etc. er eksempler på forhold som påvirker behovet for og tilbudet av kommunale tjenester i årene som kommer.

Gode prosesser er svært viktig for å kunne løse kommunens oppgaver til det beste for innbyggerne. Realisering av Nittedal kommunes strategiske styringsmål forutsetter at gode prosesser ligger til grunn i virksomheten.

Gode prosesser kjennetegnes ved blant annet:

- klare hensiktsformuleringer
- god forankring
- forutsigbarhet
- effektivitet
- god ledelse
- omstillingsevne
- samhandlingskompetanse

Nittedal kommunes prosesser er i kontinuerlig utvikling. Gode prosesser er både et mål i seg selv, og et middel for å nå andre mål. Redelighet, raushet og respekt er valgt som kjerneverdier for Nittedal kommune. Dette skal kjennetegne alt kommunen gjør, både internt og eksternt. Disse verdiene skal alltid ligge til grunn for de prosessene som gjennomføres.

Kompetente og motiverte medarbeidere

De ansatte er kommunens viktigste ressurs. Det er de ansatte som produserer tjenestene og som sikrer at organisasjonen leverer tilstrekkelig kvalitet i alle deler av organisasjonen. En avgjørende forutsetning for dette er at ansatte er kompetente og motiverte. Kommunale tjenester krever mer spesialisert kompetanse enn tidligere. Endringer i rammebetingelser, tjenesteinnhold og forventninger, samt innovasjon og teknologisk og digital utvikling, krever at kompetanse-, utviklings- og motivasjonsarbeid må pågå kontinuerlig.

En god og aktiv arbeidsgiverpolitikk er en viktig forutsetning for å nå målet om kompetente og motiverte medarbeidere. Arbeidsgiverpolitikken skal synliggjøre kommunens overordnede mål, og strategier for å fremme organisasjonskultur, resultat og omdømme.

Det er i tråd med kommunestyrets vedtak igangsatt et omfattende arbeid med utarbeiding av en ny fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk og ny kompetansestrategi som skal vedtas våren 2022.

Sunn økonomi

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøye brukere, innbyggere og ansatte. Ny kommunelov tydeliggjør kommunenes ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på lang sikt. Kommunestyrene har fått ansvar for å fastsette finansielle måltall. God økonomistyring og handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet og finansforvaltningen skal bidra til å sikre en fremtidig bærekraftig økonomi.

Da kommunestyret vedtok gjeldende økonomireglement ble følgende måltall vedtatt:

1. Netto driftsresultat på 2,5%
2. Egenkapitalandel på investeringer på 25%
3. Frie midler på disposisjonsfond tilsvarende 5% av driftsinntekter

Kommuneplanmålene for sunn økonomi skal sikre sunne driftsbudsjetter samtidig som kommunens lånegjeld holdes på et forsvarlig og bærekraftig nivå.

Andre fokusområder

I tillegg til de 8 strategiske målene beskrevet over, har Nittedal kommune valgt å sette fokus på ytterligere to områder som ansees for å ha svært høy viktighet for hele Nittedal kommune.

Næring

Velferdssamfunnet er avhengig av et levende og vekstkraftig arbeidsliv, som gjennom sin virksomhet skaper verdier og arbeidsplasser. I tillegg til dette har ofte næringsvirksomhet og arbeidsplasser i kommunen positive effekter for lokal identitet, miljø og klima, tidsbesparelser med mer. Nærmere 70% av de yrkesaktive som bor i Nittedal pendler ut av kommunen for å arbeide. Nittedal kommune har også betydelige "handelslekkasjer" til de omkringliggende kommunene. Det bør derfor være en ambisjon at kommunen bidrar til å forbedre denne situasjonen.

Beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap har fått økt oppmerksomhet de senere årene, dels som følge av klimaendringer med økt sårbarhet for ekstremvær, men også som følge av nye og endrede trusselbilder. Kommunen skal arbeide systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap på tvers av sektorene i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

I 2016 ble plan for kommunal kriseledelse revidert. I den sammenheng ble også kommunens overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomgått og endret. I etterkant av dette har det vært flere større hendelser i Nittedal kommune. I 2019 opplevde skogbrann langs Gjøvikbanen og kvikkleireskred ved Li ungdomsskole. 2020/21 har vært gjennomgående preget av kriseledelse og krise som den nye normalsituasjonen som følge av den pågående COVID-19 pandemien. Det er nødvendig å revidere overordnet ROS-analyse med tilhørende plan for kommunal kriseledelse.

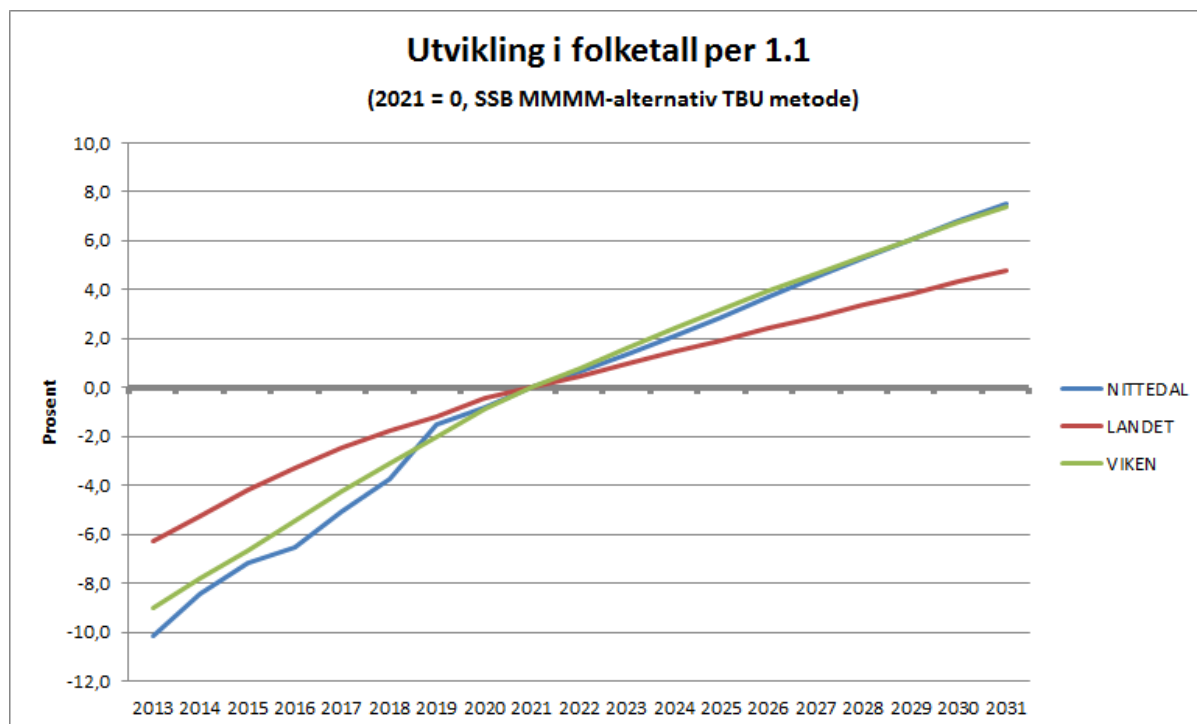
Forutsetninger og økonomiske rammer

De neste kapitlene omhandler kommunens økonomiske forutsetninger, rammer og de økonomiske handlingsreglene kommunestyret har vedtatt, og viser hvordan disse forholdene totalt sett ser ut for Nittedal kommune i 2022 resten av økonomiplanperioden.

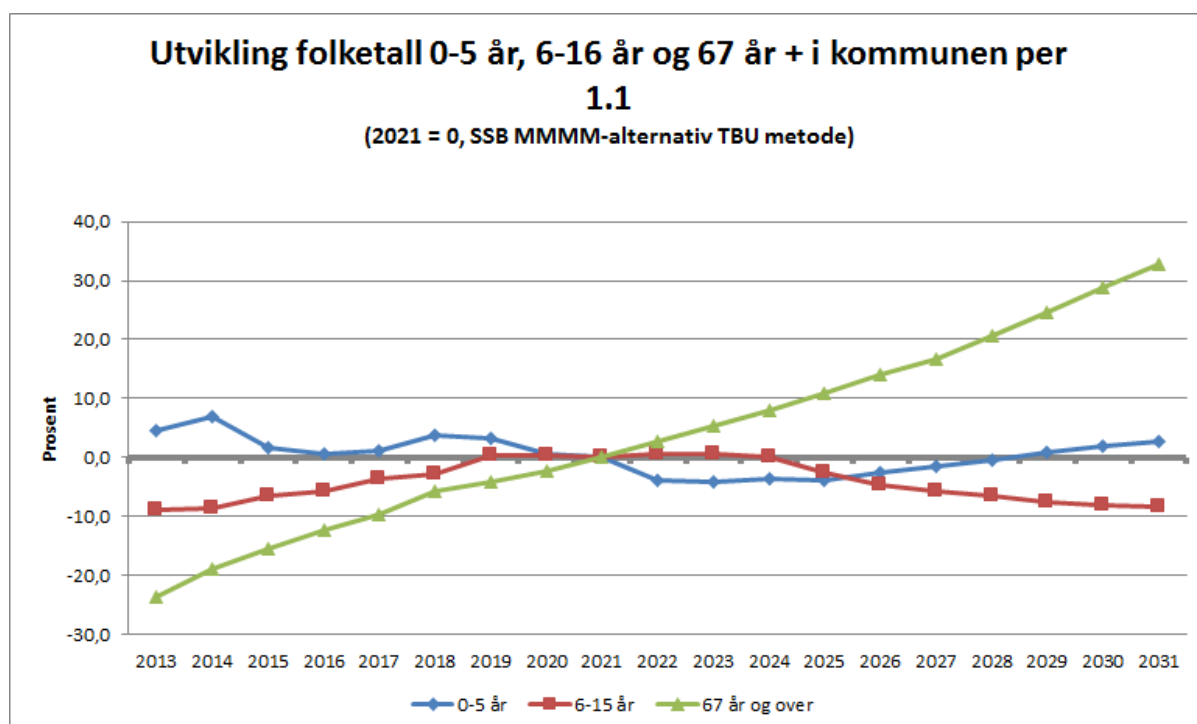
Mange kommuner, inkludert Nittedal kommune, arbeider med omstilling og effektivisering. Regjeringens budskap er at dette arbeidet må fortsette i årene fremover dersom man skal klare å dekke inn kostnadene samfunnet får med en stadig eldre befolkning. Nittedal kommune må i de kommende årene forberede seg på en strammere økonomi enn det kommunen har vært vant til.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling i Nittedal og landet for øvrig har stor innvirkning på utvikling i kommunens frie inntekter. I tillegg til samlet befolkningsvekst gir fordeling mellom aldersgrupper store utslag i inntektene. Dette ble grundig gjennomgått av KS-konsulent under budsjett- og dialogkonferansen i oktober 2021. Diagrammet nedenfor viser befolkningsprognose for Nittedal kommune for perioden 2021-2031. SSB sin prognose for middels vekst er lagt til grunn. Det er viktig å være oppmerksom på at tallene fra SSB ikke fullt ut tar hensyn til planlagt utbygging. Den samlede befolkningsveksten basert på SSBs fremskriving antas å være 0,65 % fra 2021 til 2022. For perioden 2021 til 2025 estimeres befolkningsveksten til 2,9 %, mens det for perioden 2021 til 2031 estimeres en befolkningsvekst på om lag 7,5 %. Befolkningsveksten i Nittedal anslås til å ligge over landsgjennomsnittet og på nivå med gjennomsnitt for Viken.

Rådmannen vil understreke at det er usikkerhet knyttet til befolkningsfremskrivningene og ved bruk av befolkningstall for beregning av utvikling i skatt og rammetilskudd har en også tatt med siste befolkningstall, dvs. per 1.7.2021 i beregningene. Selv om det er usikkerhet er det likevel viktig å merke seg den store økningen i de eldste aldersgruppene. Aldersgruppen 80-89 år øker med 34 %, mens det er 29 % økning i gruppen 90 år og eldre i økonomiplanperioden. Uansett om befolkningsutviklingen samlet sett blir noe annerledes enn fremskrivningen viser, vil det bli økning i den eldre del av befolkningen.

Diagrammet over viser at utviklingen i aldersgruppene barn og unge er noenlunde stabile. Eldre over 67 år har hatt en relativ stor økning de siste årene, en økning som forventes å akselerere de neste ti årene.

Aldersgruppen over 67 år utgjør i 2021 om lag 3 175 innbyggere i Nittedal, i 2022 forventes aldersgruppen å ha økt med om lag 85 personer. Sammenliknet med 2021 forventes aldersgruppen å ha økt med henholdsvis 350 personer i 2025 og 1050 personer i 2030.

De aldersgruppene som i størst grad medfører kommunale tjenester er 0-5 år (barnehage), 6-15 år (skole) og de eldste i gruppen 67 år og over (pleie og omsorg). Inntektssystemet som brukes når rammetilskuddet skal fordeles til kommunene, benytter befolkningstall og systemet gir en omfordeling mellom kommuner når behovene endres. Folketallsutvikling og særlig utvikling i aldersgruppene som krever betydelige tjenester påvirker hvilke inntekter kommunen får. Når folketallet går ned i grupper med stor tjenestebehov får kommunen mindre inntekter til denne gruppen og vise versa når aldersgruppen øker. Det betyr i praksis at dersom man ikke reduserer kommunens egne kostnader når aldersgruppene går ned vil man måtte bruke av midler som skulle vært brukt på aldersgrupper som øker for å opprettholde samme tjenestetilbud der man har færre brukere. Rammetilskuddet er en såkalt fri inntekt så det er kommunestyret selv som må velge hvordan man bruker midlene men det er viktig å kjenne mekanismene, jf. foredrag på budsjett- og dialogkonferansen i oktober. Diagrammet over tar ikke hensyn til den relativt store gruppen unge voksne med funksjonsnedsettelse som har behov for tjenester i de kommende årene, dette er grundig beskrevet i Boligtypeprogrammet vedtatt av Kommunestyret i oktober 2020.

Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomistyring

[Kommuneloven](#) kapittel 14 gir bestemmelser om budsjett og økonomistyring.

Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen er at kommunen skal forvalte økonomien slik at den **økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid**. Kommunen skal utarbeide samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi.

Kommuneloven §14-2:

Kommunestyret skal selv vedta:

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet*
- b) årsregnskapene og årsberetningene*
- c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi*
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)*
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement)*

Ny kommunelov som gjelder fra 2020 har forsterket ansvaret kommunestyret har for å forvalte den økonomiske handleevnen over tid. I tilknytning til det er det også kommet et nytt krav om at kommunestyret skal vedta finansielle måltall. I Nittedal har man vedtatt måltall tidligere som legges til grunn frem til en eventuell endring gjøres av kommunestyret. Måltallene er ikke bindende, det vil si at kommunestyret kan fravike disse, men kommunen må uansett sikre at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet. Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan og årsbudsjett. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den.

Kommuneloven kapittel 14 gir bestemmelser om formkrav til budsjett og økonomiplan som administrasjonen må ivareta i arbeidet med budsjett og økonomiplan. Det er også vedtatt [forskrift til økonomibestemmelsene](#) i kommuneloven som gir utdypende krav til blant annet form og innhold.

Kommuneloven med tilhørende forskrift har bestemmelser om årsregnskap og bokføring. Det er blant annet bestemmelser om at man ved merforbruk ("underskudd") ikke kan finansiere investeringer ved driftsmidler eller avsette midler til disposisjonsfond. I ny kommunelov/forskrift er det også bestemmelser om at man må bruke av tidligere avsatte disposisjonsfond dersom det ved regnskapsavslutningen fortsatt er merforbruk og kommunen har disposisjonsfond.

Informasjon om forutsetninger og endringer som følger av statsbudsjettet

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet som ble lagt frem i oktober, hvilke økonomiske rammebetingelser som skal gjelde for kommunesektoren det kommende år. Vedtak gjøres av Stortinget i desember. Staten gjør kun vedtak for kommende år mens kommunen er pålagt å ha en langsiktig økonomiplanlegging. Nedenfor er gjengitt hovedmomenter fra statsbudsjettet med betydning for kommunenes økonomi.

Endringer i det økonomiske opplegget for 2021.

Anslaget for skatt på inntekt og formue er oppjustert med 5 mrd. kroner sammenlignet med revidert nasjonalbudsjett (RNB) for 2021. Økningen har i hovedsak sammenheng med høyere lønns- og sysselsettingsvekst i 2021 og høyere mottatte utbytter i 2020 enn tidligere anslått. Oppjustering av skatteanslaget påvirker kun inntektene i 2021, da nivået på kommunenes skatteinntekter i 2022 fastsettes med utgangspunkt i skattenivået fra RNB.

På den annen side har prisveksten også vært betydelig høyere enn anslått i RNB, først og fremst drevet av økte priser på elektrisitet og byggevarer. I tillegg ble lønnsoppgjøret noe høyere enn tidligere anslått. Samlet sett fører dette til at regjeringen oppjusterer anslaget for lønns- og prisveksten i kommunal sektor i 2021 med 0,6 prosentpoeng til 3,3 prosent. Denne oppjusteringen medfører en varig økning av kostnadsnivået i kommunesektoren med om lag 2,4 mrd. kroner (anslaget for lønns- og prisveksten i 2022 er beregnet ut fra det oppjusterte kostnadsnivået for 2021),

Regjeringen foreslår ingen justering i bevilgningene relatert til covid-19 i tilknytning til statsbudsjettet for 2022, men bemerker at mandatperioden til arbeidsgruppen som gir faglige vurderinger av de økonomiske konsekvensene av pandemien for kommunesektoren er forlenget til april 2022.

Det økonomiske opplegget for 2022

I statsbudsjettet legges det opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter i 2022 med 1,6 mrd. kroner. Dette er helt nederst i det intervallet som ble angitt i kommuneproposisjonen for 2022. I tilknytning til realveksten kan det nevnes at anslaget for veksten i pensjonskostnader utover lønnsvekst i 2022 er nedjustert med 0,2 mill. kroner til 0,4 mill. kroner.

I kommuneproposisjonen var ikke noe av den angitte veksten i frie inntekter knyttet til statlige satsinger og prioriteringer. I statsbudsjettet har imidlertid regjeringen begrunnet 100 mill. kroner av veksten i frie inntekter med å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen. Regjeringen viser videre til at denne satsingen må ses i lys av ambisjonen om at 50 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere innen 2025. Videre begrunnes 75 mill. kroner av veksten med tiltak for barn og unges psykiske helse, herunder lavterskeltilbud.

Det er ingen endring i måltallet for skattenes andel av samlede inntekter, med andre ord skal disse også i 2022 utgjøre 40 prosent av samlede inntekter. Oppjusteringen av skatteanslaget som skjedde i kommuneproposisjonen og som videreføres til 2022 (2,7 mrd. kroner) medfører at det må foretas en omfordeling innenfor de frie inntektene, fra skatt til rammetilskudd. I tillegg forventes økning i skattegrunnlaget som følge av god sysselsettingsvekst i 2022 (1,4 prosent) samtidig som forventede

utbytteinntekter er oppjustert. Forslag om å justere ned den kommunale skattøren med 1,2 prosentpoeng til 10,95 prosent må ses i lys av dette.

Lønns- og prisveksten fra 2021 til 2022 (deflatoren) anslås til 2,5 prosent. Årslønnsveksten fra 2021 til 2022 i kommunesektoren anslås til 3,2 prosent (utgjør i underkant av 60 % av deflatoren), mens den kommunale prisveksten ut fra dette kan anslås til i størrelsesorden 1,6 prosent.

Statsforvalter i Viken oppsummerer i sin presentasjon av statsbudsjettet følgende elementer som påvirker hvilket reelt handlingsrom som kommuneopplegget representerer. Som det fremgår av tabellen er det beregnede handlingsrommet korrigert for merkostnader på 465 mill. kroner samlet for kommunene.

	Kommunesektoren Mrd. kroner	Herav kommunene
Veksten i frie inntekter	2,0	1,600
Merkostnader til demografi	-0,9	-0,600
Merkostnader til pensjon	-0,4	-0,360
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,2	-0,175
Økt handlingsrom	0,5	0,465

Oppgaveendringer og korreksjoner i budsjettopplegget og rammetilskudd 2022

I budsjettopplegget for 2022 er det foretatt følgende direkte justeringer i budsjetttrammene (oppgaveendringer og korreksjoner).

a) Barnevern

Barneverns-reformen innebærer at kommunene får et større finansielt ansvar. Rammetilskuddet til kommunene er som følge av dette økt med 1 310 mill. kroner i 2022.

(i) Halvparten av beløpet, 655 mill. kroner, er innarbeidet direkte i rammetilskuddet etter delkostnadsnøkkelen for barnevern. Hva beløpet utgjør for den enkelte kommune er vanskelig å lese direkte ut av budsjettdokumentene.

(ii) De resterende 655 mill. kronene som er innlemmet i rammetilskuddet er fordelt særskilt til kommunene ut fra kommunens bruk av barnevernstiltak før reformen (basert på regnskapsåret 2020). Dette bidrar til å redusere den økonomiske risikoen i barnevernsreformen for den enkelte kommune. Regjeringen har lagt til grunn at fordeling av midlene som er fordelt særskilt, skal være en overgangsordning som gjelder for 2 år (2022 og 2023).

(iii) Samlet ramme som skal innarbeides i kommunerammen som følge av barnevernsreformen er på sikt 2,1 mrd. kroner (0,8 mrd. kroner i tillegg til de 1,3 mrd. kronene som er innarbeidet i 2022). Når de resterende 0,8 mrd. kronene vil innlemmes er imidlertid ikke endelig fastsatt, og er derfor ikke med i beregningen kommunen har for denne økonomiplanen.

I tillegg til selve barnevernsreformen innebærer kommuneopplegget for 2022 at tidligere øremerket finansiering av stillinger i barnevernet er innlemmet i kommunenes rammefinansiering fra og med 2022. Det vil si at fra og med kommende budsjettår vil ikke kommunene motta øremerket tilskudd for disse stillingene. Stortinget har vedtatt nye krav om relevant utdanning for ansatte i barnevernet med en implementeringsperiode på ti år. Merkostnadene er anslått til 440–610 mill. kroner fra 2031. For 2022 er det innarbeidet 52,5 mill. kroner i kommunerammen til formålet.

b) Barnehager

(i) Pensjon i private barnehager – redusert tilskudd og skjermingsordning

Kunnskapsdepartementet foreslår å redusere pensjonspåslaget til private barnehager med 2 prosentpoeng til 11 prosent fra 1. januar 2022. Det foreslås samtidig en egen overgangsordning for enkeltstående barnehager. Samlet sett innebærer dette at kommunene får lavere utgifter til private barnehager, og i statsbudsjettet for 2022 er det trukket ut 207 mill. kroner av kommunerammen.

(ii) Kapitaltilskudd private barnehager

I 2021 er rammetilskuddet styrket med 259 mill. kroner som følge at satsene i kapitaltilskuddet til private barnehager skulle videreføres på samme nominelle nivå som i 2020. Denne midlertidige ordningen foreslås ikke videreført til 2022, og de økte bevilgningene i rammetilskuddet er følgelig heller ikke videreført.

c) Grunnskole

(i) Ekstra naturfagtime

Det innføres en ekstra time naturfag i grunnskolen fra skoleåret 2022/2023. Rammetilskuddet er som følge av dette økt med 100 mill. kroner i 2022.

d) Sosial

(i) Økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger

Det foreslås å innføre en felles dagsats for tiltakspenger tilsvarende minste sats for dagpenger fra 1. januar 2022. Det forventes at tiltakspengemottakere som allerede mottar supplerende sosialhjelp, vil motta mer sosialhjelp når tiltakspengene reduseres, og for å kompensere for dette er rammetilskuddet økt med 69 mill. kroner.

(ii) Rusreformen

Stortinget har vedtatt at det skal opprette rådgivende enheter i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Enhetene skal møte personer når oppmøte er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon.

e) Kommunehelse

(i) Basistilskudd til fastleger - forslås økt i 2022, og kommunerammen er som følge av dette økt med 51 mill. kroner

(ii) E-helseløsninger. Helse- og omsorgsdepartementet sendte i juli 2021 på høring et forslag om endringer i pasientjournalloven mv. som blant annet innebærer en plikt for kommuner til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert grunndata og helseID, og kjernejournal, e-resept og helsenorge.no. I statsbudsjettet for 2022 er rammetilskuddet til kommunene økt med 322 mill. kroner som følge av dette. Økningen i rammetilskuddet tilsvarer dagens kostnader til forvaltning og drift av løsningene, men staten legger til grunn at kommunene må bidra til å dekke kostnadsveksten fra 2021 til 2022.

(iii) Barnekoordinator. Som en del av Likeverdsreformen blir det innført en lovfestet rett til barnekoordinator. Helårsvirkningen av denne lovfestingen er anslått til 180 mill. kroner for kommunene, tilsvarende 280 stillinger. Det legges opp til ikrafttreddelsen av den nye loven 1.8.2022. Rammetilskuddet til kommunene er som følge av dette økt med 100 mill. kroner i 2022.

f) Helårseffekter innarbeidet i 2022 budsjettet:

(i) Inntektsgradert foreldrebetaling. SFO 3./4. trinn, er innarbeidet i rammetilskuddet til kommunene med 35 mill. kroner.

(ii) Basistilskudd fastleger ble økt med virkning fra 1. juli 2021. Helårseffekt av dette er innarbeidet i rammetilskuddet for 2022 ved at rammen er økt med 77 mill. kroner.

g) Øvrige saker:

(i) Uttrekk på 118 mill. kroner fra kommunerammen som følge av at det har blitt flere elever i statlige og

private skoler.

(ii) Ansvar for å føre økonomisk tilsyn med private barnehager overføres fra kommunene til Utdanningsdirektoratet. Det er trukket ut 5 mill. kroner av kommunerammen som følge av dette.

(iii) Ressurskrevende tjenester. 55 mill. kroner er trukket ut av innbyggertilskuddet for å finansiere ekstra kompensasjonsordning til enkelte mindre kommuner som har spesielt høye utgifter innenfor ressurskrevende tjenesteordningen.

(iv) Tolkeloven- rammetilskuddet er økt med 21 mill. kroner for å kompensere for kommunenes økte kostnader.

(v) Universell utforming av IKT-løsninger. Nytt regelverket trer i kraft fra 1. januar 2022, med en overgangsperiode på ett år. Rammetilskuddet foreslås økt med 34 mill. kroner til dekning av kostnader til teknisk omlegging av nettsteder og mobilapplikasjoner og opplæring.

(vi) Statlig forsøk med finansiering av omsorgstjenester foreslås avvirket fra 1. januar 2022.

I rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan har man lagt inn følgende korreksjoner/tiltak i sektorenes rammer basert på de endringer som er innarbeidet i statsbudsjettet knyttet til oppgaveendringer:

Endringer innarbeidet i sektorenes rammer	Tall i 1000 kroner
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO (helårseffekt endring 21)	159
Basistilskot til fastlegar – heilårseffekt av endring i 2021	342
Basistilskot til fastlegar – auke i 2022	226
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløysingar	1 428
Dagsats tiltakspengar	306
Implementering av rusreforma	443
Barnekoordinator	443
Ekstra skuletime i naturfag i grunnskulen	443
Barnevernsreforma og bortfall øremerket tilskudd - sum alle endringer	11 100
Barn og unge psykisk helse	300
Sum	15 190

Det vises til nærmere omtale i sektorkapitlene.

Innslagspunktet for kompensasjon for ressurskrevende tjenester er foreslått økt med 50.000 utover prisjustering. I praksis innebærer det merkostnader for Nittedal kommune på i størrelsesorden 1 mill. kroner uten at det er kompensert i kommunerammen. Dette er heller ikke innarbeidet i rammen for helse- velferd. Tiltaket har vært foreslått flere ganger og signalene er at forslaget blir reversert.

Vedtatt budsjett og økonomiplan 2021-2024

Oppfølging av budsjettvedtaket har fokus gjennom året og ble også rapportert i sak 66/21 om [budsjettrammer 2022-2025](#). Status for oppfølging er gitt i vedlegg i budsjettdokumentet. Mange av vedtakene er fulgt opp i 2021 som en vil se av oversikten. Noen punkter vil man måtte arbeide videre med.

I budsjett og økonomiplan 2021-2024 er innsparingskrav vist i tabellen nedenfor innarbeidet. I økonomiplanen ble det understreket at risiko for merforbruk var til stede.

Innarbeidede innsparingskrav, mill. kroner	2019	2020	2021	2022	2023
Rammereduksjoner/omstillingskrav akkumulert					
Helse og velferd	12,4	16,4	31,3	31,3	31,3
Oppvekst og utdanning	3,5	11,5	26,4	26,4	26,4
Miljø og samfunnsutvikling	1,3	2,7	3,2	3,2	3,2
Stab og støtte	1,6	4,8	6,4	6,4	6,4
Sum akkumulert innsparingskrav	18,8	35,4	67,4	67,4	67,4
Oppvekst og utdanning - årlig effektiviseringskrav ny skole Elvetangen			2,5	6,0	6,0
Sum akkumulert inkl. effektiviseringskrav ny skole	18,8	35,4	69,9	73,4	73,4
Nye årlig omstillingskrav	18,8	16,6	34,4	3,5	-

Det har på mange områder vært tatt aktive grep for å klare innsparingskravene, men håndtering av pandemien, utfordringer med turnover og rekruttering, nye og endrede behov med videre, har medført at man går inn i 2022 med høyere aktivitetsnivå enn lagt til grunn i økonomiplanen for 2021-2024.

Øvrige politiske vedtak med økonomisk effekt i perioden 2022-2025

Kommunestyret vedtok ved behandling av [sak 66/21 Budsjetttrammer 2022-2025](#), flere vedtak med føringer til budsjettprosessen. Tabellen i kapitlet "det økonomiske handlingsrommet" viser oppfølging av tiltak i budsjett og økonomiplan for 2022-2025. I kommentarfeltet fremgår tiltak som er innarbeidet sett opp mot rammesaken og prioriteringene til kommunestyret. Det er gitt en nærmere redegjørelse for de enkelte tiltak i sektoromtalene. Samlet sett er det en betydelig økning i bevilgningene og hele handlingsrommet kommunen har fått gjennom økte inntekter benyttes i driftsbudsjettet herunder renter og avdrag til nye investeringer. Alle tilgjengelige midler er i disponert og i all hovedsak til tiltak i sektorene. Det er ikke funnet plass til økte midler til trafiksikkerhet i driftsbudsjettet, men det er tiltak i investeringsbudsjettet jf. tidligere økonomiplan. Når det gjelder eiendomsskatt er forslaget å opprettholde samme nivå som i 2021, dvs. ingen justering for prisvekst. Rådmannen har ikke vurdert å øke eiendomsskatten som følge av vedtaket i rammesaken. Men det har ikke vært mulig å finne rom for en reduksjon utover at skatten reelt går ned samlet sett, når man korrigerer for prisveksten.

I rammesaken er det bedt om informasjon om at behov som ikke er innarbeidet i tråd med prioriterte satsinger skal synliggjøres og tallfestes. Kommunestyrets prioriteringer har vært førende og langt på vei fulgt opp. Som følge av høy belastning på sektorene har det ikke vært mulig å gjøre en analyse over økt utgiftsbehov som er ønsket i vedtaket utover de tekniske vurderinger som gjøres basert på demografi. Til bilde hører med at en del av kostnadsveksten i sektor helse og velferd også har andre årsaker som økt antall unge med funksjonsnedsettelse og økning i folketall generelt. I planleggingen fremover må man ta høyde for at utgiftsveksten blir høyere enn lagt til grunn i økonomiplanen og sektorene må arbeide videre med både kartlegging, vurdering og omstilling. I den forbindelse er det også innarbeidet en stilling som økonom som skal bistå sektorene i deres omstillingsarbeid og ivareta kommunestyrets ønske om å bygge opp kompetanse om gevinstrealisering som del av utviklings- og omstillingsarbeidet.

Arbeidet med utredning av helsehus og heldøgns plasser pågår, og det vil bli gitt en orientering til kommunestyret i november 2021. I investeringsbudsjettet er det innarbeidet lånemidler. Men da prosjektene ikke er avklart, er tallene kun en sjablong for å kunne iverksette innføring av renter og avdrag i driften. Det foreligger ikke prosjektkalkyler enda, så tallene er kun en illustrasjon. De store kostnadene kommer når man får full effekt av låneopptakene i årene fremover og driftskostnader til

bygg og til tjenestene som skal fylle byggene. Dersom man skulle gjennomføre helsehusprosjektet slik det første gang ble utredet vil det være behov for betydelig mer lån enn det som er innarbeidet.

Det er satt av 1 mill. kroner for prosjektering av ny Rotens skole. Det er foreslått ytterlige 1 mill. kroner i 2022. Det er i kommende periode planlagt å se på alternative løsninger for ny Rotens skole, ved gjennomføring av mulighetsstudie som skal vurdere løsninger basert på:

- rehabilitering og utvidelse av eksisterende skole
- trinnvis utbygging av ny skole
- bygging av ny skole

Resultat fra studiet vil bli lagt fram for kommunestyret medio 2022. En ny skole vil tidligst kunne tas i bruk fra 2026/27. Det er ikke innarbeidet investeringsmidler til prosjektet i økonomiplanen og en gjennomføring vil legge ytterligere press på økonomien.

Til orientering vil 100 mill. kroner i økte lån representere årlige utgifter til renter og avdrag på 6 mill. kroner årlig gitt et rentenivå på ca. 3 %. 500 mill. kroner i økte låneopptak utgjør 30 mill. kroner årlig. I tillegg kommer det driftskostnader til bygget på i størrelseorden 700 -1 400 kroner per kvadratmeter avhengig av hvilke type bygg det er. Dersom nye bygg også representerer ny aktivitet vil det naturligvis også medføre ytterligere økte kostnader.

Nittedal Eiendom KF

Nittedal-eiendom KF ble opprettet 01.01.2010. Foretaket er direkte underlagt kommunestyret og ivaretar kommunens eiendomsmasse på 116 000 m² og har ansvar for utbygging av nye byggeprosjekter samt forvaltning og drift av kommunens eiendomsportefølje. Foretaket utøver også kommunens grunneierinteresser.

Foretakets vedtatte hovedmål

Ved opprettelsen av foretaket ble følgende 3 hovedmålsettinger vedtatt av Kommunestyret:

1. Profesjonell og strategisk eier av bygningsmassen
2. Effektiv arealutnyttelse
3. Profesjonell eiendomsforvaltning

Ettersom det nå er over 10 år siden foretaket ble opprettet ble det i budsjettet for 2021 foreslått at man gjør en gjennomgang av forholdet mellom foretaket og kommunen når det gjelder internlån og internrenter, husleiemodell og utbytte. Dagens modell er sett fra kommunens side komplisert å ha oversikt over og vanskeliggjør god økonomisk planlegging. Foretaket er sentralt i oppfølging av flere av kommunestyrets vedtak både når det gjelder god arealforvaltning og prosjektering og utredning av utbyggingsprosjekter. Det er derfor viktig med gode og avklarte relasjoner mellom kommunens ansatte og foretaket. Forslaget om gjennomgang ble støttet av foretakets styre. Foretakets styre peker på at foretaket har blitt evaluert tidligere, og konklusjonen har vært at foretaksmodellen anvendt i Nittedal kommune har vært et effektivt virkemiddel for å oppnå hovedmålsettingene. Styret mener det likevel er hensiktsmessig å se nærmere på mulige forenklinger, forbedringer og samspillet med kommunen og mener at dette kan gjøres uten å vurdere organisasjonsmodellen. Gjennomgangen vil ikke bli gjennomført før i 2022 som følge av mangel på bemanning i 2021.

Forslaget til budsjett og økonomiplan for foretaket blir lagt frem for styret og vedtas av kommunestyret i desember. Foretakets rammer fastlegges i kommunens budsjett hva gjelder krav til utbytte, husleie og

Økonomiplan for 2022-2025

investeringsplan med finansiering. I forslag til budsjett er det et krav til utbytte fra foretaket på 28,8 mill. kroner i 2022, som er en økning på 15,5 mill. kroner fra 2021. I størrelsesorden 10,5 mill. kroner er en teknisk endring knyttet til endring i rente og avdrag mellom kommune og foretak som følge av tidsforskyving på investeringer. De øvrige 5 mill. kroner er et reelt økt utbytte fra foretaket som ledd i arbeidet med å få kommunens budsjett i balanse i 2022. De store svingningene i utbytte man nå ser, viser behovet for gjennomgangen nevnt i avsnittet over. Den foreslåtte endringen er drøftet med foretakets leder. Fra 2022 vil foretaket ivareta ansvar for lekeplassutstyr. Bevilgning i oktober 2021 på 1 mill. kroner til Rotnes skole overføres til foretaket og tiltaket gjennomføres i 2022.

Investeringsplanen er som følger:

Investeringsplan Nittedal-eiendom KF (kr)	2022	2023	2024	2025	Sum 2022-2025
Oppvekst og utdanning					
<i>Slattumhallen</i>	54 000 000	0	0	0	54 000 000
<i>Støyskjærmer</i>	2 000 000	0	0	0	2 000 000
Helse og velferd					
<i>Boligtypeprogram - tilpassede utleieleiligheter i Svartkruttvn</i>	5 000 000	28 500 000	32 500 000	0	66 000 000
<i>Boligtypeprogram - ombygging Ulvefaret</i>	0	1 100 000	9 000 000	0	10 100 000
<i>Boligtypeprogram - ombygging Myrvn</i>	0	0	4 800 000	15 500 000	20 300 000
<i>Boligtypeprogram - Personalbase Rotneshagen</i>	6 000 000	0	0	0	6 000 000
Nittedal eiendom KF					
<i>Bygningsmessige tilpasninger</i>	6 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	9 000 000
Delsum investeringer Nittedal-eiendom KF	73 000 000	30 600 000	47 300 000	16 500 000	167 400 000

Foretakets forslag til budsjett og økonomiplan vil komme opp til behandling i kommunestyret parallelt med kommunens eget budsjett.

Det økonomiske handlingsrommet

Det økonomiske handlingsrommet i budsjett og økonomiplan for 2022 -2025 er disponert i sin helhet i første rekke til drift av tjenestene, men også noe til økte renter og avdrag. Det er ikke avsatt nye midler til fond eller egenfinansiering av investeringer, men derimot er disposisjonsfond benyttet for å balansere budsjettet i 2022. I tillegg til at økte utgifter er finansiert ved økte inntekter fra skatt og rammetilskudd, er også renteinntektene justert opp og det budsjetteres med økt utbytte fra Nittedal Eiendom KF.

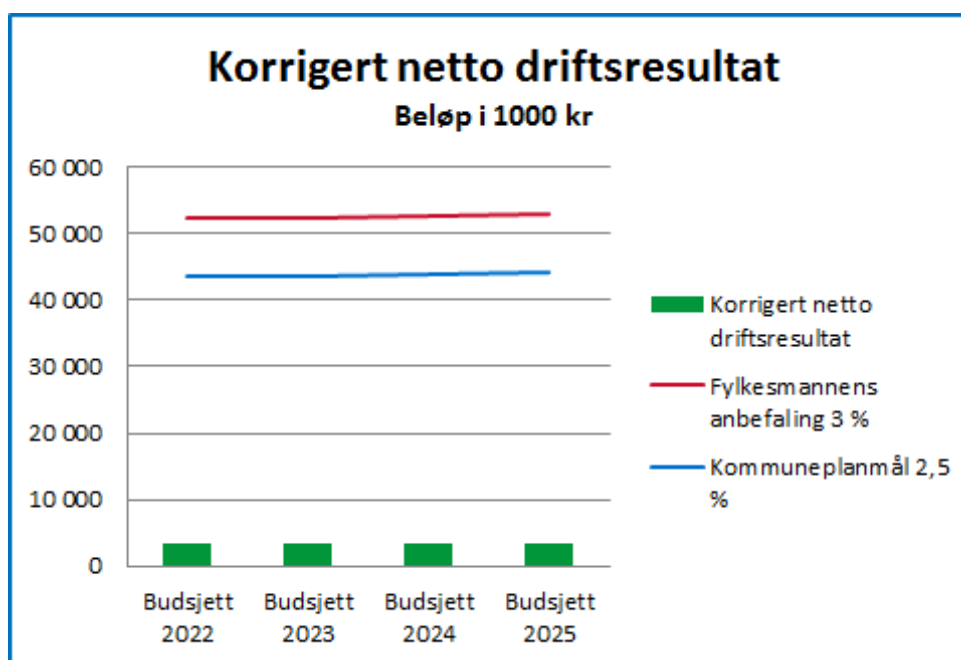
Tabellen nedenfor viser hvilke tiltak som er innarbeidet i budsjett og økonomiplan. Det er selvsagt mulig å gjøre andre prioriteringer, men de økte utgiftene er i all hovedsak rettet inn mot å møte økte behov innenfor helse og velferdssektoren, ivaretagelse av lærernorm og nødvendige sikkerhetstiltak innenfor IKT. For å få saldert økonomiplanen har det også vært nødvendig å legge inn nye reduksjonstiltak fra 2023 til 2025. Bruk av disposisjonsfond foreslås således kun for 2022. Basert på demografisk utvikling er det gode grunner for å mene at utgiftene vil øke betydelig mer enn det som er innarbeidet av kostnadsvekst. Dersom kommunen skulle få økte inntekter utover det som er innarbeidet i budsjett og økonomiplan, blir det særs viktig at midlene ikke bindes opp i nye tiltak som gir ytterligere press på økonomien i årene fremover, men prioriteres til økte behov.

Økonomiplan for 2022-2025

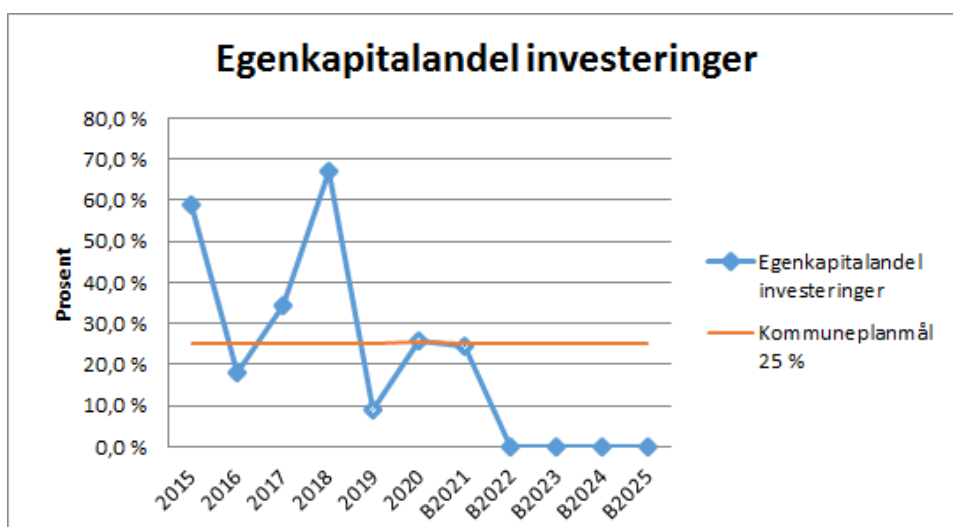
Beløp i mill. kroner	2022	2023	2024	2025	Kommentarer
Endringer drift utover vedtatt økonomiplan og oppgaveendringer fra staten					
Tilskudd idrettsorganisasjoner	0,4	0,4	0,4	0,4	Jfr vedtak rammesak 66/21
Tilskudd barn og unge, jfr aktivitetsfond	0,6	0,6	0,6	0,6	Jfr vedtak rammesak 66/21
Lærernorm	11,5	11,5	11,5	11,5	Økt med 5,5 mill. kroner årlig utover rammesak 66/21. Det vises også til sak 57/21 Lærernormen i Nittedalskolene 2021
Styrking helse velferd	13,3	18,3	29,3	33,5	Økt med 8,3 mill. kroner årlig utover rammesak 66/21
1 enhets leders stilling voksenopplæring	1,0	1,0	1,0	1,0	Jfr kommunes tyresak ometablering ny enhet Voksenopplæring
1 s stilling kompilo/kvalitet og internt kontrollansvarlig	1,2	1,2	1,2	1,2	Felles stilling for hele organisasjonen med ansvar for kvalitets system og internt kontroll
Risikoreduserende tiltak IKT	7,0	12,8	12,8	12,8	Jfr orientering til kommunestyret i oktober og rammesak 66/21
Børnehage - økt kostnad	4,0	4,0	4,0	4,0	Følger av økt bemanningsnorm og beregnings system for tilskudd private barnehager - sektor ikke funnet annen inndekning
Netto økning omstilling	3,2	3,2	7,2	7,2	Tildeling omstillingmidler sektorene og reduksjon sentral avsetning
Innsparingstiltak fordelt sektorene etter andel		-11,3	-15,5	-18,4	Fordelt etter andel men må gjennomføres en vurdering på fordeling og nivå i 2022
Engangstiltak					
Tilskudd Bane NOR	10,0				Jfr rammesak der fondsfinansiering ble nevnt som mulig finansiering
Engangskostnader digitalisering/sikkerhet	6,3				Jfr orientering til kommunestyret i oktober 2021 og rammesak
Utredning helsehus og heldøgns plasser	2,0				Tillegg til tidligere bevilgning
Utredning skole	1,0				Tillegg til tidligere bevilgning
Fornyng inventar og utstyr institusjon	1,0				Nytt tiltak pga behov for fornyng
Læremidler og lekeapparater	1,0				Nytt tiltak pga behov for fornyng
Engangsbevilgning pers onaltiltak "press covid 19" og prosesser kompetanseplaner	0,5				Fordeles på sektorene
Sum	64,0	41,7	52,5	53,8	

Handlingsregler prognose 2022-2025

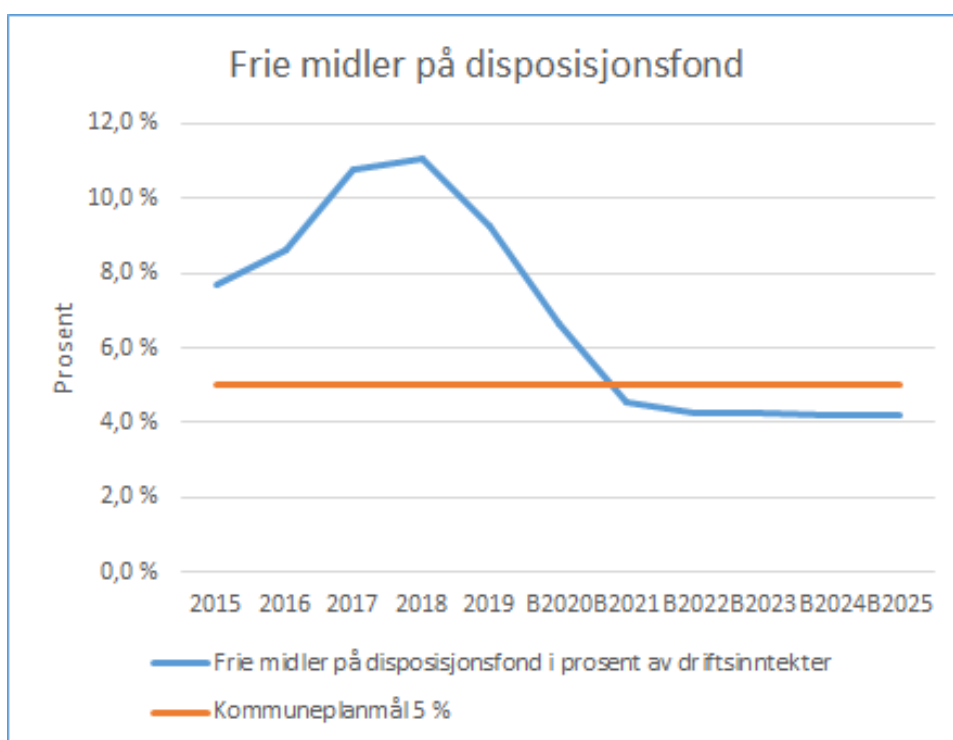
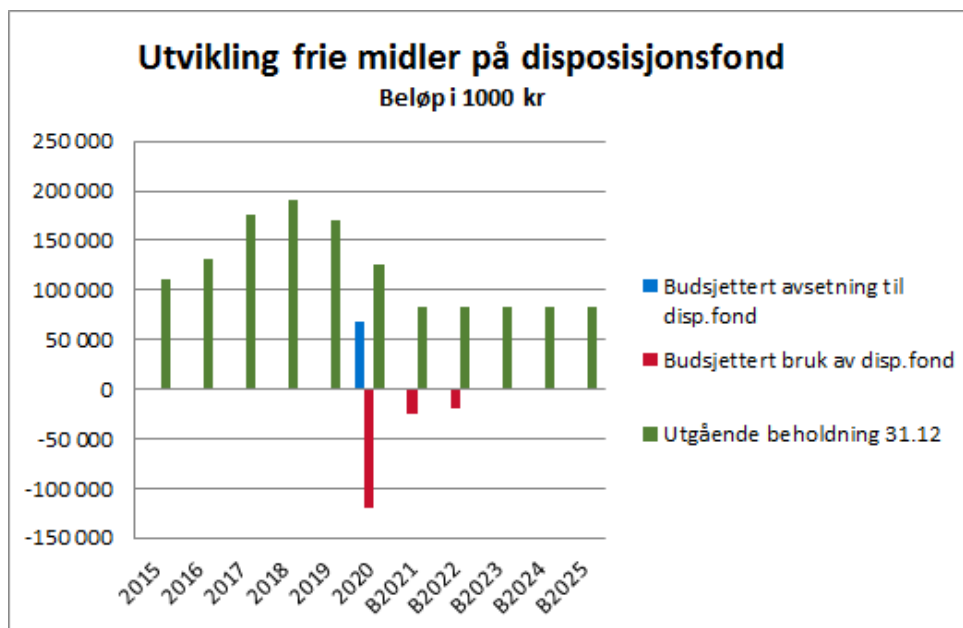
Figuren nedenfor viser utvikling i korrigert netto driftsresultat sett i forhold til måltallet/handlingsregelen. Som figuren viser er netto driftsresultat korrigert for nettoavsetninger til budne fond nærmest null og det er kun budsjettert med egenkapitalinnskudd til KLP som må finansieres ved driftsmidler. Dette illustrer hvor krevende det økonomiske bildet er og behovet for en svært stram prioritering fremover og arbeid med å holde igjen kostnadsveksten.

Egenkapitalandel investeringer er vist i figuren nedenfor. Ved beregning av måltallet holdes investeringer til selvkostprosjekter utenfor, da disse skal være selvfinansierende. Egenkapitalandel investeringer er på null i hele økonomiplanperioden. Dette gir økte lån og økt rente og avdragsbelastning over tid. Alle tilgjengelige midler er benyttet til drift. Dersom man ser på utvikling i netto driftsresultat er det ikke rom for egenfinansiering på investeringer dersom man skulle velge å øke investeringsnivået. Dersom man skal øke netto driftsresultat vil det kreve ytterligere innsparingstiltak. Man ligger så vidt på måltallet og kommunen kommer i en sårbar situasjon dersom fondet reduseres og det oppstår uforutsette situasjoner. Over tid må det skapes rom for egenkapitalandel til investeringer dersom man skal ha en sunn kommuneøkonomi med mulighet for investeringer.

Utvikling i frie midler på disposisjonsfond er vist i de to neste figurene. Utviklingen forutsetter at man endrer bruk av disposisjonsfond til Elvetangen, jf. planlagt sak til kommunestyret i desember. Figurene viser at man ligger rett under måltallet. Utviklingen forutsetter at man ikke bruker av disposisjonsfondet til drift eller investering i perioden utover det som er foreslått for 2022. Det er vært å notere at disposisjonsfondet som følge av overskuddet for 2020, har hatt en mer positiv utvikling enn det som ble lagt til grunn i handlingsplanen for 2020 til 2023.

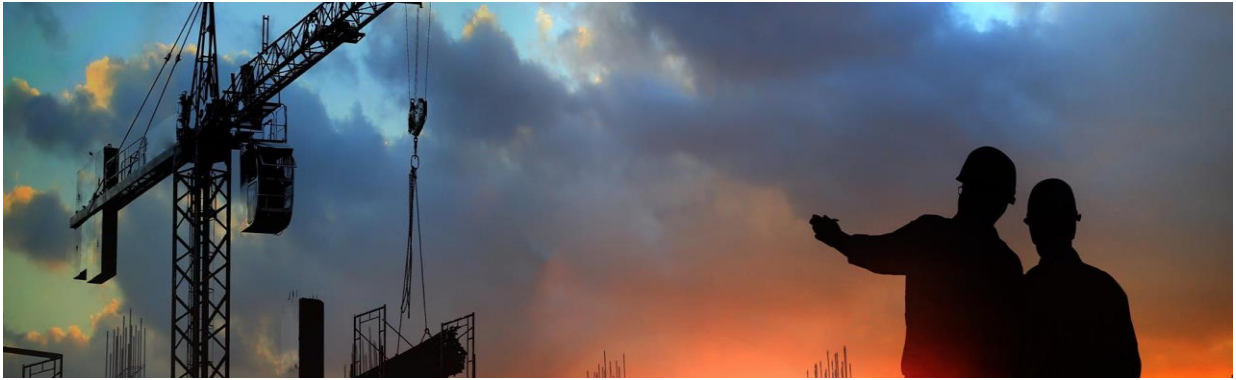
Budsjettforutsetninger

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. Dette følger av ny kommunelov som er endret i forhold til tidligere når det gjelder presisering for det som gjelder mål og premisser. Budsjett og økonomiplan gir mye informasjon om prioritering og bevilgninger, utfordringer og hva som man ønsker å oppnå i sektorene. Med de nye presiseringene er det nødvendig å arbeide videre med mål og

Økonomiplan for 2022-2025

premisser på sektornivå. Når nye overordnede mål er vedtatt i forbindelse med revisjon av kommuneplan vil det i 2022 bli startet et arbeid med å utforme mål/premisser på sektornivå som konkretiserer hva som skal oppnås. Noen av målene/premissene bør være målbar og da er det naturlig å se til det som allerede måles og rapporteres gjennom rapportering til staten. I tillegg må det vurderes om det er ønskelig med ytterligere rapportering utfra en kost-nytte vurdering.

Dagen økonomiske handlingsregler/måltall knyttet til netto driftsresultat, egenkapitalandel på investeringer og frie midler på disposisjonsfond kan være en del av mål/premisser som vedtas. Måltallene for 2022 og videre må da være relatert til det som ligger i budsjettene. I økonomiplanen som nå legges frem er handlingsreglene ikke oppfylt. Det vises til kapitlet handlingsregler prognose 2022-2025.

Drifts- og investeringsbudsjett

Økonomisk bærekraft og sunn kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Kommunestyret har tidligere vedtatt økonomiske handlingsregler/måltall. I forslag til budsjett og økonomiplan for 2022 til 2025 er handlingsreglene ikke oppfylt. Dersom man skal legge handlingsreglene til grunn er det behov for store reduksjoner i driften utover det som er foreslått.

På ordinær måte er det avsatt midler til lønnsoppgjør i 2021 og 2022 på felles post som vil bli fordelt til de enkelte virksomheter når lønnsoppgjørene er avklart. Avsetningene er beregnet med utgangspunkt i regjeringens anslag på lønns- og prisvekst. Det understrekes at det er usikkerhet knyttet til beregnet lønnsavsetning fordi tall for 2021 enda ikke foreligger. Det er også usikkerhet knyttet til endelig beregnede pensjonskostnader både for 2021 og 2022. For å unngå skjulte kutt i rammene er det beregnet prisvekst på andre poster enn lønn og lagt inn i rammene til sektorene. Det forutsettes at inntektene i sektorene også øker med deflator slik at priskompensasjonen tilføres rammen basert på nettoprinsippet (prisvekst utgift fratrukket prisvekst inntekt). Dette samsvarer med statens beregningsmåte for justering av lønns og prisvekst i kommunesektoren.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn:

- Deflator 2,5% fra 2021 til 2022, faste priser i resten av perioden.
- Lånerente flytende lån 2% i 2022, 2,5 % i 2023 og 2,8 % i 2024 og 2025.
- Regjeringens forutsetninger for utvikling i skatt og rammetilskudd 2022, men justert for befolkningsvekst per 1.7.2021 og for resten av økonomiplanperioden er det lagt til grunn befolkningsvekst i tråd med middel alternativet (MMMM).

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Inntekts- og formuesskatt	-859 119	-906 660	-908 447	-910 706	-913 309
Rammetilskudd	-553 281	-589 471	-594 696	-602 575	-606 406
Eiendomsskatt	-49 800	-49 300	-48 800	-48 300	-47 800
Andre generelle driftsinntekter	-4 003	-3 921	-4 208	-4 041	-3 875
Sum sentrale inntekter	-1 466 203	-1 549 352	-	-	-1 571 390
			1 556 151	1 565 622	

Beregning av skatt og rammetilskudd for 2022 er basert på statsbudsjettets forutsetninger om vekst fra 2021 til 2022, herunder statsbudsjettets forventning om skattenivå ved utgangen av 2021. Årene 2023-2025 bygger på forutsetningene i 2022 og prognosemodellen til KS som har med de momenter som er kjent/signalisert fra staten. Når det gjelder befolkningsutvikling er det lagt til grunn en vekst i tråd med middel-alternativet i Statistisk Sentralbyrås befolkningsprognoser. Skatt og rammetilskudd øker med om lag 23 mill. kroner fra 2022 til 2025. Eiendomsskatten går reelt sett noe ned, jf. kommentarer nedenfor. Andre generelle driftsinntekter er rentekompensasjon fra staten knyttet til omsorgs- og skolebygg.

Budsjett og økonomiplan for 2022 til 2025 er i faste 2022 priser. Dersom man skal sammenlikne realendring fra 2021 til 2022 må man justere for prisvekst, oppgaveendringer med videre. Dette er komplisert ettersom forventet lønns- og prisvekst i 2021 er justert opp sammenliknet med det som lå til grunn da budsjettet ble vedtatt i fjor. Nivået på skatteinngangen i 2021 er også justert opp. I tillegg må 2021 tallene justeres med deflatoren (gjennomsnittlig lønns og prisvekst) fra 2021 til 2022 for å kunne sammenlikne i 2022 priser. Dersom man korrigerer for prisvekst og oppgaveendringer, er det en vekst i inntektene som først gang ble redegjort for i rammesaken behandlet i kommunestyret i juni. Sammenliknet med det nivået som ble lagt til grunn da, er budsjettet noe strammere men fortsatt med vekst. Deler av veksten forklares med vekst i befolkningen.

Dersom man ser på økning i skatt og rammetilskudd fra anslått regnskapstall 2021 til budsjett for 2022 er den en reel nedgang, dvs. nominell vekst er lavere enn lønns- og prisveksten. Dette fordi kommunene ikke får beholde hele skatteveksten i 2021 inn i 2022, men kun det nivået som ble lagt til grunn i kommuneproposisjon i mai 2021.

Eiendomsskatt

Nittedal har i 2021 2,4 promille eiendomsskatt og et bunnfradrag på 1,2 mill. kroner per boenhet for boliger og 2,5 promille eiendomsskatt for næringseiendommer.

I forslag til budsjett og økonomiplan legges det opp til å holde kommunens eiendomsskatteinntekter uendret på 2020-nivå for boligeiendommer.

I rådmannens forslag til handlingsplan 2022-2025 legges det opp til uendrede eiendomsskatteinntekter fra boligeiendommene. For å få til dette foreslår rådmannen at skattesatsen for boligeiendommene reduseres til 2,2 promille i 2022. Bunnfradraget forslås økt til 1,3 mill. kroner per boenhet. Dette vil medføre at eiendomsskatten vil være tilnærmet uendret for gjennomsnittet av boligeiendommer med formuesgrunnlag da prisveksten på boligverdiene oppgis av SSB å være noe høyere sammenliknet med tidligere år.

Skattesatsen for næringseiendom foreslås uendret på 2,5 promille for 2022. I forbindelse med lovendring som unntar driftsmidler fra eiendomsskatt, har det vært utfasing av maskintakster som vil gjelde i 4 år fremover. Utfasingens siste år vil være skatteåret 2025. Dette har medført reduksjon i eiendomsskatteinntektene med om lag 0,5 mill. kroner årlig i utfasingsperioden. Kommunen ble kompensert med 0,3 mill. kr i de frie inntektene i 2021 for dette inntektsbortfallet.

Samlet gir dette følgende forventede eiendomsskatteinntekter årlig i perioden:

Eiendomsskatt fra boligeiendommer baserer seg i hovedsak på formuesgrunnlag fra Skatteetaten. Disse formuesgrunnlagene oppdateres årlig med faktisk prisvekst for den aktuelle boligtype og beliggenhet. Basert på Statistisk Sentralbyrås boligverdimodell anslås følgende boligprisvekst for de forskjellige boligtypene og beliggenhetene som benyttes av skatteetaten i verdsettingen av boligene:

Prisvekst - gjennomsnittsobjektet i Nittedal Kommune			
	Sone tettsted	Sone spredt	Nittedal k.
Enebolig:	9,30 %	-3,60 %	2,85 %
Leilighet:	2,30 %	ikke aktuelt	2,30 %
Småhus:	14,90 %	ikke aktuelt	14,90 %
NK Totalt:	8,83 %	-3,60 %	2,62 %

Det er forventet en betydelig økning i verdsetting av boligeiendommene i tråd med faktisk prisvekst fra 2019 til 2020, utover det som er observert de siste årene.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Renteinntekter	-29 700	-35 568	-38 135	-37 507	-37 768
Renteutgifter	39 053	42 112	50 038	56 317	58 269
Avdrag på lån	31 868	29 767	31 100	33 310	40 310
Netto	41 221	36 311	43 003	52 120	60 811
finansinntekter/finansutgifter					
Finansutgifter i tjenesteområdene	4 705	6 668	9 571	14 794	18 121
Totale finansutgifter	45 926	42 979	52 575	66 914	78 933
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0

Det er lagt til grunn 2 % rente på flytende lån i 2022, 2,5 % i 2023 og 2,8 % i resten av perioden. Lån med fastrente er budsjettert i tråd med de inngåtte fastrenteavtalene. Når det gjelder formidlingslån er det lagt til grunn Husbankens forventede renteutvikling. Budsjettert rente er noe høyere i siste del av perioden men fortsatt svært lavt. Det forventes en økning i rentene fremover, og det er derfor lagt inn en svak økning i tråd med markedets nåværende forventninger. Deler av lånene er knyttet til selvkostinvesteringer og med flytende rente på disse lånene reduseres renterisikoen. Det er viktig å være klar over at det budsjetterte rentenivået nå er svært lavt historisk sett. Med dagens låneportefølje og forutsatt nye låneopptak i budsjettet, vil en fremtidig renteøkning på 1 % utover budsjettpremissene, gi merkostnader på om lag 10 mill. kroner årlig når en kun ser på lån utenom selvkostinvesteringer.

Budsjetterte avdrag er tilnærmet på nivå med maksimal avdragstid. En langsiktig strategi som kan vurderes, er om man skal redusere avdragstiden på nye investeringer. Over tid gir dette lavere rentekostnader for kommunen ettersom lånene blir raskere tilbakebetalt.

Renteinntekter er renter på likviditet, men hoveddelen er interne renter fra Nittedal eiendom knyttet til utlån til foretaket for å finansiere investeringer. Kommunen tar opp lånene og låner ut til foretaket. Dette påvirker også avdragsbeløpene som fremkommer i tabellen. Tallene fremstår også her som nettotall etter avdragsbetaling fra foretaket. Brutto er avgiftsbelastningen i 2022 på 80,8 mill. kroner og stigende til 97,6 mill. kroner i 2025. Budsjettert renteinntekter på kommunens innskudd/likviditet er på 6 mill. kroner.

Finansutgifter tjenesteområdene gjelder selvkostområdene 2022-2025.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Til ubundne avsetninger	5 600	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-53 200	-19 900	0	0	0
Overføring til investering	56 700	3 500	3 500	3 500	3 500
Netto avsetninger	9 100	-16 400	3 500	3 500	3 500
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-7 233	2 523	2 385	-9 072	-25 798
Totale avsetninger	1 867	-13 877	5 885	-5 572	-22 298

I 2022 er det budsjettet med bruk av disposisjonsfond på 19,9 mill. kroner for å balansere budsjettet. Dette må ses i sammenheng med at det er budsjettet med flere engangsutgifter som tilskudd til Bane NOR samt at det forventes at man kan justere ned bruk av disposisjonsfond til veiprosjektet i Elvetangen-prosjektet i 2021. Justeringen på bruk i 2021 vil være på omtrent samme nivå som bruk av fondsmidler i 2022. Det er ikke budsjettet med avsetninger til disposisjonsfond noen av årene 2023 til 2025. Da må en i så fall redusere innarbeide påplussingstiltak eller øke innsparingskravene. Dette er en vurdering som må tas før neste økonomiplan vedtas. Det vises til prosess beskrevet i rådmannens innledning.

"Nettoavsetninger tjenesteområdene" er nettoavsetninger på selvkostområdene og sektorene og gjelder bruk/avsetning til bundne fond.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Investeringer i varige driftsmidler	44 150	273 250	264 000	220 000
Tilskudd til andres investeringer	2 600	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	59 600	24 480	37 840	13 200
Sum finansieringsbehov	109 850	301 230	305 340	236 700
Kompensasjon for merverdiavgift	-3 430	-14 850	-25 000	-40 000
Tilskudd fra andre	-16 300	-1 946	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Bruk av lån	-86 620	-280 934	-276 840	-193 200
Videreutlån	50 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-50 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	6 800	7 800	9 500	9 500
Mottatte avdrag på videreutlån	-6 800	-7 800	-9 500	-9 500
Overføring fra drift	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-109 850	-301 230	-305 340	-236 700
Sum finansieringsbehov	109 850	301 230	305 340	236 700
Sum finansiering	-109 850	-301 230	-305 340	-236 700
Udekket finansiering	0	0	0	0

Kommunens sektorer - tjenesteområder

De enkelte sektorer/tjenesteområder er presentert i egne kapitler. I dette kapitlet gis en oversikt over planoppgaver slik det er vedtatt i planstrategien og en kort innledning om oppbygging av sektorkapitlene og nettorammer per sektor.

Planarbeid i perioden

Kommunestyret vedtok i september 2020 [sak 93/20](#) kommunal planstrategi for perioden. Tabellen nedenfor viser planarbeid som skal prioriteres i perioden. En stor og viktig prosess for hele Nittedalsamfunnet er det pågående arbeidet med ny kommuneplan.

Planoppgave	Ansvar	2020	2021	2022	2023
Kommuneplan					
Kommuneplanens samfunnsdel	Miljø og samfunn	O		F	
Kommuneplanens arealdel	Miljø og samfunn	O		F	
Handlingsplan, økonomiplan med budsjett	Stab og støtte	X	X	X	X
Temaplaner - sektorplaner. Nye planer.					
Plan for arbeid med flyktninger 2020-2023	Helse og velferd	F			
Strategiplan helse, velferd og mestring	Helse og velferd	F			
Boligtypeprogram 2020-2023	Helse og velferd	F			
Plan for Eierstyring i interkommunale selskap	Rådmannen		O	F	
Felles strategiplan for kvalitet i barnehager og skoler	Oppvekst og utdanning			O	F
Temaplaner som skal revideres:					
Kommunal beredsskapsplan	Stab og støtte		F		
Strat plan for kompetanse, rekruttering, arbeidsgiverpolitikk	Stab og støtte	O	F		
Næringsplan for Nittedal kommune	Rådmannen	O	F		
Alkoholpolitisk handlingsplan	Helse og velferd	F			
Skolebehovsplan 2020-2030	Oppvekst og utdanning	F			
Plan for behovsdekning for nittedalsbarnehagene	Oppvekst og utdanning		F		
Kommunedelplan for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett	Oppvekst og utdanning		O	F	
Kommunedelplan for klima og energi	Miljø og samfunn			O	F
Kommunedelplan Landbruk	Miljø og samfunn			O	F
Kommunedelplan for kulturminner 2015-2019	Oppvekst og utdanning	O	F		
Strategi- og kvalitetsplan for nittedalsskolen	Oppvekst og utdanning	F			
Hovedplan for vann og avløp	Miljø og samfunn		O	F	
Trafikksikkerhetsplan 2020-2023	Miljø og samfunn	O	F		
Reguleringsplaner og andre planer					
Forprosjekt Natursti langs Nitelva	Miljø og samfunn	O		F	
Områdeplan Varingskollen	Miljø og samfunn	O			F
Områdeplan for Nittedal stasjonsområde/Rotnes	Miljø og samfunn		O		F
Områdeplan for Tumyrhaugen	Miljø og samfunn				F
Områdeplan for Skytta	Miljø og samfunn			O	
Områdeplan for nye Nittedal sentrum	Miljø og samfunn			O	
Områdeplan for Hagan/Li	Miljø og samfunn				O
Områdeplan for Li	Miljø og samfunn		F		
Plan for ny Rotnes skole	Miljø og samfunn	O		F	
Detaljregulering Rygga bru	Miljø og samfunn		O		F
Detaljregulering Skoleveien - Slattumhallen	Miljø og samfunn			O	
Detaljregulering gang/sykkelvei - rv4 til Hakadalstasjon	Miljø og samfunn				F
Detaljregulering gang/sykkelvei - Fuglåsen	Miljø og samfunn		F		
O = Oppstart F = Planarbeid ferdig X = Årlig planarbeid					

Felles for sektorene

Nittedal kommune er administrativt organisert i fire sektorer. Sektorkapitlene beskriver status og utfordringer for de enkelte tjenesteområdene, sentrale nøkkeltall, mål for tjenesteområdene, tjenesteområdenes prioriteringer i fireårsperioden, samt økonomiske rammer med en beskrivelse av drifts- og investeringstiltak.

For hvert tjenesteområde er det presentert et utvalg KOSTRA-tall. Resultatene for Nittedal kommune sammenliknes med Eidsvoll, Lier og Ullensaker, samt KOSTRA-gruppe 13. Eidsvoll, Lier og Ullensaker er valgt som sammenlikningskommuner fordi de er mest like Nittedal kommune med tanke på demografi, inntekts- og utgiftsnivå. Kommunene inngår i analysen som ble gjennomført av Agenda Kaupang i 2020, men det er noen færre enn i Agenda Kaupangs analyse av hensyn til lesbarhet i tabellene. SSB har gruppert alle landets kommuner etter størrelse, kostnads- og inntektsnivå, Nittedal kommune inngår i kommunegruppe 13. Det gjøres oppmerksom på at KOSTRA-tallene baserer seg på økonomi og tjenestedata fra kommunene i 2020.

Tabellen nedenfor viser netto driftsutgifter per sektor. Tabellen viser at med unntak av Helse og velferd er det reduksjon i rammene i perioden 2022 til 2025. I de neste kapitlene er det redegjort for utviklingen i de enkelte sektorer og hvilke tiltak som er innarbeidet, herunder reduksjoner.

Driftsutgifter per sektor

Fordeling driftsutgifter per sektor 2022-2025

<i>Beløp i 1000</i>	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Helse og velferd	512 347	490 945	526 036	523 852	533 362	536 532
Oppvekst og utdanning	754 016	744 886	797 483	791 427	789 168	787 607
Miljø og samfunn	70 288	55 098	57 394	54 359	54 197	54 084
Stab og støtte	91 973	99 587	113 182	110 999	108 753	109 741
Finans	-19 942	39 798	49 220	44 140	44 558	43 828
Sum bevilgninger drift, netto	1 408 681	1 430 314	1 543 315	1 524 777	1 530 038	1 531 792

Kommunens tjenesteområder

Helse og velferd

Innledning

Sektor for helse og velferd har et budsjett på 526 mill. kroner og om lag 490 årsverk.

Helse og velferdssektoren har følgende innhold og organisering:

- enhet for institusjon (sykehjemmene på Skytta og Døli, serviceboliger og bofellesskap for demente på Skytta og dagsentervirksomhet)
- enhet for tverrfaglige hjemmetjenester (hjemmesykepleie, praktisk bistand, fysioterapi og ergoterapi og hjelpemidler)
- enhet Nav
- enhet bolig og tjenester (mottak, utredning, forvaltning og koordinering, støttekontakter og avlastning)
- enhet psykisk helse og rus (botilbud, ambulant team, rask psykisk helse, friskliv, Solli aktivitetshus, Inn på tunet),
- enhet tilrettelagte tjenester (bofellesskap for innbyggere med nedsatt funksjonsevne, dagsenter, tilrettelagt arbeid, avlastning)
- legetjenester, legevakt, kommuneoverlege, smittevern

Kostra-analyse

	Nittedal 2019	Nittedal 2020	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (234) Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer	1 426	1 329	785	533	699	766
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (253) Helse- og omsorgstjenester i institusjon	5 532	5 690	6 790	6 182	5 620	4 398
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (254) Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	7 730	8 272	10 134	11 494	7 408	7 088
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	2 119	2 476	2 060	3 294	2 426	3 997
Dekningsgrad						
0 - 66 år Heimeteneste	17,6	18,1	21,4	18,4	9,4	13,0
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
67-79 år Heimeteneste	67,1	69,9	72,6	48,9	60,2	64,9
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
67-79 år Institusjonstenester	18,5	21,6	15,4	9,0	17,0	17,3
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
Andel beboere i institusjoner 80 år og over (B)	68,0 %	65,5 %	66,7 %	62,1 %	56,4 %	57,5 %
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	12,3 %	11,4 %	6,7 %	16,1 %	18,0 %	23,4 %
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	51,2 %	50,5 %	51,5 %	50,1 %	38,8 %	46,3 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	2,5 %	2,5 %	4,2 %	5,4 %	0,0 %	2,3 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	25,7 %	26,1 %	28,9 %	27,7 %	25,7 %	26,1 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	12,4 %	11,2 %	12,3 %	7,6 %	10,2 %	13,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B)	2,9 %	2,7 %	4,1 %	2,7 %	3,7 %	4,1 %
Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måneder)	7,0	7,8	7,7	4,6	7,2	7,7
Kvalitet						
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	97,6 %	100,0 %	100,0 %	99,6 %
Økonomi						
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger, Sosiale tjenester	1 254	1 218	1 090	972	1 431	3 438

Status og utfordringer

Sektoren leverer gode tjenester til innbyggerne. Tjenestene står i en spennende og krevende omstilling fra gårdsdagens helse og velferdstjenester til å møte fremtidens behov ved gjennomføring av strategiene i vedtatt strategiplan for helse, velferd og mestring.

Pandemien har satt sitt preg på sektorens arbeid også i 2021. Ansatte er omdisponert og mye ressurser går fremdeles til beredskapsarbeid og ledelse av tiltak. Det er bygget opp et stort apparat rundt vaksinasjon, smittesporing og testing. Dette arbeidet vil fortsette inn i 2022. Utgiftene er ikke budsjettert, men forutsettes finansiert med tilleggsbevilgninger også i 2022. Nittedal kommune har klart seg godt gjennom pandemien til nå, og det hadde ikke vært mulig uten den fleksibiliteten, arbeidsinnsatsen og profesjonaliteten ansatte har vist i en svært krevende tid.

Framtidig behov og strategiene for å møte dem

Kommunen fikk i 2020 foretatt en analyse av framtidige behov i sektorene. I analysen har Agenda Kaupang sett nærmere på befolkningsutviklingen i Nittedal basert på SSB sine prognoser. Tallene bygger på teknisk beregning basert på kostnadsnøklene som benyttes for å angi kostnadsbehov som brukes ved beregning av rammetilskudd for kommunene. I hovedtrekk ser man følgende utvikling for sektoren. Andelen av befolkningen i yrkesaktiv alder vil ha jevn økning og det blir en sterk vekst i aldergruppen 67 år og over. Den forventede befolkningsutviklingen vil gi et stort utgiftsbehov innen pleie og omsorgssektoren kommende økonomiplanperiode. Sammenlignet med 2021 nivå viser et anslag på økt utgiftsbehov til pleie og omsorg på 13 mill. kroner i 2022, 29 mill. kroner i 2023 og 46 mill. kroner i 2024 og 69 mill. kroner i 2025 (akkumulerte tall).

Analyse er basert på demografisk framskrivning og analysen er først og fremst knyttet til veksten i eldrebefolkningen. Det spesielle forholdet i kommunen, med mange med nedsatt funksjonsevne som de neste årene har behov for heldøgns botilbud, er ikke tatt særskilt høyde for i analysen. Det er derfor grunn til å anta at behovsveksten i sektoren er større enn det analysen fra Agenda Kaupang viser. Boligtypeprogrammet, som ble vedtatt i 2020, beregnet en netto kostnadsøkning på rundt 30 mill. kroner fram mot 2025 til denne målgruppen.

Samhandlingsreformen er en planlagt dreining av ansvar fra sykehus til kommune, både innenfor somatikk og innen psykisk helse og rusomsorg. Kommunene forventes å yte flere og mer kompetanse- og utstyrskrevede tjenester. Samhandlingen med sykehuset har medført betydelig økning i behov for kapasitet på de kommunale tjenestene. Samtidig ser vi at det ikke bare er økningen i antall brukere som utfordrer, men like mye at hver enkelt sak er mer omfattende, kompleks og krever annen type oppfølging enn før. Dette utfordrer både arbeidsmetoder, kompetanse og kapasitet i kommunen.

Analysen fra Agenda Kaupang viste også at sektoren var effektiv sammenliknet med andre kommuner, og at det ikke vurderes som realistisk å ta ut store effektiviseringsgevinster på dagens drift. Unntaket var hjemmetjenestenes bruk av variabel lønn (dvs. ekstra innleie av personell utover budsjett). Hjemmetjenesten har redusert bruken av ekstrasjelp betydelig i 2021. Når det gjelder de andre utviklingsområdene er det for tidlig å se gevinstene, men det forventes å bidra til å redusere veksten i sektorens behov i årene som kommer

Kommunestyret har lagt føringer for sektorens omstillingsarbeid gjennom:

- strategiplan helse, mestring og velferd
- temaplan for boligpolitikk og boligsosialt arbeid og boligtypeprogrammet
- vedtak om å utrede helsehus og heldøgns plasser

Sikre tilstrekkelig dekning av sykehjemsplasser

Antall innbyggere over 80 år øker og det er ikke tilstrekkelig antall sykehjemsplasser tilgjengelig i kommunen for å dekke behovet. Inntil videre kjøper kommunen sykehjemsplasser utenfor kommunen for å dekke det totale behovet. Behovet er anslått å øke med snitt 2-4 plasser pr. år. Beregningene

forutsetter at en lavere andel innbyggere over 80 år søker sykehjem. Dette har vært trenden over flere år.

Sektoren har i 2021 ledet en utredning fram mot konseptvalg for helsehus og heldøgns plasser fram mot 2040. Det er nødvendig å se denne utredningen i sammenheng med boligtypeprogrammet, det pågående kommuneplanarbeidet og økonomiplanen for å sikre en god langsiktig løsning. I løpet av 2022 vil det kunne tas valg som ivaretar disse forholdene. Det er innarbeidet midler til videre utredning og foreløpige tall for bygging av helsehus i denne økonomiplanen.

Hjemmetjenester

Hjemmetjenesten har i løpet av 2021 oppnådd bedre balanse mellom budsjett og oppgaver. Imidlertid har tilgangen på kvalifisert personell vært dårlig og det har i perioder vært krevende å levere tjenestene. Tjenesten er nå delt i fire. Tre team for hjemmesykepleie og en avdeling mestring og forebygging. Et team hjemmesykepleie er flyttet til Døli for å redusere kjøring og for å komme nærmere brukerne. De øvrige avdelingen er i Stamveien som tidligere. Det er et stort behov for lokaler nærmere midtbygd.

En framskrivning av behovet for hjemmesykepleie og praktisk bistand basert på dagens brukerrater viser et behov for 30 nye årsverk fram mot 2030.

Velferdsordninger i NAV

Den overordnede utfordringen er å sikre unge under 30, langtidsledige, innvandrere utenfor EØS-området og personer med nedsatt arbeidsevne en sterkere tilknytning til arbeidslivet. Dette er viktig både for dem det gjelder, men også for å begrense belastningen på øvrige kommunale enheter og kommuneøkonomien. Det er viktig å få med næringsliv og Nittedal kommune på dette som staten beskriver som "Inkluderingsdugnaden".

Den lokale utfordringen for NAV kontoret i 2022 vil være ettervirkningene etter pandemien. Stor usikkerhet rundt avvikling/videreføring av de statlige pandemiltakene og hvordan dette vil slå ut på behovet for sosialhjelp fra kommunen. Prisstigningen i boligmarkedet og prisutviklingen blant annet på strøm påvirker utbetalingen av sosialhjelp. Arbeidsledigheten har gått ned, men er fremdeles høyere enn før pandemien.

Psykisk helse og rus

Innenfor psykisk helse og rus har oppgaveoverføringen til kommunene fra sykehusene kommet seinere enn innenfor somatikken. De to- tre siste årene har oppgavene og samhandlingen på området endret seg betydelig. Kommunen ser et økende behov for tilbud i ulike omfang til alvorlig psykisk syke i tillegg til at kommunen har fått ansvar for å bygge opp egen psykologtjeneste. Det mest krevende er økningen i komplekse saker og kommunen opplever raske utskrivninger fra sykehus av innbyggere som har behov for en type bolig og bistand som ikke er tilgjengelig i kommunen idag. Kapasiteten i organisasjonen er presset. Det gjelder både ambulant team og boligtilbud. Det meldes om behov for styrking både på kompetanse og kapasitet. For å møte veksten i behov for botilbud er det viktig å følge opp boligtypeprogrammet.

Tilrettelagte tjenester

Enheten har ansvar for oppbyggingen av tjenester til innbyggere med nedsatt funksjonsevne, botilbud, dagsenter, tilrettelagt arbeid og avlastning. Som følge av at mange innbyggere i denne målgruppa er i en alder da de skal bosette seg utenfor foreldrehjemmet og skal i arbeid/aktivitet etter endt skolegang har

dette medført en oppbygging over flere år. Det er 30 år siden HVPU-reformen ble innført og flere av boligene fra den gang er nå lite egnet. Boligtypeprogrammet skal bidra til å svare ut disse utfordringene. Det ble åpnet et nytt bofellesskap i Kvernstujordet i 2021, og det planlegges åpnet ytterligere et bofellesskap i 2022 i Rotneshagen. Det ligger også i denne økonomiplanen midler til byggestart for nytt kommunalt bofellesskap i Svartkruttveien og midler til ombygging av bofellesskapene i Myrveien og Ulvefaret i tråde med vedtatt boligtypeprogram. Driftsutgifter til Myrveien vil først ha full effekt etter denne økonomiplanperioden.

Det er utfordrende å sikre riktig og tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å gi et godt tilbud til den enkelte bruker og til å styre et omfattende utviklingsarbeid for å sikre at tjenesten driftes både faglig godt og økonomisk bærekraftig i årene fremover.

Legevakt og legetjenester

Det er behov for økt kapasitet både hos fastleger, kommunale legeårsverk og legevakt grunnet flere innbyggere og flere innbyggere med større behov for medisinsk oppfølging. Legevakta har også utfordringer med å klare å drifte tilfredsstillende i dagens lokaler og med dagens bemanning.

Omstilling, kompetanse, rekruttering og digitalisering

Det er en tendens i de største enhetene at det er vanskelig å rekruttere. Det er mange vakante stillinger, mye bruk av ekstravakter og et økende sykefravær. Dette er en utvikling som ikke bare skjer i Nittedal, men som uansett gir en betydelig utfordring. Kostnadsreduksjoner og avvikling av stabstillinger både i sektor helse og velferd og i sektor stab og støtte, samt ekstra belastning på tjenestene grunnet pandemien har også gjort situasjonen krevende. Ledere har mistet de fleste støtteressurser og det er begrenset med ressurser til kompetansebygging og planlegging. Det ligger samtidig en forventning om å kunne ta ut langsiktige gevinster gjennom de omstillingsstrategiene som sektoren har i sin strategiplan og gjennom å følge opp boligtypeprogram og helsehusprosjektet. Dette krever ressurser og omstillingskraft.

Digitalisering

En av strategiene er at befolkningen og sektoren tar i bruk mer velferdsteknologi. Digitalisering krever en solid teknisk grunnmur, god digital arkitektur, ledelse og opplæring av ansatte. Kommunen har behov for kapasitet og dedikerte kompetanser egen sektor for å få utnyttet potensialet.

Dette skal vi oppnå

Kommunestyret har lagt føringer for sektorens arbeidet gjennom:

- strategiplan helse, mestring og velferd
- temaplan for boligpolitikk og boligsosialt arbeid og boligtypeprogrammet
- vedtak om å utrede helsehus og heldøgns plasser

Strategiplanen er utarbeidet med bakgrunn i befolkningsutvikling, endrede økonomiske rammebetingelser og statlige styringssignaler. Strategien satser på at mestring, forebygging, tidlig innsats og medvirkning skal gi enda sterkere føringer for all tjenesteutvikling og tjenesteutøvelse. Det generelle folkehelsearbeidet skal styrkes. Sammen med helhetlig boligpolitikk, velferdsteknologi, arbeid

og aktivitetstilbud er målet at dette skal utsette/reducere behovet for de mest omfattende tjenestene i årene framover. I tillegg må tjenestene koordineres bedre og ressursene utnyttes bedre på tvers av sektorer og tjenester. Frivilligheten og ressursene i lokalsamfunnet skal utnyttes bedre enn i dag. Motiverte ansatte med riktig kompetanse skal sikres gjennom god ledelse og strategisk kompetansebygging.

Første utgave av boligtypeprogram ble vedtatt i 2020 etter en omfattende tverrsektoriell innsats. Oppfølgingen av boligtypeprogrammet er viktig for å sikre en kostnadseffektiv, fremtidsrettet og innbyggerorientert utvikling av helse- og velferdstjenestene. Programmet gir viktige innspill til kommuneplanarbeidet samtidig som det viser hvilke konkrete tiltak som bør følges opp i årlig budsjettbehandling.

Analysen fra Agenda Kaupang høsten 2020 viste at sektoren i hovedsak drives effektivt sammenliknet med andre kommuner. Analysen viser også at det er noen områder det er verdt å analysere nærmere for å optimalisere driften.

Sektoren vil prioritere følgende i 2022:

- Strategiplanens innsatsområder:

Innbyggerperspektiv og medvirkning

Forebygging og tidlig innsats

Helhetlige og koordinerte tjenester

Frivillighet

Helhetlig boligpolitikk (boligtypeprogrammet)

“Leve hele livet ”

Arbeid og aktivitet

- Videreføre prosjekt “Helsehus og heldøgns plasser”
- Rullere og følge opp boligtypeprogrammet i tråd med vedtak
- Avsette midler til kjøp av sykehjems plasser utenfor kommunen
- Styrke legetjenesten og legevakten
- Utarbeide plan for legetjenesten
- Oppstart av botiltak for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Rotneshagen
- Styrke dagsenter og varig tilrettelagt arbeid (VTO) for yngre med funksjonsnedsettelse
- Oppstart byggeprosjekt i Svartkruttveien, jf. boligtypeprogrammet
- Styrke psykisk helse/rus til oppfølging av utskrivningsklare pasienter fra sykehus
- Følge opp statlig satsing rus - rådgivningskontor
- Følge opp statlig satsing barnekoordinator
- Følge opp pakkeforløpene som pålegges
- Utarbeide tiltaksplan “leve hele livet”
- Rullere plan for selvmordsforebygging i samarbeid med andre sektorer
- Evaluere kommunens organisering av psykososial krisehåndtering
- Utarbeide kompetanseplaner for alle enheter
- Intensivere arbeidet med innføring av velferdsteknologi
- Styrke budsjettet til kjøp av avlastning

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	490 945	490 945	490 945	490 945
Sum Tekniske justeringer	2 644	2 644	2 644	2 644
Sum Vedtak forrige periode	9 579	7 579	7 579	7 579
Sum Budsjettendring i år	907	907	907	907
Sum Lønns- og prisvekst	1 322	1 322	1 322	1 322
Konsekvensjusteringer	14 452	12 452	12 452	12 452
Konsekvensjustert ramme	505 397	503 397	503 397	503 397
Innsparingstiltak				
Inndekningsbehov i 2023-2025	0	-4 034	-5 524	-6 554
Sum Innsparingstiltak	0	-4 034	-5 524	-6 554
Nye tiltak				
Boligtypeprogram	0	0	6 000	6 000
Fornye inventar og utstyr i institusjoner	1 000	0	0	0
Forslag statsbudsjett 2022 - Barnekoordinator	443	443	443	443
Forslag statsbudsjett 2022 - Basistilskudd	342	342	342	342
helårseffekt av endring i 2021				
Forslag statsbudsjett 2022 - Basistilskudd	226	226	226	226
økning i 2022				
Forslag statsbudsjett 2022 - Dagsats	306	306	306	306
tiltakspenger				
Forslag statsbudsjett 2022 - Forvaltning og drift	1 429	1 429	1 429	1 429
e-helseløsninger				
Forslag statsbudsjett 2022 - Implementering av	443	443	443	443
rusreformen				
Heldøgnplasser	6 000	6 000	6 000	6 000
Hjemmetjenesten drift	400	400	400	400
Institusjon drift	400	400	400	400
Omstilling Helse/velferd	3 000	3 000	3 000	3 000
Personalpolitisk tiltak HV	150	0	0	0
Styrke legevakt/legetj.	2 000	2 000	2 000	2 000
Styrking psykisk helse/rus	2 000	2 000	2 000	2 000
Tjenester for å møte vekst i den eldre	0	5 000	10 000	14 200
befolkning				
Økt aktivitet enhet for tilrettelagte tjenester	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum Nye tiltak	20 639	24 489	35 489	39 689
Nye tiltak og realendringer	20 639	20 455	29 965	33 135
Ramme 2022-2025	526 036	523 852	533 362	536 532

Innsparingstiltak

Inndekningsbehov i 2023-2025

For perioden 2023-2025 ligger det et reduksjonstiltak på sektoren akkumulert til 6,5 mill. kroner i 2025. Ved hjelp av avsatte midler til omstillingskraft i 2022 og pågående omstillingsarbeid vil sektoren arbeide frem til rammesaken for 2023-2026 med forslag til hvordan disse kostnadsreduksjonene kan innarbeides.

Nye tiltak

Boligtypeprogram

Avsatt midler til drift av botilbud i Svartkruttveien fra 2024 jf. [boligtypeprogrammet](#)

Fornye inventar og utstyr i institusjoner

Det er avsatt 1 mill. kroner til nødvendig oppgradering av inventar og utstyr på sektorens tjenestesteder i 2022.

Beløpet er ikke videreført i økonomiplanperioden.

Forslag statsbudsjett 2022 - Barnekoordinator

Kommunen har fått tilført midler i rammen for å etablere en ordning med barnekoordinator for familier som har eller venter barn med behov for sammensatte tjenester. Den lovfestede retten til barnekoordinator trer i kraft fra 1. august 2022.

Forslag statsbudsjett 2022 - Basistilskudd helårseffekt av endring i 2021

Blant tiltakene for å bedre rekruttering av fastleger er styrking av basistilskuddet. Målet er økt trygghet for leger som starter med korte lister, og å legge til rette for at legene kan redusere arbeidsbelastningen sin. Beløpet gjelder helårsvirkning for økning i 2021. I tillegg øker basistilskuddet i 2022, se eget tiltak.

Forslag statsbudsjett 2022 - Basistilskudd økning i 2022

Blant tiltakene for å bedre rekruttering av fastlegene er styrking av basistilskuddet. Målet er økt trygghet for leger som starter med korte lister, og å legge til rette for at legene kan redusere arbeidsbelastningen sin.

Forslag statsbudsjett 2022 - Dagsats tiltakspenger

Det er innført en felles dagsats for tiltakspenger tilsvarende minstesats på dagpenger. Kommunen er derfor tilført midler for å kompensere for forventede økte utgifter til tiltakspenger.

Forslag statsbudsjett 2022 - Forvaltning og drift e-helseløsninger

De nasjonale e-helseløsningene kjernejournal, hels norge.no, e-resept og grunndata skal videreutvikles, og det skal etableres en ny nasjonal tjeneste for laboratorie- og radiologisvar. Satsingen inkluderer også utvikling av tjenester for informasjonssikkerhet og personvern slik at det skal være trygt å dele opplysninger.

Det vil bli obligatorisk for kommunene å benytte seg av og betale for disse løsningene og det kompenseres derfor i den tildelte rammen.

Forslag statsbudsjett 2022 - Implementering av rusreformen

Kommunen er tilført midler i rammen for å opprette et rådgivningstilbud for de som blir tatt for bruk og besittelse av mindre mengder narkotika. Påtalemyndigheten kan i disse sakene pålegge møteplikt for den rådgivende enheten som alternativ til bot eller fengselsstraff. Det skal gis kunnskapsbasert informasjon om risiko og skadevirkninger ved bruk av narkotika, utredning av behov for tjenester og videre oppfølging og behandling.

Heldøgnplasser

Det er avsatt 6 mill. kroner årlig til kjøp av sykehjemsplasser. Det er avsetning til tilsvarende gjennomsnittlig antall kjøpte plasser som i 2021. Avsetningen dekker ikke forventet behovsvekst til kjøp av sykehjemsplasser i 2022 eller utover i økonomiplanperioden.

Hjemmetjenesten drift

Generell styrking av hjemmetjenestens driftsbudsjett (kostnader utover lønn) for å dekke kostnadsøkninger utover prisvekst.

Institusjon drift

Generell styrking av enhet for institusjon sitt driftsbudsjett (kostnader utover lønn) for å dekke kostnadsøkninger utover prisvekst.

Omstilling Helse/velferd

Det er avsatt midler for å sikre at sektoren har ressurser til å sørge for nødvendig omstillingskraft. Det er behov for tiltak innenfor blant annet områdene kompetanse, kvalitet, velferdsteknologi og prosjektledelse. Demografiutviklingen vil medføre store utfordringer og kostnadsvekst fremover og det blir helt avgjørende å ha omstillingskraft for å møte dette på en god måte for kommunen, slik at kostnadene ikke øker mer enn kommuneøkonomien er istand til å takle.

Personalpolitisk tiltak HV

Pandemien har medført at mange ansatte har vært i beredskap over tid og det er stilt store krav til endringskompetanse. Dette har medført noe slitasje blant våre ansatte. I den sammenheng er det satt av 150.000 kr for å sikre god ivaretagelse og oppfølging av den enkelte og personalgruppen. Ansatte må bli sett og anerkjent for jobben de gjør og kunne påvirke egen arbeidshverdag. Det er også viktig at de opplever god ledelse, støtte og får tilbakemeldinger som sikrer god og ønsket utvikling. Relevante tiltak i dette oppfølgingsarbeidet kan for eksempel være knyttet opp mot den enkeltes fagutvikling og stolthet over jobben som gjøres.

Styrke legevakt/legetj.

Midlene er avsatt for å styrke den kommunale legetjenesten og legevakta og for å øke kapasiteten innen miljørettet helsevern.

Styrking psykisk helse/rus

Avsetning for å styrke enhetens kapasitet til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus, basert på antall utskrivningsklare pasienter i 2021. Det er kun avsatt midler til å finansiere kjente behov, avsetningen tar ikke høyde for eventuelle behovsøkninger i 2022 og fremover.

Tjenester for å møte vekst i den eldre befolkning

Avsetning for å møte veksten i eldrebefolkningen framover i økonomiplanperioden.

En teknisk fremskriving av utgiftsbehovet er som nevnt foran et økt behov på 69 mill. kroner i 2025. Det er således en stor differanse mellom det som er innarbeidet og den tekniske fremskrivingen basert på statens kostnadsnøkler og forventet demografiutvikling. Det er behov for å arbeide videre med behovsanalyser og omstillingprosjektet for å kunne møte utfordringene på en god måte. Det er likevel all grunn til å ta høyde for en større utgiftsvekst enn det som er lagt inn når neste års budsjett og økonomiplan skal legges frem.

Økt aktivitet enhet for tilrettelagte tjenester

Det er lagt inn midler til tiltak for enkeltbrukere med økt behov for oppfølging i bofellesskap. Det er også styrket kapasitet på Stammen for å ta imot flere brukere i 2022.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2022	2023	2024	2025	2022-25	
Helse og velferd						
Helsehus og heldøgns plasser	5 000	15 000	100 000	200 000	320 000	
Varmeskap mat Døli	200	0	0	0	200	
Sum Helse og velferd	5 200	15 000	100 000	200 000	320 200	

Helsehus og heldøgns plasser

Prosjektet er fortsatt under utredning. Det er lagt inn en sjablongavsetning til helsehus og heldøgns plasser i påvente av avklaringer og vedtak. Det vises også til innledningskapitlene i budsjett- og økonomiplandokumentet.

Varmeskap mat Døli

Det er budsjettert med bevilgning til varmeskap i tråd med tidligere vedtatt økonomiplan.

Oppvekst og utdanning

Innledning

Sektor for Oppvekst og utdanning har et totalt budsjett på 797 millioner kroner med ca. 650 årsverk. Sektoren leverer tjenester på utdanning- og oppvekstområdet, kulturfeltet og helsefeltet. Fra høsten 2021 har sektoren også ansvar for kommunens flyktningtjeneste og voksenopplæringen. Sektoren er organisert i:

- Enhet for barnehager som består av 5 kommunale barnehager, 21 private hvor kommunen har myndighets- og tilsynsansvar
- Enhet for kultur, inkludert idrett
- Enhet for barnevern
- Enhet for barn, unge og familier som blant annet har ansvar for skolehelsetjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten, PPT, utekontakten, familieteamet og SLT.
- Enhet for voksenopplæring og flyktningtjeneste
- 9 grunnskoler som er organisert i egne enheter

Kostra-analyse

	Nittedal 2019	Nittedal 2020	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	41,4 %	39,6 %	65,8 %	49,2 %	46,2 %	48,3 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	23,9 %	24,4 %	8,1 %	20,1 %	19,4 %	13,8 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	34,7 %	36,0 %	26,1 %	30,7 %	34,4 %	37,8 %
Barnehage brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	14,5 %	13,7 %	13,1 %	12,6 %	13,4 %	11,6 %
Barnehage brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	10 792	10 450	9 872	10 003	10 183	11 527
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2 053	2 288	1 686	1 648	2 156	3 418
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	8 010	7 818	10 601	8 077	9 290	10 598
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	163 736	164 646	152 385	166 742	161 785	181 590

Økonomiplan for 2022-2025

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B)	102 725	101 377	109 618	112 163	103 000	131 006
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252)	346 905	407 269	442 883	427 456	449 948	415 129
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)	62 570	74 185	27 728	62 403	46 065	49 635
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak	136 591	159 507	178 827	164 139	129 447	156 320
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn (B)	15,0	14,1	13,4	12,7	12,9	13,1
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn (B)	15,6	14,9	16,0	13,6	15,0	14,3
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn (B)	16,6	15,0	15,1	16,0	15,8	15,4
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker	31 920	30 224	34 008	26 771	33 783	37 225
Dekningsgrad						
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	2,1 %	2,0 %	2,6 %	2,6 %	1,6 %	2,3 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	3,7 %	3,4 %	5,5 %	3,7 %	7,8 %	4,7 %

Status og utfordringer

Sektoren leverer gode resultater og har hatt en god utvikling over tid.

Sammenliknet med andre kommuner er det effektiv drift av de aller fleste tjenestene i sektoren. Det legges et godt grunnlag i barnehagene og begynneropplæringen, og andelen som fullfører VG1 er ligger stabilt over snittet i landet og i fylket. Andelen som mottar spesialundervisning er lav sammenliknet med andre kommuner.

Drift av skoler og barnehager utgjør den vesentligste delen av budsjettet innenfor oppvekst og utdanning. Samtidig er dette områder som er regulert gjennom lovverk, minstenormer og individuelle rettigheter for enkeltbarn. Det er tatt grep for bedre ressursutnyttelse og effektivisering i barnehager og skoler de siste årene, og ytterligere reduksjoner vil kunne gå på bekostning av lovpålagte oppgaver.

Det stilles stadig større krav til kvaliteten på tjenestene sektoren leverer. Avvik i barn og unges utvikling sosialt og faglig skal avdekkes tidlig og møtes med treffsikre tiltak i barnehager og skoler. Mange barn har behov for omfattende hjelpetiltak gjennom hele skolegangen. Dette medfører krav om utvikling av kvaliteten i tjenestene slik at innholdet i barnehage og skole i større grad bidrar til læring, sosial utvikling og tilhørighet for alle barn og elever. Videre er det viktig å sikre at støttetjenestene i barnevern og enhet for barn, unge og familier samarbeider godt og tidlig nok med skoler og barnehager.

Barnehager

Det er overkapasitet i barnehagene i Nittedal. Alle med rett til plass i barnehage får plass. Imidlertid er det en utfordring at ledig kapasitet ikke er der behovet er størst. Det er for få barnehageplasser i Rotnesområdet og for mange i Søndre.

Samlet sett er overkapasiteten av barnehageplasser i kommunen betydelig. Det er krevende å få fylt alle plassene. Dette vanskeliggjør effektiv drift for enkelte barnehager. Andelen barn uten rett til plass, som får plass i nittedalsbarnehagene, er høy sammenlignet med andre kommuner. I tillegg til den høye andelen nullåringer i private barnehager, har vi også høy dekningsgrad, dvs. andelen av barn som går i barnehage. Dette fører til at utgiftene knyttet til barnehager i Nittedal er høye sammenliknet med kommuner i samme KOSTRA-gruppe og overkapasiteten dermed en økonomisk utfordring for kommunen. En høy andel private barnehageplasser gir lite handlingsrom for å redusere kostnadene med dagens regelverk fordi kommunen kun kan påvirke kapasitet og lokalisering av private barnehager ved nyetablering.

Det er utfordrende å rekruttere barnehagelærere og dette gjelder også i Nittedal. Erfaringer viser at et kompetansebasert og sterkt fagmiljø ser ut til å tiltrekke seg flere kvalifiserte barnehagelærere, da mange er opptatt av å jobbe i barnehager med et sterkt fagmiljø. Dette er spesielt viktig i tiden fremover mot 2025 da krav til 50 % pedagogdekning i barnehagene sannsynligvis trer i kraft.

Skole

Skolene har totalt sett kapasitet til å ta imot elevtallsutviklingen som beskrives i befolkningsframskrivingene. Det ligger an til en elevtallsvekst på cirka 40 elever i skoleåret 2022/23. Imidlertid er det en utfordring at ledig kapasitet ikke er der behovet er størst. Det vil være for liten kapasitet på skolene i Rotnesområdet i løpet av få år. Uavhengig av når en eventuell ny Rotnes skole står ferdig, vil det være behov for midlertidige løsninger.

Sammenlignet med andre kommuner drives grunnskolene i Nittedal svært kostnadseffektivt, noe som blant annet bekreftes av Agenda Kaupangs analyse som ble gjennomført høsten 2020. Lærertettheten i nittedalsskolen er lav. Det økonomiske handlingsrommet i skolen har i perioden 2018-2020 blitt redusert som følge av de budsjettreduksjonene som er gjennomført. I mars 2021 hadde Statsforvalteren tilsyn med grunnskolene i Nittedal kommune, og konkluderte med at seks av skolene ikke oppfylte kravene til lærernormen. Kommunen fikk frist til 1. oktober med å rette opp avvikene. Kommunestyret vedtok 14. juni i [sak 57/21](#) at budsjetttrimmen til oppvekst og utdanning for 2021 skulle økes med 5,2 mill. kroner for å kunne oppfylle kravene i lærernormen. I saken ble det anslått en helårskostnad på 12,5 mill. kroner. Foreløpig tall viser at skolene per 1. oktober ligger omtrent på lærernorm. I rammesaken, [KST 66/21](#), ble det lagt inn en økning av sektorens ramme med 6 mill. kroner. I budsjettforslaget er beløpet justert opp til 11,5 mill. kroner for å kunne dekke helårskostnadene til lærernormen. Begrunnelsen for å legge inn ytterligere midler er utfordringen med å oppfylle elevenes lovpålagte, individuelle rettigheter. Dette vil innebære et kutt også i "laget rundt eleven", dvs. alle funksjoner i skolen som ikke er lovpålagt, herunder sosiallærere og miljøarbeidere. Disse jobber generelt for å skape tryggere skolemiljøer, men har også en meget viktig rolle i oppfølgingen av enkeltelever. I en situasjon med et økende antall elever som strever med alvorlig skolefravær og andre utfordringer knyttet til psykisk helse, er det uheldig at skolene må redusere i slike funksjoner. Det vil potensielt øke presset på øvrige hjelpetjenester i kommunen og kunne utløse alvorligere og mer langsiktig problemer for den enkelte. Dette er særlig aktuelt etter ca. halvannet år med koronapandemi.

I 2020 ble det investert betydelige midler i digitale verktøy til skolene. Det er fortsatt store forventninger til og behov for opplæring av lærerne i hvordan økt bruk av digitale læremidler kan bidra til større variasjon og mer inkluderende opplæring. Samtidig som digitale læremidler vektlegges i større grad, sender skolene tydelige signal om behov for fysiske lærebøker i noen fag. I budsjettet for 2021 er det satt av samme beløp som i år til digitale læremidler, men det er ikke rom for større innkjøp av fysiske lærebøker. Å kunne opprettholde dagens nivå på digitale læremidler forutsetter statlige tilskudd på samme nivå som i år.

Enhet for barnevern

Barnevernreformen (oppvekstreform) innføres 01.01.22 og medfører mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet både faglig og økonomisk. Reformen har et sterkt fokus på styrking av kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Det knyttes stor usikkerhet særlig til egenandeler for plasseringer i institusjon og frafall av refusjoner til utgifter på fosterhjemsområdet i tillegg til størrelsen på overføringer fra staten. I tillegg er det usikkerhet vedrørende omfang av eventuelle nye plasseringer. Eksempelvis vil en ny plassering på institusjon koste 2 mill. kroner i året, mot 0,9 mill. kroner pr. 2021.

Som en del av reformen kommer det ny barnevernlov (2023) som blant annet innebærer ytterligere krav til økt kompetanse hos ansatte (krav om master eller tilsvarende). Her jobbes det internt med en kompetanseplan/rekruttering for å imøtekomme dette kravet som blir gjeldende fra 2031.

Utfordringen knyttet til både reform og ny lov for barnevernet er først og fremst knyttet til kapasitet og økonomi. Pr. november 2021 er det enda ikke klart om framtidige økonomiske overføringer fra staten til kommunen vil være tilstrekkelige for å kompensere økte oppgaver og kostnader i forbindelse med reformen. Videre er det varslet bortfall av tilskudd til 3,5 faste stillinger som isteden skal tilføres i rammen i forbindelse med reformen. For å innfri krav reformen medfører ser vi at vi som et minimum vil være nødt til å opprette minst to nye stillinger (familiekoordinator og fosterhjems konsulent). Ut fra dagens situasjon er det estimert et behov for tilføring av nye midler på ca. 16 mill. kroner (dette er uten kostnader til lovpålagt økt grunnkompetanse), mens foreløpige beregninger viser at kommunen vil motta ca. 11.1 mill. kroner i økte rammer knyttet til reformen. Økte tilskudd vil ikke være øremerket.

Enhet for barn, unge og familier

Samtlige tjenester i enheten, Helsestasjon for de små, Skolehelsetjenesten, Helsestasjon for ungdom, Fysio- og ergoterapitjenesten, Familieteam, PPT og Utekontakt, har stor pågang.

Å skape god psykisk og fysisk helse hos barn og unge er hovedfokus. God psykisk og fysisk helse bygges og repareres hjemme, i barnehagen og på skolen/fritiden. Derfor er det avgjørende for enheten å jobbe i nært samarbeid med foreldre og ansatte i barnehager og skoler. Alle avdelinger i enheten jobber for å støtte barn og unges situasjon og fungering på de fire nevnte arenaene.

Det er en utfordring at mange barn/ungdommer har mer kompliserte og sammensatte helse- og oppvekstutfordringer enn tidligere. I tillegg ser vi alvorlige vansker i yngre alder enn før.

Tidlig innsats og godt koordinerte tjenester er avgjørende for å møte utfordringene. Tilbudet *God start* på helsestasjonen følger gravide i risikogrupper fra senest uke 28 i svangerskapet til og med barnet fyller 2 år. Dette er et nyetablert tilbud i 2021 som vil videreutvikles i 2022. Kommunen har i 2021 økt tilbudet om psykologhjelp på helsestasjon for ungdom. Enheten jobber videre i 2022 med å holde kvalitet og kapasitet oppe. Helseesykepleierne i skolehelsetjenesten og psykologene i PPT viderefører samarbeidet for å sikre best mulig oversikt og kvalitet i oppfølging av barn og unges psykiske helse på skolene. Kommunen har inngått et samarbeid med Grorud BUP som kalles "All in". Dette vil si at alle barn og unge som blir henvist til BUP fra Nittedal kommune blir tatt inn til en vurdering ganske raskt, og at ingen risikerer å få avslag. Barnevernreformen/oppvekstreformen vil kreve forsterket innsats på forebygging, tidlig innsats og tverrfaglige tjenester hos alle som jobber med barn, unge og familier. Reformen stiller krav om at kommunene utarbeider en plan for forebygging av atferdsvansker og omsorgssvikt. Enhetens hovedutfordring er kapasitet.

Nittedal UNG

I kommunestyrevedtak den 22.03.21, [sak 31/21](#), ble det vedtatt at Nittedal UNG skal etableres. Nittedal UNG består av Utekontakten, miljøterapeut i enhet for rus og psykisk helse, ungdomsteamet i NAV, individuell jobbstøttespesialister (IPS), helsetjenester og PPT/OT etter behov. Nittedal UNG skal være én dør inn til et samlet tjenestetilbud for unge. Vedtaket sier videre at det skal igangsettes et arbeid for å utrede en samlokalisering av tjenestene, at lokalene bør ligge sentralt, må være lett tilgjengelig med buss og være gode å være i. Det er utredet en modulløsning plassert ved Bjertneshallen. Disse lokalene er foreslått som en midlertidig løsning fram til en endelig arealdisponering av kommunens lokaler er avklart. Med en etablerings- og førsteårskostnad på 1,9 mill. kroner finner ikke rådmannen plass til denne løsningen i budsjett for 2022. Administrasjonsbygget på Kirkeby skole er også vurdert, men konkludert som ikke egnet på grunn av usentral beliggenhet. Arbeidet med å finne egnede lokaler fortsetter i 2022.

Ny enhet for voksenopplæring og flyktningtjeneste

Kommunen har fra 1. august 2021 opprettet enhet for voksenopplæring og flyktningtjeneste. Hensikten var å koordinere kommunes arbeid med flyktninger og innvandrere for å kunne gi et bedre helhetlig tilbud til målgruppen. Kommunen overtok i den forbindelse ansvaret opplæring i norsk og samfunnsfag for flyktninger og innvandrere fra Gnisten kompetansesenter AS. Enheten består av to avdelinger. Flyktningtjenesten har ansvar for flyktninger i kommunen for en 5 års periode. Voksenopplæring har ansvar for norsk og samfunnsfag for voksne flyktninger og innvandrere, samt voksne med rettigheter på grunnskolens område.

Enhet for voksenopplæring og flyktningtjeneste finansieres av tilskuddsmidler fra IMDi.

Flyktningtjenesten mottar integreringstilskudd for alle de bosetter og familieegjenforente med disse. Flyktningtjenesten har en bosettingskvote på 25 flyktninger for 2021. Voksenopplæring får tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og flyktninger. Voksenopplæring har pr. i dag 40 aktive elever. I årene med mange bosatte fra 2015, kunne kommunen overføre noe av tilskuddsmidlene fra IMDi til fond. Målet var å ha en reserve dersom det kom år med mindre bosetting, og at man til enhver tid kunne ha et stabilt bosetting- og integreringstilbud. Siden 2018 har tallet på bosatte gått kraftig ned, og det har vært arbeidet aktivt for å håndtere reduksjonen i tilskudd. Dette har ført til at fondet har økt fram til 01.01.2021.

Gjennom 2021 og særlig fra 2022 mister kommunen tilskudd for ca. 70 personer som går ut av 5 års perioden. I tillegg har kommunen tatt over ansvar for en voksenopplæring som ikke har gått i balanse på flere år. Enheten må grunnet dette benytte fondsmidler som er satt av for å håndtere slike svingninger. Det arbeides for å begrense kostnader og øke inntekter. Konkret vil det gjennomføres minst tre tiltak med sikte på å gå i balanse i løpet av to år:

- Foreta analyse av stillingsressurser for de som arbeider med flyktninger i enheten og i NAV med gjennomgang av fremtidig bemanning og kompetansebehov.
- Sikre riktig antall ansatte i enheten og vurdere muligheter for fleksibel bruk av bemanning i sektoren.
- Følge opp inntektsmuligheter for voksenopplæringen

Fra første januar tar enheten over ansvar for opplæring til innbyggere etter opplæringsloven paragraf 4 a (spesialundervisning for voksne med behov på grunnskolens område). Det vil føre til at en stillingshjemmel flyttes til voksenopplæringen fra Nittedal ungdomsskole.

Det jobbes med å finn en hensiktsmessig lokalisering av tilbudet. Kvalifisering til utdanning og arbeid er i henhold til loven hovedoppgave for enheten. Gode tjenester innen fagfeltet er en investering for at flyktninger og innvandrere skal bli økonomisk selvstendig og mestre sine liv. Dersom man kutter tilbudet og ikke leverer tjenestene etter loven, vil det være uheldig for våre nye innbyggere, men også for kommunens totale økonomi.

Utvikling i flyktningfondets saldo og forventet bruk fra 1.1.2021 til 1.1.2023 vises i tabellen under. Dersom det ikke gjøres innsparingstiltak er det forventet at hele fondet blir brukt opp i løpet av 2023.

Saldo pr. 1.1.2021			21 886 509
	Budsjettert bruk av fondet i 2021		6 663 929
Forventet saldo pr. 01.01.2022			15 222 580
		Flyktningtjenesten	5 108 190
		NAV	1 344 242
		Voksenopplæring	1 203 000
		Solli aktivitetssenter	1 000 000
	Sum budsjettert bruk av fondet i 2022		8 655 432
Forventet saldo pr. 1.1.2023			6 567 148

Kultur

I 2021 ble det opprettet en kommunal frivilligsentral som også har ansvar for BUA utlånssentral. Frivilligsentralen mottar et øremerket statlig tilskudd på ca. 440.000 kroner per år. I tillegg til 416.000 kroner som ble bevilget som tilskudd til den nå avviklede Stiftelsen Nittedal Frivilligsentral, har kommunen fra og med 2021 avsatt ytterligere 400.000 kroner årlig til driften av frivilligsentralen.

Med noe økte ressurser har både biblioteket og kulturskolen kunnet utvide sine tilbud. Det er nylig åpnet ny møteplass for ungdom i søndre, på Li skole. Ny svømmehall på Elvetangen gjør at bassengkapasiteten i kommunen er doblet. Høsten 2022 åpnes den nye Slattumhallen. Idrettslagene i kommunen har bygd flere nye utendørs anlegg i de senere år. Bevilgningen til driftsstøtte til åpne utendørs idrettsanlegg ble øket med 400.000 kroner årlig i 2020, og denne økningen videreføres i perioden.

Kommunestyret vedtok i 2020 å etablere et aktivitetsfond fra 2021. Det ble avsatt 600.000 kroner til ordningen som skal være et målrettet alternativ til fritidskortet. En arbeidsgruppe har utarbeidet forslag til hvordan fondet skal innrettes, og dette forslaget legges nå frem for politisk behandling. I perioden avsettes det årlig 600.000 kroner til ordningen. Fondet har ikke blitt brukt i 2021. Det foreslås å overføre midlene, slik at fondet blir 1,2 mill. kroner i 2022. I lys av koronapandemien er dette vurdert som et riktig og viktig tiltak for målgruppen.

Oppsummert er hovedutfordringene i sektor for oppvekst og utdanning:

- Kostbar barnehagestruktur
- Oppfyllelse av lærernormen
- Økende antall barn og unge med store hjelpebehov
- Det å sikre laget rundt eleven er en utfordring
- Usikkerhet knyttet til barnetallsutviklingen
- Barnevernreformen
- Utfordringer knyttet til skoleplasser i Rotnes/Sørliområdet
- Behov for innkjøp av læremidler til ny læreplan
- Fortsatt behov for digitalisering
- Bærekraftig drift av enhet for voksenopplæring og flyktningtjeneste
- Post-korona slitasje

Dette skal vi oppnå

Tidlig innsats

Bekymringer og avvik i utvikling, eller oppvekstmiljø må møtes med adekvate tiltak og rett kompetanse så tidlig som mulig.

Inkludering og tilhørighet

Alle tjenestene i sektoren skal bidra til inkludering og tilhørighet. Det å ikke kjenne seg betydningsfull i et felleskap skaper dårlig psykisk helse for den det gjelder, og kan bidra til økt fattigdom, kriminalitet og radikalisering.

Koordinerte innsatser

Fragmentert innsats og tjenesteyting fra kommunen er ressurskrevende og representerer svak ressursutnyttelse. Innbyggere som får mye, men lite koordinert hjelp, kan komme til å redusere egeninnsats og bidra til at den enkelte gjør seg mer avhengig av støtte fra kommunen enn det som er nødvendig og bærekraftig. Tjenestene skal videreutvikle den koordinerte tverrfaglige innsatsen innad i sektor for oppvekst og utdanning og på tvers av sektorene og særlig med helse og velferd.

Digitalisering og gevinstrealisering

Grunnlaget som er lagt gjennom investering i digitalt utstyr og nye applikasjoner må utnyttes. Gevinster skal realiseres gjennom effektivisering og økt kvalitet i tjenestene.

Ressurs- og kapasitetsutnyttelse

For å sikre god ressursutnyttelse må kapasiteten i sektoren være i samsvar med behovet for tjenester. Dette innebærer for eksempel at antall barnehage- og skoleplasser må tilpasses det faktiske elev- og barnetallet i kommunen. Uoffisielle tall viser at avviket fra lærernormen ble mindre enn anslått våren 2021. Dette skyldes en ekstrabevilgning fra kommunestyret på 5,7 mill. kroner. Arbeidet med god ressursutnyttelse i skolene og sektoren for øvrig må videreføres, slik at kommunen oppfyller normen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	744 886	744 886	744 886	744 886
Sum Tekniske justeringer	4 403	4 403	4 403	4 403
Sum Vedtak forrige periode	-2 439	-3 229	-3 229	-3 229
Sum Budsjettendring i år	191	191	191	191
Sum Lønns- og prisvekst	19 589	19 589	19 589	19 589
Konsekvensjusteringer	21 745	20 955	20 955	20 955
Konsekvensjustert ramme	766 631	765 841	765 841	765 841
Politisk vedtak				
Lærernorm	6 000	6 000	6 000	6 000
Tilskudd barn og unge, jf. aktivitetsfond	600	600	600	600
Tilskudd idrettsorganisasjoner	400	400	400	400
Sum Politisk vedtak	7 000	7 000	7 000	7 000
Innsparingstiltak				
Inndekningsbehov i 2023-2025	0	-6 116	-8 375	-9 936
Utsatt oppstart Slattumhallen	-2 050	0	0	0
Sum Innsparingstiltak	-2 050	-6 116	-8 375	-9 936
Nye tiltak				
1 stilling Voksenopplæring	1 000	1 000	1 000	1 000
Barnehage	4 000	4 000	4 000	4 000
Barnevernsreformen - overføring av oppgaver til kommunen	11 100	11 100	11 100	11 100
Forslag statsbudsjett 2022 - Barn og unge psykisk helse	300	300	300	300
Forslag statsbudsjett 2022 - Ekstra skoletime i naturfag	443	443	443	443
Forslag statsbudsjett 2022 - Inntektsgradert foreldrebetaling helårseffekt av endring i 2021	159	159	159	159
Frivilligsentral	400	400	400	400
Læremidler i skolen	1 000	0	0	0
Lærernorm	5 500	5 500	5 500	5 500
Omstilling Oppvekst	1 800	1 800	1 800	1 800
Personalpolitisk tiltak OU	200	0	0	0
Sum Nye tiltak	25 902	24 702	24 702	24 702
Nye tiltak og realendringer	30 852	25 586	23 327	21 766
Ramme 2022-2025	797 483	791 427	789 168	787 607

Politisk vedtak

Lærernorm

I rammesaken, [sak 66/21](#), ble det avsatt 6 mill. kroner til oppfyllelse av lærernormen. Etter tilsyn utført av Statsforvalteren med kommunens etterlevelse av lærernormen, ble det konkludert med at seks av skolene ikke oppfylte kravene. Det er anslått at helårskostnadene for å oppfylle lærernormen vil beløpe seg til 12,5 mill. kroner. Det er samlet satt av 11,5 mill kroner til oppfyllelse av lærernormen i 2022, jf. eget tiltak med tilføring av ytterligere 5,5 mill. kroner.

Tilskudd barn og unge, jf. aktivitetsfond

Tiltaket er en videreføring av politisk vedtak fra [budsjett 2021](#) om aktivitetsfond for støtte til fritidsaktiviteter barn og unge. Videreføring ble avklart i kommunestyrets vedtak i sak om budsjetttrammer 2022-2025.

Tilskudd idrettsorganisasjoner

Tiltaket er en videreføring av politisk vedtak fra [budsjett 2021](#) om økning av driftsstøtte til utendørs idrettsanlegg på 0,4 mill. kroner ut hele økonomiplanperioden. Videreføring ble avklart i kommunestyrets vedtak i sak om budsjettrammer 2022-2025.

Innsparingstiltak

Inndekningsbehov i 2023-2025

For perioden 2023-2025 ligger det et innsparingstiltak på sektoren akkumulert til 9,9 mill. kroner i 2025. Ved hjelp av avsatte midler til omstillingskraft i 2022 og pågående omstillingsarbeid vil sektoren arbeide frem til rammesaken for 2023-2026 med forslag til hvordan disse kostnadsreduksjonene kan innarbeides.

Utsatt oppstart Slattumhallen

Slattumhallen blir ferdig høsten 2022. Innsparingen på 2,050 mill. kroner skyldes at byggingen ligger bak planlagt fremdrift. I tidligere vedtatt ramme er det tatt med husleie og driftskostnader fra 1.1.2022. Fra 2023 ligger det inne helårskostnader til hallen.

Nye tiltak

1 stilling Voksenopplæring

Finansiering av enhetslederstilling til nyopprettet enhet for voksenopplæring og flyktningtjeneste.

Barnehage

Ordinært driftstilskudd til private barnehager øker som følge av innføring av bemanningsnorm. Tilskuddene beregnes utfra siste regnskapstall etter regelverk fastsatt av staten. Det beregnes et tilskuddsbeløp per barn over og under tre år og samlet tilskudd avhenger av hvor mange barn det er i barnehagene.

Barnevernsreformen - overføring av oppgaver til kommunen

Barnevernsreformen (oppvekstreform) innføres 01.01.22 og medfører mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet både faglig og økonomisk. Det knyttes stor usikkerhet særlig til egenandeler for plasseringer i institusjon og frafall av refusjoner til utgifter på fosterhjemsområdet i tillegg til størrelsen på overføringer fra staten. Ut fra dagens situasjon er det estimert et behov for tilføring av nye midler på ca. 16 mil. kroner (dette er uten kostnader til lovpålagt økt grunnkompetanse), mens foreløpige beregninger viser at kommunen vil motta ca. 11,1 mill. kroner i økte rammer knyttet til reformen. Økte tilskudd vil ikke være øremerket.

Forslag statsbudsjett 2022 - Barn og unge psykisk helse

Statlig føring om styrking av barn og unges psykiske helse er fulgt opp og det er tilført 0,3 mill. kroner til dette. I tillegg er området styrket gjennom intern omfordeling. Midlene benyttes til finansiering av

psykolog på helsestasjon for ungdom og God start på helsestasjonen. Følge opp gravide i risiko fra senest uke 28 i svangerskapet til og med barnet fyller to år.

Forslag statsbudsjett 2022 - Ekstra skoletime i naturfag

Det foreslås i statsbudsjettet å innføre en ekstra time i naturfag i grunnskolen fra høsten 2022. Det er avsatt midler til gjennomføring tilsvarende det som kommunen er tildelt av ekstra midler fra staten til tiltaket.

Forslag statsbudsjett 2022 - Inntektsgradert foreldrebetaling helårseffekt av endring i 2021

Det er innarbeidet helårseffekt av inntektsgradert foreldrebetaling for plass i SFO i 3 og 4 klasse som ble innført høsten 2021.

Frivilligsentral

Politisk vedtak fra 2020, [sak 129/20](#) om opprettelse av kommunal frivillighetssentral. Økningen skyldes at kommunestyret vedtok at frivilligsentralen skulle ha en årlig finansiering på om lag 1,2 mill. kroner. For å oppfylle dette ble det tilført 0,4 mill. kroner i 2021 som foreslås videreført som en varig økning.

Læremidler i skolen

Det er behov for midler til innkjøp av læremidler i henhold til lærerplan. Det avsettes derfor 1 mill. kroner til dette i 2022.

Lærernorm

Etter tilsyn av Statsforvalteren ble det avdekket at seks av skolene i Nittedal ikke oppfylte kravene i lærernormen. For å sikre oppfyllelse av lærernormen foreslår rådmannen å øke budsjettrammen med 5,5 mill. kroner. Dette kommer i tillegg til rammeøkningen på 6 mill. kroner som ble skissert i rammesaken, [sak 66/21](#). Styrkingen av rammen på samlet 11,5 mill. kroner er videreført i hele økonomiplanperioden.

Omstilling Oppvekst

Sektor for oppvekst og utdanning har de siste årene gjennomført betydelige kostnadsreduksjoner. Grunnskolen og de kommunale barnehagene drives svært kostnadseffektivt. Undersøkelser viser at grunnskolen drives blant de billigste i landet. Skal man komme videre i omstillings- og utviklingsarbeidet må det sikres et minimum av omstillingskraft. Det er avsatt 1,8 mill. kroner til formålet. Dette vurderes som et minimum for å sikre nødvendig kompetanse og kapasitet.

Personalpolitisk tiltak OU

Pandemien har medført at mange ansatte har vært i beredskap over tid og det er stilt store krav til endringskompetanse. Dette har medført noe slitasje blant våre ansatte. I den sammenheng er det satt av 200.000 kroner for å sikre god ivaretagelse og oppfølging av den enkelte og personalgruppen. Ansatte må bli sett og anerkjent for jobben de gjør og kunne påvirke egen arbeidshverdag. Det er også viktig at de opplever god ledelse, støtte og får tilbakemeldinger som sikrer god og ønsket utvikling. Relevante

tiltak i dette oppfølgingsarbeidet bør være knyttet opp mot den enkeltes fagutvikling og stolthet over jobben som gjøres.

Miljø og samfunn

Innledning

Sektor for miljø og samfunnsutvikling har cirka 50 årsverk og har et nettobudsjett på 57,4 mill. kroner.

Sektoren er organisert i

- Enhet for kommunalteknikk
- Enhet for plan, byggesak og geodata
- Sektorstab miljø & samfunn

Sektoren har også ansvar for miljøvern, næringsutvikling og samarbeid med de tekniske interkommunale selskapene og landbrukskontor for Hadeland og Nittedal. En betydelig del av sektorens aktiviteter er finansiert via selvkost i form av byggesaksgebyrer, vann- og avløpsgebyrer med videre. Det resterende av sektorens aktiviteter er finansiert over kommunens ramme, jf. nettobudsjettet. Sektoren har også fra 2021 det overordnede ansvaret for beredskapsarbeidet i kommunen.

Kostra-analyse

	Nittedal 2019	Nittedal 2020	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Byggesaksbehandling og eierseksjonering brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	280	266	394	567	302	302
Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr)	748	494	486	912	438	872
Kart og oppmåling korrigerende brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	189	201	221	183	132	96
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	59	46	79	171	53	0
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger	225	82	147	56	68	61
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger	677	690	651	599	598	680
Produktivitet						

Økonomiplan for 2022-2025

Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	4 632	5 236	5 935	5 406	3 073	3 100
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	287 069	475 040	172 454	268 357	276 541	664 572
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	1 576	1 632	1 256	1 300	951	
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	1 557	1 661	1 792	1 863	2 259	
Kvalitet						
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	44,0	47,0	34,0	29,0	30,0	
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	434	442	441	500	440	0

Status og utfordringer

Å planlegge for vekst

Sektoren har ansvar for kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel, utarbeiding av befolkningsanalyser og befolkningsprognoser. Sektorene arbeider også med mer detaljert arealplanlegging som legger til rette for utvikling av både teknisk og sosial infrastruktur, som blant annet vei, vann, avløp, skoler, barnehager, kultur, idrett, helse- og velferdstilbud. Hovedutfordringene for sektorens ansvarsområder er knyttet til at kommunen er en del av en hovedstadsregion som er i sterk vekst. Kommuneplanen er under revidering og skal vedtas i 2022. Gjeldende kommuneplan har måltall om 1,7 % vekst. Regional plan for areal og transport legger som føring at 80 % av fremtidig befolknings- og arbeidsplassvekst i Nittedal kommune skal skje på Rotnes fram mot år 2030.

Arealforvaltning - vekst og vern

Arealkonflikter oppstår når mange nye boliger og andre nye bygg skal lokaliseres innenfor eller i tilknytning til dagens bebygde områder. Veksten vil foregå i kombinasjon av fortetting, transformasjon og utvidelse av tettsteder. Enhver utvidelse må veies opp mot arealinteresser som jordbruk, natur- og friluftsområder. Gjennomgående strukturer og forvaltning av grå, blå og grønn infrastruktur er viktige hensyn i planleggingen. Utviklingen av Rotnes som et prioritert tettsted er krevende med tanke på etablering av sentrumsnære arbeidsplasser, boliger og fritidsaktiviteter. Det skal planlegges for et kompakt og klimanøytralt sentrum, samtidig som sentrale premisser som kollektivfelt langs Rv4 og omlegging av Rv4 rundt sentrumskjernen ennå ikke er avklart. Veksthastighet, vekstens fordeling i hele kommunen, intern vekst innenfor hvert tettsted og lokalisering av ulike tjenestetilbud er viktige elementer i en langsiktig arealstrategi for kommunen, som vedtas i kommuneplanen.

Gamle og utdaterte planer

Sektoren har ansvar for kommunens arealplaner, alt fra behandling av nye private detaljreguleringsplaner, til oppdatering av gamle planer, utarbeidelse av nye offentlige områdereguleringsplaner og revisjon av kommuneplanens arealdel. Det er forholdsvis store forskjeller i alder på kommunens reguleringsplaner som i dag gir utfordringer for både innbyggere og utbyggere. Dette i form av mindre grad av opplevd likebehandling, tidkrevende behandling av bygge- og delesaker, større behov for dispensasjonssøknader, økning i antall klagesaker og ulovligheter. Arbeidet med oppdatering av planverket vil foregå både ved endring av detaljreguleringsplaner og utarbeidelse av områdeplaner som medfører at flere gamle planer oppheves.

Overgang til digital forvaltning

Sektoren er i gang med å bli mer digital. Teknisk eiendomsarkiv ble i 2020 fraktet til Innlandet Fylkesarkiv på Lillehammer for digitalisering. Kartdatabasen er lagt i skyløsning, og all utgående post går digitalt. Det er likevel utfordringer i å komme videre, slik at forvaltningen av tekniske tjenester som plan, byggesak, deling, oppmåling og kommunalteknisk planlegging kan oppleves enklere og mer effektiv for både innbyggere og saksbehandlere. Det krever blant annet at nye løsninger snakker godt sammen. Dagens løsninger har for dårlig integrasjon med hverandre, og er ikke heldigitale. Tjenester som innsynsbegjæringer i både historisk arkiv og digitalt arkiv er ressurskrevende med mange manuelle operasjoner.

Bærekraftig klima- og miljøforvaltning

Sektoren har hovedansvaret for klima og miljø. Reduksjon av klimagassutslipp er sentralt i både FNs bærekraftsmål og kommunens klima- og miljøplan. Utslippene kommer i hovedsak fra lokal transport og gjennomfartstrafikk. For å nå klimamålene skal det legges til rette for utvikling av kompakte tettsteder hvor transportveksten tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Kommunen jobber også med planlegging og bygging av et fremtidsrettet og robust overføringsanlegg for avløp med avløpsrensing hos Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (NRA). Arbeidet inkluderer at de to gjenværende renseanleggene i Nittedal kommune legges ned. Dette skal medvirke til at Nitelva får god kvalitet i tråd med kravene i EUs vanddirektiv. Prosjektet er et samarbeid med Nedre Romerike Vannverk IKS (NRV) som legger ny hovedvannledning til Nittedal. Landbrukskontoret har dialog med grunneierne om miljøvirkemidlene i landbruket for å få størst mulig reduksjon i avrenning av næringsstoffer fra dyrkede arealer til vassdrag.

Klimatilpasning er en viktig del av arealplanleggingen med overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser og samfunnssikkerhet. Klimaendringer påvirker naturen og viktige samfunnsfunksjoner. Det kan oppstå mer ekstreme regnskyll som kan gi flommer og føre til erosjon, ras og skred. Konsekvenser kan være skade på eiendom, bygninger, infrastruktur, vannkvalitet og natur. Nybygg og økt fortetting gjør at det må planlegges for, og stilles krav til, god håndtering av overvann for å unngå mulige skader. Sektoren søker kontinuerlig økt kunnskap om hvordan klimaendringer kan berøre kommunens ansvarsområder. Det er behov for å se ekstremhendelser i sammenheng med overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskap, og oppdatere planer for infrastruktur, herunder overvann. I pågående kommuneplanrevisjon vil det gjennomføres nye flomkartlegginger for enkelte utsatte sidevassdrag.

Oppgradering av ledninger og anlegg for vann og avløp (VA)

I tillegg til det ovennevnte store prosjektet med nye hovedledninger for vann og avløp, er det behov for å videreføre pågående arbeid med å rehabilitere det kommunale VA-nettet. Dette innebærer utbedring og utskifting av avløpsledninger, kummer og pumpestasjoner for å redusere innlekk av overvann i ledningsnettet. Det er også behov for å rehabilitere vannledninger for vann for å få ned lekkasjeprosenten og sikre stabil vannforsyning til innbyggerne.

Vedlikehold av kommunale veier

Etterslep på vedlikehold av kommunale veier er en utfordring i Nittedal, som i mange kommuner i Norge. Når asfaltdekket begynner å sprekke opp vil det bli dyrere å rehabilitere jo lenger man venter med vedlikeholdsarbeidet. Det har over flere år vært mindre budsjetter for dette området enn det som er beregnet som tilstrekkelig for å holde veikvaliteten fremover på dagens nivå.

Trafikksikkerhet

Sektorens arbeid med trafikksikkerhet styres gjennom trafikksikkerhetsplanen. I 2021 ble det bevilget ekstra midler for gjennomføring av en rekke tiltak, som fartshumper, fortau, bussholdeplasser, fotgjengeroverganger og forsterket eller ny gatebelysning. I 2022 er det satt av investeringsmidler til to større prosjekter, gang-/sykkelvei langs Svartkruttveien mellom rådhuskvartalet og Kvernstua, og fortau i Sagerudveien. Det siste prosjektet var det satt av midler til i 2021, men har blitt forsinket. Midlene overføres derfor til 2022.

Oppbygging etter kvikkleireskredet på Li

Arbeidet med å gjenopprette teknisk infrastruktur som vei, vann, avløp m.m. og selve elva pågår og forventes ferdigstilt i løpet av 2022. Det er beregnet totale kostnader på ca. 65 mill. kroner og kommunen har mottatt ca. 30 mill. kroner fra staten ved Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) til gjenopprettingsarbeidet.

Et godt grep på overordnet beredskap

Kommunens beredskapsplan er fra 2016. Siden dette har kommunen opplevd flere krisehendelser som blant annet skogbrann, leirskred og pandemi. På denne bakgrunn er det behov for å oppdatere beredskapsplanene, og evaluere alle hendelsene.

Dette skal vi oppnå

Et godt planverk som gjør at innbyggere, ansatte og utbyggere opplever likebehandling og effektiv saksbehandling

En heldigital forvaltning som oppleves som enkel og effektiv for både innbyggere og ansatte på sektoren

Effektiv beredskapsorganisasjon på vannforsyning, avløpshåndtering og vinterdrift av kommunale veier

God prosjektstyring ved bruk av styringssystemer

Godt koordinert overordnet beredskap, herunder videreutvikling av kommunens beredskapsplan, evaluering av siste års kriser, møter i beredskapsråd og gjennomføring av beredskapsøvelser.

Bærekraftig veksthåndtering

- parallelt med at vi vokser skal både eksisterende og nye Nittedøler oppleve gode tjenester innen sektorens fagområder, blant annet planlegging, byggesaksbehandling, kart og oppmåling, miljø- og landbruksforvaltning, utbygging og drift av vei, vann, avløp og renovasjon.
- en parallell utvikling av sosial og teknisk infrastruktur og et boligtilbud som sikrer alle bolig i tråd med boligtypeprogrammet
- fordeling og styring av vekst til et nivå som er det beste for både Nittedals økonomi og tjenesteleveranser

Miljøvennlig areal- og transportutvikling

- bygge kompakt struktur, tettsteder som utvikler seg «innenfra og ut»

- planlegge og bygge infrastruktur og tettstedsstruktur slik at transportveksten tas med kollektiv, sykkel og gange
- nittedøler kan i framtiden i størst mulig grad gå, sykle og benytte kollektivtransport til daglige gjøremål og arbeid
- planprosesser hvor innbyggerne opplever god medvirkning
- «Den grønne bygda» sine kvaliteter med kulturlandskap, landbruksarealer, friluftsområder, skog og vannressurser med biologisk mangfold blir vektlagt i arealforvaltningen
- avklaring av hvordan Nye Nittedal sentrum skal få en romlig og innholdsmessig utvikling, inkludert fremtidige traséer for riksvei 4
- god samskaping og dialog med utbyggere, herunder å få til gode utbyggingsavtaler til nytte for både kommunens innbyggere og utbygger
- planmessig og effektivt trafikkisikkerhetsarbeid, hvor trygg skolevei står sentralt

Langsiktig klima- og miljøforvaltning

- renere elv gjennom:
 - overføring av avløp til NRAs hovedavløpssystem
 - oppfølging av landbrukets regionale og statlige miljøvirkemidler
 - reduksjon av innlekk på avløpsnett som reduserer overløp til Nitelva
- halvering av klimautslipp innen 2030 iht. [klima- og energiplanen](#)
- mer robust avløpsnett med bedret kapasitet gir i tillegg til miljøgevinst lavere utgifter til rensing av avløp
- sikker og pålitelig vannforsyning med redusert lekkasjeprosent
- god håndtering av overvann i tettsteder
- gode beredskapsplaner for ekstreme klimahendelser
- bevare biologisk mangfold og forhindre spredning av svartelistede arter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	55 098	55 098	55 098	55 098
Sum Tekniske justeringer	2 850	2 850	2 850	2 850
Sum Vedtak forrige periode	-2 000	-4 400	-4 400	-4 400
Sum Budsjettendring i år	68	68	68	68
Sum Lønns- og prisvekst	53	53	53	53
Konsekvensjusteringer	971	-1 429	-1 429	-1 429
Konsekvensjustert ramme	56 069	53 669	53 669	53 669
Innsparingstiltak				
Inndekningsbehov i 2023-2025	0	-440	-602	-715
Sum Innsparingstiltak	0	-440	-602	-715
Nye tiltak				
Endringer selvkost - økt kommunal andel	500	500	500	500
Klima Viken * deltakelse i partnerskap	100	30	30	30
Miljøfyrtårnsertifisering	200	100	100	100
Omstilling Miljø og samfunn	500	500	500	500
Personalpolitisk tiltak SMS	25	0	0	0
Sum Nye tiltak	1 325	1 130	1 130	1 130
Nye tiltak og realendringer	1 325	690	528	415
Ramme 2022-2025	57 394	54 359	54 197	54 084

Innsparingstiltak

Inndekningsbehov i 2023-2025

For perioden 2023-2025 ligger det et innsparingstiltak på sektoren akkumulert til 0,7 mill. kroner i 2025. Ved hjelp av avsatte midler til omstillingskraft i 2022 og pågående omstillingsarbeid vil sektoren arbeide frem til rammesaken for 2022-2025 med forslag til hvordan kostnadsreduksjonene kan innarbeides.

Nye tiltak

Endringer selvkost - økt kommunal andel

Beløpet på 0,5 mill. kroner skal dekke opp for generell veiledning i byggesak i henhold til forvaltningsloven, klagesaksbehandling og arbeid med utbyggingsavtaler, som ikke kan føres på selvkost.

Klima Viken * deltakelse i partnerskap

Klima Viken er et regionalt partnerskap med alle kommunene i Viken. Målet er å styrke arbeidet med klima og energi. Fylkeskommunen inviterer til samarbeid om prosjekter og tiltak for å bidra til raskere gjennomføring av kommunenes klima- og energiplaner, hvor alle kan bidra - både det offentlige, næringsliv og innbyggere. Klima Viken erstatter ikke kommunalt klima- og energiarbeid, men fungerer som en ressurs på tvers av kommunene for at alle skal oppnå egne mål. Det legges opp til finansiering etter 50/50 fordeling mellom fylkeskommunen og kommunene.

Miljøfyrtårnsertifisering

Oppfølging av vedtak i klima- og energiplanen, [KST-sak 79/19](#) vedtatt 26.08.2019 om Miljøfyrtårnsertifisering. Oppstart av hovedkontor i 2022 og underliggende enheter fortløpende frem til 2024. Resertifisering av hovedkontor i 2025.

Omstilling Miljø og samfunn

Sektoren gjennomfører en forstudie på mulige områder å oppnå både effektivisering og bedre tjenester og service for innbyggerne. Omstillingsmidlene vil blant annet sikre at vi kan gå videre med aktuelle innkjøp på tiltak eller anskaffelser som forstudien anbefaler.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Investeringsprosjekter					
Miljø og samfunn					
Gang/sykkelvei fra Borghild Rudsvei til Kvernstujordet	8 000	8 000	0	0	16 000
Gang/sykkelvei Hakadal stasjon til Rv4	0	0	25 000	0	25 000
Landmålingsutstyr	750	0	0	0	750
Overtagelse/rehabilitering av dammer	0	48 600	0	0	48 600
Rehabilitering av pumpestasjoner	3 000	0	0	0	3 000
Samferdsel - biler og maskiner	700	0	0	0	700
Samferdsel - feiemaskin	0	350	0	0	350
Samferdsel - gravemaskin/hjulgraver	0	2 300	0	0	2 300
Samferdsel - traktor	2 000	0	0	0	2 000
Snuplass buss Kruttverket	500	0	0	0	500
Tak høydebasseng - pålegg fra Mattilsynet	4 000	0	0	0	4 000
Utbedring av ledningsnett avløp med tilhørende anlegg	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Utbedring av ledningsnett vann med tilhørende anlegg	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
VA på langs - Avløp ut av bygda	0	179 000	119 000	0	298 000
Sum Miljø og samfunn	38 950	258 250	164 000	20 000	481 200

Gang/sykkelvei fra Borghild Rudsvei til Kvernstujordet

Dette er gang- og sykkelvei mellom Rådhuskvartalet og Kvernstujordet. Prosjektet avsluttes der utbygger skal bygge bru over Ørfiskebekken, og gang-/sykkelvei gjennom sitt boligfelt opp til Kvernstuveien. Da blir det sammenhengende struktur for myke trafikanter fra søndre del av sentrum opp til Kruttverket og øvre del av Rotnes.

Gang/sykkelvei Hakadal stasjon til Rv4

Strekningen fra Rv4 opp til Hakadal stasjon mangler gang-/sykkelvei. Prosjektet kobler seg på gang-/sykkelveien langs Riksvei 4 nederst, og på ny gangkulvert oppe ved stasjonen som bygges når BaneNOR gjør tiltakene på stasjonen de kommende årene. Ca. 50 elever på barne- og ungdomstrinnet vil fra 2021 ha dette som skolevei til Elvetangen. Frem til prosjektet står ferdig vil skolebuss til Elvetangen være løsningen for de minste elevene. Beløpet inkluderer regulering, prosjektering, bygging og grunnnerverv.

Overtagelse/rehabilitering av dammer

Nittedal kommune har overtatt eierskapet for Høldippeldammen og dammen planlegges rehabilitert i henhold til damsikkerhetsforskriften. Eierskapet av dammen er overdratt til Nittedal kommune fra selskapet NRV AS som planlegges avviklet. Investeringensummen er P85 kalkulert på grunn av usikkerheter.

Om dammene knyttet til Ryggvannene skal rehabiliteres eller rives, vil bli besluttet gjennom politisk behandling i løpet av 2022.

Rehabilitering av pumpestasjoner

Budsjettet gjelder rehabilitering av pumpestasjoner for avløp. Tiltaket gir sikrere drift, økt kapasitet for overføring og reduserte overløp til naturen.

Samferdsel - biler og maskiner

Investeringen gjelder kjøp av ny lastebil som benyttes til vinterdrift og øvrig drift. Ny bil erstatter eksisterende lastebil og er i henhold til utskiftningsplan. Nye lastebiler gir stabil drift og forbedret beredskap.

Utbedring av ledningsnett avløp med tilhørende anlegg

Investering gjelder rehabilitering av avløpsledninger og kummer. Rehabiliteringen foretas etter kartlagt behov og krav. Investeringen forlenger levetiden på ledningene, reduserer innlekk og sikrer bedre kapasitet på ledningsnettet som gir mulighet for tilkobling av flere abonnenter.

Utbedring av ledningsnett vann med tilhørende anlegg

Investeringen gjelder rehabilitering av kommunens vannledningsnett basert på kartlagt behov og krav. Aktiviteten reduserer akutte lekkasjer, reduserer vanntap og gir sikrere vannforsyning.

VA på langs - Avløp ut av bygda

Investeringen gjelder videre arbeid med å finne trase for hovedavløpsledning fra Åneby, via Rotnes til Slattum. Neste fase blir bygging av hovedavløpsledning og tilhørende pumpestasjoner, samt nedleggelse av renseanlegg. Prosjekter er i samarbeid med Nedre Romerike Vannverk IKS.

Detaljprosjektering, myndighetsbehandling og anskaffelse for etappen mellom Slattum og Rotnes gjennomføres i 2022. Utførselen av de gjenstående anleggsarbeidene utføres i 2023 og 2024. Prosjektet forventes ferdigstilt ved utgangen av 2024. Tidligere er det bevilget 90 mill. kroner, totalt budsjett er estimert til ca. 390 mill. kroner.

Stab og støtte

Innledning

Stab og støtte har et budsjett på 113 mill. kroner.

Politisk virksomhet ligger under dette tjenesteområdet. Stab og støtte består av

- enhet Økonomi
- enhet HR
- enhet Digitalisering
- administrasjon med følgende funksjoner; rådmann, kommuneadvokaten, kommunikasjonssjef og politisk sekretariat

Sektoren har til formål å yte god intern service til tjenesteenhetene og til kommunens politiske og administrative ledelse. Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet gjennom forebyggende arbeid og beredskap.

Kostra-analyse

	Nittedal 2019	Nittedal 2020	Eidsvoll	Lier	Ullensaker	Kostragruppe 13
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B)	301	302	290	341	273	180
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)	118	72	93	35	75	96
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)	3 423	3 748	4 409	3 527	3 778	2 781
Økonomi						
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	16,6 %	15,1 %	17,9 %	12,1 %	4,7 %	10,0 %
Frie inntekter i kroner per innbygger	55 679	57 809	54 699	58 936	54 780	70 761
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,7 %	4,3 %	1,4 %	5,3 %	1,7 %	3,7 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	69 329	79 604	70 064	82 621	118 868	53 274
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	88,6 %	99,4 %	92,2 %	101,5 %	151,1 %	52,8 %
Levekår						
Indeks berekna utgiftsbehov	0,977	0,978	0,986	0,982	0,961	0,918

Status og utfordringer

Stab og støtte har ansvar for å tilrettelegge for politiske og administrative beslutningsprosesser, virksomhetsstyring og internkontroll, analyse- og utredningsarbeid, samfunnsutvikling, driftsstøtte til virksomhetene og kommunikasjonstjenester. Pandemien preger fremdeles sektorens arbeid, og påvirker fremdeles sektoren. Det jobbes både på hjemmekontor og på rådhuset. Det har vært stort arbeidspress for sektorens ansatte.

Beredskap

Pandemiens ulike faser har stilt spesielt store krav til våre ansatte. Mange ansatte har vært i beredskap 24/7. Tiden med pandemi har vist at både innbyggere/brukere og ansatte har vist stor vilje og evne til å tilpasse seg usikkerheten. Det er tatt i bruk og utviklet nye arbeidsmetoder og enhetene har vist stor evne til omstilling og nytenkning. kommunen har gjennom de siste år måtte håndtere flere kriser og kravene til beredskap og dokumentasjon øker. Gjennom interne omprioriteringer etableres en felles funksjon knyttet til beredskap under kommunalsjef for miljø og samfunn.

Omstillingsarbeid

Det er utfordrende å balansere oppgaver mot ressurser, og sikre drift med nødvendig utvikling. Det er behov for å effektivisere og optimalisere driften og frigjøre kapasitet der det er mulig. Det er nedsatt et underutvalg (arbeidsutvalg) av administrasjonsutvalget hvor politikere, tillitsvalgte og administrasjonen er representert. Hensikten er å sikre fremdrift, fokus og forankring på det videre omstillingsarbeidet. Det har vist seg vanskelig å rekruttere til midlertidige stillinger med de krav som stilles til personer som skal ha ansvar for å drive utviklings- og omstillingsarbeid i kommunen. Det foreslås derfor endringer på organisering av arbeidet. Arbeidet med omstilling og utvikling er også delvis hemmet av at interne ressurser må benyttes til håndtering av pandemien. Nittedal kommune har også inngått avtale med KS-konsulent for å revidere eksisterende arbeidsgiverpolitikk samt utvikle en kompetansestrategi. Det er etablert en omfattende og bredt involverende prosess og sak vil bli lagt fram for kommunestyret på slutten av 1. halvår 2022.

Digitalisering

Kommunestyret vedtok i 2019 ny digitaliserings- og innovasjonsstrategi. En av føringene er at digitalt førstevalg skal gi våre innbyggere en best mulig opplevelse i møte med kommunens tjenester. Digitaliseringen fremover vil inngå i tjeneste- og samfunnsutviklingen, og ikke bare som en del av administrasjon av tjenestene. Digitalisering innebærer også stor grad av samhandling med andre i og utenfor kommunen dersom man skal finne nye bedre løsninger. Nittedal kommunes digitale plattform består av en blanding av ny og gammel teknologi. Med en stadig større utbygging av de digitale tjenestene er det et stort behov for å øke sikkerhet, kapasitet og kompetanse på dette området. Fremtidig organisering knyttet til dette vurderes.

10-FAKTOR

Kommunen benytter 10-FAKTOR som er et anerkjent digitalt utviklingsverktøy som brukes av mange kommuner. Medarbeiderundersøkelsen er i tråd med KS' arbeidsgiverpolitiske satsing. De ti faktorene er viktige innsatsfaktorer for å oppnå organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene. Undersøkelsen ble ikke gjennomført i 2021 grunnet pandemi, men det legges opp til at kommunen vil gjennomføre 10-Faktor undersøkelse i 2022.

Utfordringer fremover

Kommunen opplever det som utfordrende å realisere gevinster av digitalisering. Sykefravær, deltid, omstilling og rekruttering er vedvarende arbeidsgiverutfordringer. Det er en utfordring å balansere drift vs utvikling opp mot tilgjengelige ressurser og ambisjoner. Det fremgår av rapporten til Agenda Kaupang at kommunen drives effektivt. I det ligger det at ansatte ikke kan "løpe" fortere. Det blir viktig å sikre nødvendig omstilling / effektivisering ved å foreta strukturelle grep og sikre digital utvikling. Innovasjon, digitalisering og heltidskultur er utfordringer kommunen må ha et særskilt fokus på. Innføring av ny teknologi vil i de fleste tilfeller også føre til endringer i arbeidsrutiner, organisering og måten oppgaver fordeles på. For mange medarbeidere skaper dette en hverdag med bredere oppgavespekter enn det som har vært tilfelle tidligere. Det er et stort behov for å utvikle IKT-ferdigheter/digital kompetanse blant våre medarbeidere.

Våre ansatte er vår viktigste ressurs for å lykkes med å følge opp politiske bestillinger og yte gode tjenester til våre innbyggere. Vi må være en attraktiv arbeidsgiver for å tiltrekke oss de beste kandidatene. Det er tøff konkurranse om arbeidskraften i området vårt.

Fremtidens tjenesteleveranser rettes i stor grad mot skybaserte tjenester. De kortsiktige tiltakene (2022) skal sørge for å holde dagens løsning på et tilfredsstillende nivå. De langsiktige tiltakene skal sikre at kommunen har en fremtidsrettet organisering og digitale verktøy som støtter opp om kommunens tjenesteproduksjon og kontakt med innbyggerne i en tid der digitale løsninger er i stor vekst. Det ligger en klar forventning om fortsatt å kunne ta ut langsiktige gevinster gjennom målrettet digitalisering. Det er svært viktig for fremtidig tjenestetilbud at sektorene tar i bruk ulike teknologiske løsninger. For å lykkes i nødvendig digitalisering må vi sikre god ledelse og opplæring av ansatte. I den digitale tidsalder er det viktig å søke sammen med andre for å oppnå stordriftsfordeler.

En annen utfordring fremover blir å sikre at kommunen, innbyggerne, frivillig sektor og næringsliv går sammen om å utforme framtidens kommune, "kommune 3.0".

Dette skal vi oppnå

Omstillingsprosessen er viktig for å skape gode tjenester med høy kvalitet i tillegg til økonomisk handlingsrom. Det vises til omstillingsnotat vedtatt av formannskapet 20. mai 2020. Det er etablert et trepartssamarbeid "arbeidsutvalg for omstillingsprosessen" som har arbeidet aktivt i 2020 og videreført i 2021. Arbeid med omstilling og utvikling må også forankres i administrasjonsutvalg, formannskap og kommunestyre. Under tiltak er det beskrevet hvordan man administrativt vil videreutvikler utviklings- og omstillingsprosjektet for å få gjennomføringskraft og fremdrift i påbegynt omstillingsarbeid.

I 2022 vil følgende ha høy prioritet:

- legge til rette for en effektivisering og optimalisering av administrativ ressursbruk
- legge til rette for effektivisering og digitalisering av administrative prosesser
- legge til rette for god virksomhetsstyring gjennom videreutvikling av prosesser og verktøy for dette herunder kvalitets- og internkontrollsystem og budsjett og rapporteringssystemet
- utarbeide / revidere nye tverrgående strategiplaner, reglementer og rutiner for de administrative tjenestene

Tverrgående strategiplaner

Stab og støtte har ansvar for å utarbeide, videreutvikle og implementere følgende vedtatte strategiplaner:

- arbeidsgiverpolitisk plattform
- lønnspolitikken
- livsfasepolitikken
- samarbeids- og informasjonsavtalen
- digitaliserings- og innovasjonsstrategien
- kommunikasjonsstrategien
- anskaffelsesstrategien

Vi vil ha et særlig fokus på følgende innen HR:

- reviderer arbeidsgiverpolitikken
- utarbeide kompetansestrategi og kompetanseplan
- reduksjon av sykefraværet i Nittedal kommune
- medarbeiderskap og ledelse
- omstilling og endringskompetanse
- jobbe for heltidskultur
- jobbe for å øke antall lærlinger
- bidra med implementering av Compilo
- ta i bruk KS' læringsplattform KS Læring og nanolearning
- utarbeide ulike kurs innen organisasjon- og lederutvikling som kan deles nasjonalt via KS' læringsplattform KS Læring
- vi vil videreutvikle og rapportere på relevante nøkkeltall

Vi vil i 2022 ha fokus på følgende innen kommunikasjon:

- utarbeide revidert kommunikasjonsstrategi
- å videreutvikle kommunens digitale kanaler (nettsider, sosiale medier) – både innhold og funksjonalitet
- å utvikle nye digitale kanaler (nettsider, sosiale medier)
- å videreutvikle bruken av foto, video og film som virkemidler i kommunens kommunikasjon
- å gi strategisk og faglig kommunikasjonsstøtte, og medierådgiving til organisasjonen
- å planlegge og gjennomføre løpende kommunikasjons tiltak
- å videreutvikle interninformasjon i kommunen

Anskaffelsesstrategien

- anskaffelsesstrategien viser hvilket ambisjonsnivå, hvilke mål og prioriteringer Nittedal kommune har lagt for anskaffelsesområdet. Effektive og riktige anskaffelser er en viktig forutsetning for virksomhetenes drift, tjenesteproduksjon og måloppnåelse
- forberedelse for felles strategi, prosesser, systemverktøy og modellverktøy for anskaffelser, kontraktsstyring og oppfølging av gevinster
- forberedelse og gjennomføring av opplærings- og støttetiltak for anskaffelser å bidra til økt forståelse for hvordan arbeid med anskaffelser kan bedre tjenesteutviklingen.
- å øke bruken av e-handel
- å ivareta samfunnsansvarsdimensjonen ved anskaffelser blant annet gjennom tilpasning til FNs bærekraftsmål.

- å øke fokuset på seriøsitet i leverandørkjeden, miljø og sirkulær økonomi.
- å sikre at samtlige også i fremtiden tar digitalt antikorrupsjonskurs

Digitalisering

Regjeringen og KS har gått sammen om en strategi for digitalisering av offentlig sektor som ble lagt frem i 2019. Målet er å få brukerne til å oppleve én digital offentlig sektor. Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitets-økning i samfunnet. Kommunestyret vedtok som nevnt i 2019 ny digitaliserings- og innovasjonsstrategi. En av føringene er at digitalt førstevalg skal gi våre innbyggere en best mulig opplevelse i møte med kommunens tjenester. Digitaliseringen fremover vil inngå i tjeneste- og samfunnsutviklingen, og ikke bare som en del av administrasjon av tjenestene. Digitalisering innebærer også stor grad av samhandling med andre i og utenfor kommunen dersom man skal finne nye bedre løsninger.

Nittedal kommunes digitale plattform består av en blanding av ny og gammel teknologi. Fremtidens tjenesteleveranser rettes i stor grad mot skybaserte tjenester.

Det er avdekket sikkerhetsutfordringer i kommunens digitale plattform. I 2022 vil det bli gjennomført en rekke tiltak for å sikre drift og IT-sikkerhet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	99 587	99 587	99 587	99 587
Sum Tekniske justeringer	2 106	2 106	2 106	2 106
Sum Vedtak forrige periode	-1 475	-300	-5 475	-4 300
Sum Budsjettendring i år	105	105	105	105
Sum Lønns- og prisvekst	334	334	334	334
Konsekvensjusteringer	1 070	2 245	-2 930	-1 755
Konsekvensjustert ramme	100 657	101 832	96 657	97 832
Innsparingstiltak				
Inndekningsbehov i 2023-2025	0	-733	-1 004	-1 191
Sum Innsparingstiltak	0	-733	-1 004	-1 191
Nye tiltak				
1 stilling Kvalitet og internkontrollansvarlig	1 200	1 200	1 200	1 200
Digitalisering nye tiltak	7 000	10 800	10 800	10 800
Engangskostnad digitalisering	6 300	0	0	0
Omstillingspott	-3 200	-3 200	0	0
Personalpolitisk tiltak HR	100	0	0	0
Personalpolitisk tiltak Stab	25	0	0	0
Økonomiressurs dedikert omstilling i sektorene	1 100	1 100	1 100	1 100
Sum Nye tiltak	12 525	9 900	13 100	13 100
Nye tiltak og realendringer	12 525	9 167	12 096	11 909
Ramme 2022-2025	113 182	110 999	108 753	109 741

Innsparingstiltak

Inndekningsbehov i 2023-2025

For perioden 2023-2025 ligger det et innsparingstiltak på sektoren akkumulert til 1,2 mill. kroner i 2025. Ved hjelp av avsatte midler til omstillingsarbeid i 2022 og pågående omstillingsarbeid vil sektoren arbeide frem til rammesaken for 2022-2025 med forslag til hvordan disse kostnadsreduksjonene kan innarbeides.

Nye tiltak

1 stilling Kvalitet og internkontrollansvarlig

Det er et stort behov for en felles ressurs til å ivareta kvalitetssystemet og internkontroll. Stillingen skal følge opp implementeringen og driften av kommunens kvalitets- og internkontrollsystemer, herunder Compilo. Det er ikke ressurser i sektorene eller på enhetene til å kunne ivareta disse oppgaven uten en felles ressurs.

Digitalisering nye tiltak

Det vises til informasjon i [sak 66/21 - Budsjettrammer 2022-2025](#) og kommunestyresak 96/21. Avsetningen følger opp Kommunestyrets vedtak i sak 96/21. Dette tiltaket må sees i sammenheng med tiltaket "Digitalisering - engangskostnad" som gjelder engangskostnader knyttet til de samme to Kommunestyrevedtakene. Det er innarbeidet 7 mill. kroner i 2022 som øker til 10,8 i 2023. Årsaken til at tallet er lavere i 2022 er at det vil ta noe tid før alle tiltakene er etablert.

Engangskostnad digitalisering

Avsetningen følger opp kommunestyrets vedtak i sak 96/21. Dette tiltaket må sees i sammenheng med tiltaket "Digitalisering - nye tiltak" som gjelder nye fastekostnader knyttet til de samme to Kommunestyrevedtakene.

Omstillingspott

Det ble i 2021 avsatt 4 mill. kroner til arbeid med omstilling og utvikling for årene 2021-2023. Det har vært vanskelig å få rekruttert personell på midlertidig basis og det foreslås derfor en annen organisering av omstillingsarbeidet. Deler av midlene foreslås fordelt på sektorene mens deler omdisponeres til kjøp og etablering av stilling som økonom som dedikeres arbeid med omstilling i sektorene. Det er i dag ingen slik ressurs i kommunen. Det foreslås at omstillingsmidlene innarbeides for hele perioden slik at det er mulig å lyse ut faste stillinger der det er aktuelt som alternativ eller supplement til kjøp av tjenester. Over tid vil det bli frigjort stillinger som følge av turnover og annen naturlig avgang og stillingene knyttet til omstilling må ses i sammenheng med det. Nedenstående tabell viser foreslåtte årlige bevilger til omstilling og utvikling i perioden.

Beløp i 1000 kr.	2022	2023	2024	2025
Avsetning sentralt omstilling og utvikling	-4 000	-4 000		
Omstillingspott helse/velferd	3 000	3 000	3 000	3 000
Omstillingspott oppvekst (kjøp tjenester)	1 800	1 800	1 800	1 800
Omstillingspott Miljø og samfunn (kjøp tjenester)	500	500	500	500
Omstillingspott rådmann (kjøp tjenester)	800	800	800	800
Økonomiressurs økonomi dedikert sektorene/omstilling	1 100	1 100	1 100	1 100
Sum endring avsetning omstilling og utvikling	3 200	3 200	7 200	7 200

Personalpolitisk tiltak HR

Pandemien har medført at mange ansatte har vært i beredskap over tid og det er stilt store krav til endringskompetanse. Dette har medført noe slitasje blant våre ansatte. I den sammenheng er det satt av noe midler under HR til fellestiltak eller til senere fordeling i tillegg til det som er fordelt på sektorene. Det vises også til prosessene rundt kompetansestrategi og kompetanseplan.

Personalpolitisk tiltak Stab

Pandemien har medført at mange ansatte har vært i beredskap over tid og det er stilt store krav til endringskompetanse. Dette har medført noe slitasje blant våre ansatte. I den sammenheng er det satt av noe midler for å sikre god ivaretagelse og oppfølging av den enkelte og personalgruppen. Ansatte må bli sett og anerkjent for jobben de gjør og kunne påvirke egen arbeidshverdag. Det er også viktig at de opplever god ledelse, støtte og får tilbakemeldinger som sikrer god og ønsket utvikling. Relevante tiltak i dette oppfølgingsarbeidet bør være knyttet opp mot den enkeltes fagutvikling og stolthet over jobben som gjøres. Sektor/enhet må selv vurdere hvilke tiltak som treffer best i denne sammenheng.

Økonomiressurs dedikert omstilling i sektorene

Det er avsatt ressurser for å styrke sektorens ressurser for bistand til sektorene i forbindelse med omstillingsarbeidet. Avsetningen vil styrke kommunens kompetanse innen analyse, gevinstrealisering og oppfølging av sektorene.

Finans

Innledning

Finans omfatter blant annet avsetninger til lønnsoppgjør og andre ufordelte avsetninger samt overføringsposter til Gnisten AS og Nittedal Kirkelige fellesråd. Det omfatter også overføringer mellom kommunen og Nittedal eiendom KF.

Overføringene til Gnisten AS og Nittedal Kirkelige fellesråd er prisjustert i tråd med deflatoren i budsjettforslaget. Utbytteuttak fra Nittedal Eiendom KF er økt med 15,5 mill. kroner, se omtale under tiltak.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	25 366	25 366	25 366	25 366
Sum Tekniske justeringer	10 837	10 067	8 965	3 558
Sum Vedtak forrige periode	5 072	12 507	9 120	9 120
Sum Budsjettendring i år	-771	-771	-771	-771
Sum Lønns- og prisvekst	-2 658	-2 658	-2 658	-2 658
Konsekvensjusteringer	12 480	19 144	14 656	9 248
Konsekvensjustert ramme	37 846	44 511	40 022	34 615
Nye tiltak				
Tilskudd Bane NOR	10 000	0	0	0
Utredning helsehus og heldøgns plasser	2 000	0	0	0
Utredning skole	1 000	0	0	0
Økt overskudd fra Nittedal Eiendom KF	-15 500	-15 500	-15 500	-15 500
Sum Nye tiltak	-2 500	-15 500	-15 500	-15 500
Nye tiltak og realendringer	-2 500	-15 500	-15 500	-15 500
Ramme 2022-2025	35 346	29 011	24 522	19 115

Nye tiltak

Tilskudd Bane NOR

Kommunen ved ordfører har i januar 2021 signert avtale om anleggsbidrag på inntil 10 mill. kroner. Eventuell andel av dette som kan dekkes av Viken fylkeskommune må avklares innen budsjettene for 2022 vedtas i både Nittedal kommune og Viken. Tiltaket er under detaljprosjektering og sektoren bidrar faglig fra Plan og samferdsel. Bane NOR er byggherre.

Utredning helsehus og heldøgns plasser

I tråd med kommunestyrets vedtak [sak 66/21](#), avsettes det ytterligere 2 mill. kroner til prosjektering og planlegging av nytt helsehus og heldøgns omsorgsplasser. Ulike alternativer skal utredes og konsepter vurderes for å finne beste løsning med tanke på definerte behov, fremdrift og økonomi.

Utredning skole

Det er satt av 1 mill. kroner for prosjektering av ny Rotens skole. Det er foreslått ytterlige 1 mill. kroner i 2022. Det er i kommende periode planlagt å se på alternative løsninger for ny Rotens skole, ved gjennomføring av mulighetsstudie som skal vurdere løsninger basert på;

- rehabilitering og utvidelse av eksisterende skole
- trinnvis utbygging av ny skole
- bygging av ny skole

Økt overskudd fra Nittedal Eiendom KF

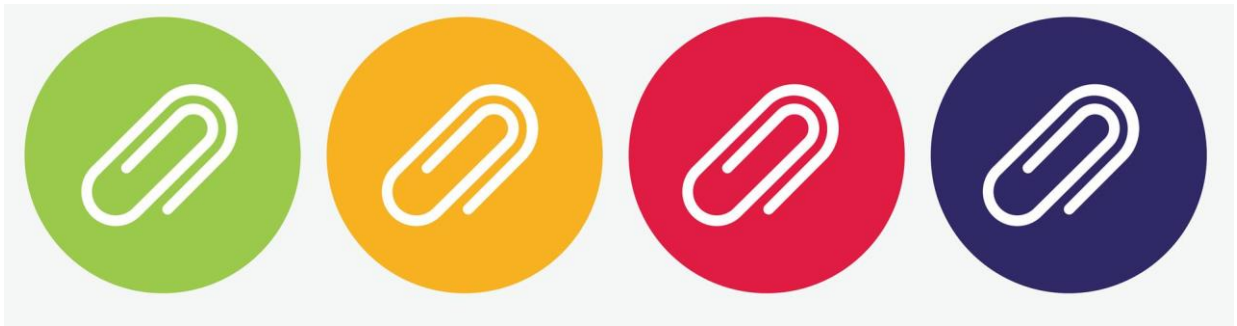
I forslag til budsjett er det et krav til utbytte fra Nittedal eiendom KF på 28,8 mill. kroner i 2022, som er en økning på 15,5 mill. kroner fra 2021. I størrelsesorden 10,5 mill. kroner er en teknisk endring knyttet til endring i rente og avdrag mellom kommune og foretak som følge av tidsforskyving på investeringer. De øvrige 5 mill. kroner i økt utbytte er et reelt økt utbytte fra foretaket som ledd i arbeidet med å få kommunens budsjett i balanse i 2022.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000		Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2022	2023	2024	2025	2022-25	
Finans						
Brannsikring Hakadal kirke	1 500	0	0	0	1 500	
Egenkapitalinnskudd KLP	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000	
Navnet minnelund Nittedal kirke	1 100	0	0	0	1 100	
Utlån Nittedal-eiendom KF	59 600	24 480	37 840	13 200	135 120	
Sum Finans	65 700	27 980	41 340	16 700	151 720	

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen er medeier i Kommunal Landspensjonskasse. Som eier må kommunen bidra med egenkapitaltilskudd og det budsjetteres med dette alle år i handlingsplanperioden.

Vedlegg

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-621 942	-553 281	-589 471	-594 696	-602 575	-606 406
Innteks- og formuesskatt	-791 727	-859 119	-906 660	-908 447	-910 706	-913 309
Eiendomsskatt	-50 931	-49 800	-49 300	-48 800	-48 300	-47 800
Andre generelle driftsinntekter	-3 877	-4 003	-3 921	-4 208	-4 041	-3 875
Sum generelle driftsinntekter	-1 468 478	-1 466 203	-1 549 352	-1 556 151	-1 565 622	-1 571 390
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 371 716	1 419 934	1 520 250	1 497 691	1 504 280	1 514 755
Avskrivninger	36 656	35 477	37 000	37 000	37 000	37 000
Sum netto driftsutgifter	1 408 372	1 455 410	1 557 250	1 534 691	1 541 280	1 551 755
Brutto driftsresultat	-60 105	-10 793	7 898	-21 460	-24 342	-19 635
Renteinntekter	-38 105	-29 942	-36 423	-39 256	-38 644	-38 527
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-3	0	0	0	0	0
Renteutgifter	37 016	44 000	49 635	60 731	72 248	77 150
Avdrag på lån	26 099	31 868	29 767	31 100	33 310	40 310
Netto finansutgifter	25 008	45 926	42 979	52 575	66 914	78 933
Motpost avskrivninger	-36 656	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000
Netto driftsresultat	-71 754	-1 867	13 877	-5 885	5 572	22 298
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	118 901	56 700	3 500	3 500	3 500	3 500
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	24 686	-7 233	2 523	2 385	-9 072	-25 798
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-25 681	-47 600	-19 900	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	-46 152	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	71 754	1 867	-13 877	5 885	-5 572	-22 298
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Helse og velferd	512 347	490 945	526 036	523 852	533 362	536 532
Oppvekst og utdanning	754 016	744 886	797 483	791 427	789 168	787 607
Miljø og samfunn	70 288	55 098	57 394	54 359	54 197	54 084
Stab og støtte	91 973	99 587	113 182	110 999	108 753	109 741
Finans	-19 942	39 798	49 220	44 140	44 558	43 828
Sum bevilgninger drift, netto	1 408 681	1 430 314	1 543 315	1 524 777	1 530 038	1 531 792
Herav:						
Avskrivninger	-13 416	12 909	13 874	15 130	20 036	24 714
Netto renteutgifter og -inntekter	-4 009	4 705	6 668	9 571	14 794	18 121
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-25 652	-7 233	2 523	2 385	-9 072	-25 798
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	6 112	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 371 716	1 419 934	1 520 250	1 497 691	1 504 280	1 514 755

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	40 265	82 760	44 150	273 250	264 000	220 000
Tilskudd til andres investeringer	482	1 500	2 600	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 944	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	465 654	230 670	59 600	24 480	37 840	13 200
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	509 345	318 430	109 850	301 230	305 340	236 700
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 945	-5 300	-3 430	-14 850	-25 000	-40 000
Tilskudd fra andre	-38 332	-34 150	-16 300	-1 946	0	0
Salg av varige driftsmidler	-32	-80	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-345 192	-222 200	-86 620	-280 934	-276 840	-193 200
Sum investeringsinntekter	-386 500	-261 730	-106 350	-297 730	-301 840	-233 200
Videreutlån	64 133	50 000	50 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-64 133	-50 000	-50 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	6 606	6 800	6 800	7 800	9 500	9 500
Mottatte avdrag på videreutlån	-15 400	-6 800	-6 800	-7 800	-9 500	-9 500
Netto utgifter videreutlån	-8 794	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-188 901	-56 700	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	10 850	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-6 000	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-114 051	-56 700	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Helse og velferd	2 623	3 900	5 200	15 000	100 000	200 000	320 200
Oppvekst og utdanning	419						
Stab og støtte	2 392						
Miljø og samfunn	35 313	78 860	38 950	258 250	164 000	20 000	481 200
Investeringer i varige driftsmidler	40 747	82 760	44 150	273 250	264 000	220 000	801 400

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Hakadal kirkegård, utvidelse	0	500	0	0	0	0	0
Brannsikring Hakadal kirke	0	1 000	1 500	0	0	0	1 500
Navnet minnelund Nittedal kirke	0	0	1 100	0	0	0	1 100
Tilskudd til andres investeringer	0	1 500	2 600	0	0	0	2 600

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Egenkapitalinnskudd KLP	2 916	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
Andel Vikus IKS	28						
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 944	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Utlån Nittedal-eiendom KF	465 654	230 670	59 600	24 480	37 840	13 200	135 120
Utlån av egne midler	465 654	230 670	59 600	24 480	37 840	13 200	135 120
Sum del 1-4	509 345	318 430	109 850	301 230	305 340	236 700	868 200

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-621 942	-553 281	-589 471	-594 696	-602 575	-606 406
Inntekts- og formuesskatt	-791 727	-859 119	-906 660	-908 447	-910 706	-913 309
Eiendomsskatt	-50 931	-49 800	-49 300	-48 800	-48 300	-47 800
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-36 454	-32 044	-19 186	-19 473	-19 306	-19 140
Overføringer og tilskudd fra andre	-174 268	-126 557	-141 495	-141 495	-141 495	-141 495
Brukerbetalinger	-56 815	-64 198	-62 674	-62 674	-62 674	-62 674
Salgs- og leieinntekter	-171 460	-179 058	-190 358	-186 899	-191 856	-199 916
Sum driftsinntekter	-1 903 598	-1 864 057	-1 959 144	-1 962 484	-1 976 912	-1 990 740
Lønnsutgifter	774 790	786 671	831 578	832 772	843 099	847 441
Sosiale utgifter	186 135	195 514	198 633	198 540	198 455	198 540
Kjøp av varer og tjenester	754 731	761 814	817 486	801 711	803 014	817 123
Overføringer og tilskudd til andre	91 180	73 788	82 346	71 001	71 001	71 001
Avskrivninger	36 656	35 477	37 000	37 000	37 000	37 000
Sum driftsutgifter	1 843 492	1 853 264	1 967 042	1 941 024	1 952 570	1 971 105
Brutto driftsresultat	- 60 105	-10 793	7 898	-21 460	-24 342	-19 635
Renteinntekter	-38 105	-29 942	-36 423	-39 256	-38 644	-38 527
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-3	0	0	0	0	0
Renteutgifter	37 016	44 000	49 635	60 731	72 248	77 150
Avdrag på lån	26 099	31 868	29 767	31 100	33 310	40 310
Netto finansutgifter	25 008	45 926	42 979	52 575	66 914	78 933
Motpost avskrivninger	-36 656	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000
Netto driftsresultat	-71 754	-1 867	13 877	-5 885	5 572	22 298
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	118 901	56 700	3 500	3 500	3 500	3 500
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	24 686	-7 233	2 523	2 385	-9 072	-25 798
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-25 681	-47 600	-19 900	0	0	0
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-46 152	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	71 754	1 867	-13 877	5 885	-5 572	-22 298
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Investeringsplan Nittedal kommune 2022-2025

Investeringsplan kommunen - tall i kr. Alle tall er ink mva innenfor mva- kompensasjonsområdet	2022	2023	2024	2025	Sum 2022-2025
Administrative støtteenheter					
<i>Formidlingslån</i>	56 800 000	7 800 000	9 500 000	9 500 000	83 600 000
<i>KLP egenkapitalinnskudd</i>	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	14 000 000
Helse og velferd					
<i>Varmeskap mat Døli</i>	200 000	0	0	0	200 000
<i>Helsehus og heldøgns plasser inkl moms</i>	5 000 000	15 000 000	100 000 000	200 000 000	320 000 000
Vann, avløp, renovasjon					
<i>Rehabilitering av pumpestasjoner</i>	3 000 000	0	0	0	3 000 000
<i>Tak høydebasseng - pålegg fra Mattilsynet</i>	4 000 000	0	0	0	4 000 000
<i>Utbedring av ledningsnett avløp med tilhørende anlegg</i>	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	60 000 000
<i>Utbedring av ledningsnett vann med tilhørende anlegg</i>	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	20 000 000

Økonomiplan for 2022-2025

VA på langs - Avløp ut av bygda	0	179 000 000	119 000 000	0	298 000 000
Miljø og samfunn					
Gang/sykkelvei Hakadal stasjon - RV4	0	0	25 000 000	0	25 000 000
Gang/sykkelvei fra Borghild Rudsvei til Kvernstujordet	8 000 000	8 000 000	0	0	16 000 000
Samferdsel - biler og maskiner	700 000		0	0	700 000
Samferdsel - feiemaskin	0	350 000	0	0	350 000
Samferdsel - gravemaskin/hjulgraver		2 300 000			2 300 000
Samferdsel - traktor	2 000 000				2 000 000
Snuplass buss Kruttverket	500 000	0	0	0	500 000
Landsmålingsutstyr	750 000	0	0	0	750 000
Overtagelse/rehabilitering dammer	0	48 600 000	0	0	48 600 000
Kirkelig fellesråd					
Brannsikring Hakadal kirke	1 500 000	0	0	0	1 500 000
Navnet minnelund Nittedal kirkegård	1 100 000	0	0	0	1 100 000
Delsum investeringer kommunen	107 050 000	284 550 000	277 000 000	233 000 000	901 600 000

Økonomiplan for 2022-2025

Investeringsplan Nittedal-eiendom KF (kr)	2022	2023	2024	2025	Sum 2022-2025
Oppvekst og utdanning					
<i>Slattumhallen</i>	54 000 000	0	0	0	54 000 000
<i>Støyskjermer</i>	2 000 000	0	0	0	2 000 000
Helse og velferd					
<i>Boligtypeprogram - tilpassede utleieleiligheter i Svartkruttvn</i>	5 000 000	28 500 000	32 500 000	0	66 000 000
<i>Boligtypeprogram - ombygging Ulvefaret</i>	0	1 100 000	9 000 000	0	10 100 000
<i>Boligtypeprogram - ombygging Myrvn</i>	0	0	4 800 000	15 500 000	20 300 000
<i>Boligtypeprogram - Personalbase Rotneshagen</i>	6 000 000	0	0	0	6 000 000
Nittedal eiendom KF					
<i>Bygningsmessige tilpasninger</i>	6 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	9 000 000
Delsum investeringer Nittedal-eiendom KF	73 000 000	30 600 000	47 300 000	16 500 000	167 400 000
Sum investeringer handlingsplanperioden	180 050 000	315 150 000	324 300 000	249 500 000	1 069 000 000

Nittedal kirkelige fellesråd Økonomiplan 2022-2025

DEN NORSKE KIRKE

Nittedal kirkelige fellesråd

ØKONOMIPLAN 2022 – 2025

Kirkemøtet har vedtatt følgende visjon for Den norske kirke:

Mer himmel på jord

MISJON/VERDIER:

Kirken vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus ved å være:

Bekjennende	Vi tilber og bekjenner troen på den treenige Gud sammen med den verdensvide kirken.
Åpen	Vi er et fellesskap preget av likeverd, deltakelse og respekt for mangfold.
Tjenende	Vi viser barmhjertighet, fremmer rettferdighet og verner om skaperverket.
Misjonerende	Vi vitner om Jesus Kristus lokalt og globalt.

DEN NORSKE KIRKE

Nittedal kirkelige fellesråd

Denne overordnede visjon gjenspeiles i menighetsrådenes visjoner:

- **Mer himmel på jord** (Nittedal menighetsråd)
- **Nær Kristus i ord og handling, himmelvendt og jordnær** (Hakadal menighetsråd)

STRATEGISKE MÅL FOR DEN NORSKE KIRKE I BORG FOR PERIODEN 2019-2021:

1. Flere deltar i og opplever gudstjenester og kirkelige handlinger som et inkluderende og trosstyrkende fellesskap.
2. Flere søker dåp og deltar i trosopplæring.
3. Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv.
4. Flere deltar i kirkens kunst- og kulturliv, og kirkens kunst og kulturarbeid videreutvikles.

Nittedal kirkelige fellesråd ønsker at **kirken skal være en viktig bidragsyter og ressurs for å skape et godt lokalsamfunn preget av nærhet, omsorg og engasjement.**

Vi tror at en livskraftig kirke vil gjøre kommunen til et bedre sted å bo. Dette mener vi blant annet fordi:

- Kirken i Nittedal er i nærkontakt med alle slags mennesker gjennom alle livsfaser, fra vugge til grav, i glede så vel som i sorg
- 65,3 % av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke
- Kirken bidrar til fellesskapsfølelse, forankring, mening, støtte, i høytidelige og kritiske situasjoner i livet
- Kirken driver et stort arbeid for barn og ungdom med mange forskjellige tilbud
- Kirken er en sentral kulturbærer i kommunen, og kirkebygg og kirkegårder representerer tilknytning både til det evige og til slektene som har gått foran

NY LOV OM TROS- OG LIVSSYNSAMFUNN (Trossamfunnsloven)

1. januar 2021 fikk vi ny lov om tros- og livssynssamfunn, trossamfunnsloven. Den norske kirke er omtalt spesielt i kapittel 3.

Finansiering av Den norske kirke er fra stat og kommune slik som tidligere, selv om loven har fått en annen ordlyd. Om finansiering sier loven følgende:

§ 14 Finansiering av Den norske kirke

Staten gir tilskudd til prestatjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

DEN NORSKE KIRKE

Nittedal kirkelige fellesråd

REGNSKAPSRESULTAT 2020

Driftsregnskap 2020 ble gjort opp med et regnskapsmessig overskudd på kr. 347 087,-. Investeringsregnskapet med et udekket beløp (underskudd) på kr. 19 764,-.

DRIFTSBEHOV UTOVER RAMMEN FOR 2021

Kirkelig fellesråd mottar i 2021 et driftstilskudd fra Nittedal kommune på kr. 9 219 000,-. I tillegg kommer verdien av tjenesteytingsavtalen på kr. 3 322 000,-. Utover dette har kirkelig fellesråd behov for følgende:

Elektronisk arkivløsning

Fellesrådet har ingen elektronisk arkivløsning, noe som gjøre arkivarbeidet lite effektivt og med betydelig fare for at særlig elektronisk korrespondanse ikke blir arkivert. Det blir stadig mer presserende å få en elektronisk løsning.

Kirkepartner IKT AS er kirkens egen leverandør av IKT-tjenester. Initiativtakerne er Kirkerådet, Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA), Opplysningsvesenets fond og Kirkelig fellesråd i Oslo. Kirkepartner IKT AS leverer i dag IKT-tjenester til 8000 brukere.

Kirkepartner IKT skal bidra til å samle enhetene i Den norske kirke til ett IKT-rike, med felles verktøy for alle medarbeidere, og likt servicenivå til alle, der kirkens brukere er i sentrum.

For Nittedal kirkelige fellesråd vil det bety en økt årlig utgift på kr. 200 000,- å gå over til Kirkepartner, hvor elektronisk arkivløsning er inkludert. I tillegg kommer det er engangskostnad på ca. kr. 60 000,-. Kirkepartner er den leverandøren kirken sentralt har valgt.

Alternativt finnes det en annen leverandør av IKT- tjeneste for kirkelige virksomheter, Agrando, som også tilbyr elektronisk arkiv. Deres løsning er noe rimeligere og vil bety en årlig økt kostnad på i underkant av kr. 100 000,-. Det er ingen etableringskostnad hos denne leverandør. Kirkelig fellesråd bruker i dag flere fagprogrammer som er utviklet og driftes av Agrando.

Nødvendig vedlikehold Hakadal kirke og Nittedal kirke

Det ble i 2018 utarbeidet tilstandsrapport for Hakadal kirke og Nittedal kirke, med tilhørende vedlikeholdsplan.

Hakadal kirke har ifølge rapporten mindre eller moderate avvik, har normal slitasje, og er vedlikeholdt. Overordnet sett er bygningen i god stand. Vedlikeholdsbehovet nå består hovedsakelig i restaurering av vinduer, samt overflatebehandling innvendig i sakristi.

Rapporten inneholder en del anbefalinger for oppgradering av det elektriske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve kvaliteten på de elektrotekniske installasjonene og bedre drifts- og personsikkerheten. Rapporten inneholder også en del anbefalinger for oppgradering av det VVS-tekniske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve/sikre kvaliteten på installasjonene opp mot dagens krav, samt bedre drifts- og bygningssikkerheten.

DEN NORSKE KIRKE

Nittedal kirkelige fellesråd

Sammendrag kostnader i hele 1000:

Fag	Straks	1-4 år	5-9 år	10 år +
Bygning	181	68	5	118
VVS	20			
Elektro	8	19		
Sum alle fag	209	87	5	118

De største postene på kort sikt er vedlikehold av samtlige vinduer, kr. 181 000,-. Ellers er vedlikeholdsbehovet moderat de neste 10 årene.

Det må tas forbehold om at det ikke er foretatt en utvendig befarings av kirketårnet.

Nittedal kirke har mindre eller moderate avvik, har normal slitasje, og er vedlikeholdt. Overordnet sett er bygningen i god stand, men har noen avvik når det kommer til grunnmur, takrenner, nedløp og overflatebehandling.

Rapporten inneholder en del anbefalinger for oppgradering av det elektriske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve kvaliteten på de elektrotekniske installasjonene og bedre drifts- og personsikkerheten. Rapporten inneholder også en del anbefalinger for oppgradering av det VVS-tekniske anlegget. Formålet med anbefalingene er å heve/sikre kvaliteten på installasjonene opp mot dagens krav, samt bedre drifts- og bygningssikkerheten.

Sammendrag kostnader i hele 1000:

Fag	Straks	1-4 år	5-9 år	10 år +
Bygning	6	231	494	176
VVS		39		
Elektro	7	17		
Sum alle fag	13	287	494	176

De største vedlikeholdspostene i Nittedal kirke er maling og vedlikehold av vinduene, slipe og lakkere gulv, eventuelt skifte av takrenner/nedløp/beslag, og utskifting av oljefyrt oppvarming. Det tas også her forbehold om at det ikke er foretatt utvendig befarings av kirketårn.

Informasjonsmedarbeider

Kirken har behov for å styrke og utvikle informasjonsarbeidet og følge opp alle frivillige. Årlig kostnad ca. kr. 600 000,-.

OPPSUMMERING BEHOV DRIFT	2022	2023	2024	2025
Elektronisk arkiv	200 000	200 000	200 000	200 000
Vedlikehold Hakadal kirke	300 000			
Vedlikehold Nittedal kirke	800 000			
Informasjonsmedarbeider	600 000	600 000	600 000	600 000
SUM BEHOV UTOVER DAGENS RAMME	1 900 000	800 000	800 000	800 000

DEN NORSKE KIRKE

Nittedal kirkelige fellesråd

INVESTERINGSBEHOV

Opparbeidelse navnet minnelund Nittedal kirkegård

Fellesrådet ønsker å anlegge en navnet minnelund på Nittedal kirkegård. Hakadal kirkegård fikk navnet minnelund på den nye delen, og det nå ca. 15 som har valgt å gravlegge der. Flere har kontaktet oss med ønske om å få navnet minnelund også på Nittedal kirkegård.

Grindaker AS Landskapsarkitekter har utarbeidet ferdig anbudstegninger for etablering av navnet minnelund. Kostnadsestimat ca. kr. 1 100 000,-.

Automatisering kirkeklokker

Det er forbundet med stor risiko å gå opp de bratte og smale trappene til klokkene. Ved kraftig vind kreves mye styrke for å åpne lukene. Ved automatisering kan kirkeklokker og luker betjenes fra et panel i sakristiet eller programmeres inn på forhånd. Kiming i forbindelse med høytider kan da skje uten at kirketjener må dra til kirken. Det vil være lettere å få vikarer som kirketjener, siden svært mange kvier seg for å klatre opp i kirketårnet for å ringe.

Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke

Bruken og presset på parkeringsplassen har økt betydelig etter at kirkestua ble tatt i bruk. Det er derfor et stort behov for å asfaltere og oppmerke parkeringsplassen slik at den kan utnyttes optimalt, forhindre parkeringskaos og redusere støvplager.

Det er behov for ny traktor på Nittedal kirkegård. Nåværende traktor ble kjøpt inn i 2007, og vil være 16 år i 2023.

Tallene er oppgitt i hele tusen:

INVESTERINGER	2022	2023	2024	2025
Automatisering kirkeklokker Nittedal	300 000			
Automatisering kirkeklokker Hakadal		300 000		
Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke	500 000			
Ny traktor Nittedal kirkegård		500 000		
Navnet minnelund Nittedal kirkegård	1 100 000			
SUM	1 900 000	800 000		

Prisark 2022

BETALINGSSATSER FOR LOKALLEIE - ENHET FOR KULTUR			
HAKADALSHALLEN - HAKADALSLABBen			
Innenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Hakadalslabben	Pr time	kr 235	kr 240
Hakdalshallen	Pr time	kr 790	kr 805
Utenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Hakadalslabben	Pr time	kr 305	kr 310
Hakadalshallen	Pr time	kr 955	kr 975
BJERTNESHALLEN - BJERTNESLABBen:			
Innenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Bjertneshallen	Pr time	kr 470	kr 480
Bjertneslabben	Pr time	kr 305	kr 310
Utenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Bjertneshallen	Pr time	kr 615	kr 630
Bjertneslabben	Pr time	kr 360	kr 365
LIHALLEN :			
Innenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Lihallen	Pr time	kr 790	kr 805

Økonomiplan for 2022-2025

Utenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Lihallen	Pr time	kr 955	kr 975	
ELVETANGENHALLEN :				
Innenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Elvetangen	Pr time		kr 1 150	
Utenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Elvetangen	Pr time		kr 1 400	
SLATTUMHALLEN :				
Innenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Slattumhallen	Pr time		kr 1 150	
Utenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Slattumhallen	Pr time		kr 1 400	
KOMMUNALE BAD :				
Innenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Libadet	Pr time	kr 1 210	kr 1 240	
Hakadalsbadet	Pr time		kr 1 875	
Rotnesbadet	Pr time	kr 615	kr 630	

Økonomiplan for 2022-2025

Utenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Libadet	Pr time	kr 1 580	kr 1 615
Hakadalsbadet	Pr time		kr 2 440
Rotnesbadet	Pr time	kr 795	kr 810
SKOLEGYMSALER:			
Leie av skolegymsaler		2021	Forslag 2022
Gymsal	Pr time	kr 390	kr 395
Leie av skolelokaler		2021	Forslag 2022
Klasserom	Pr time	kr 195	kr 195
Stort kl.rom	Pr time	kr 420	kr 430
Spesialrom	Pr time	kr 420	kr 430
Personalrom	Pr time	kr 420	kr 430
LI AULA:			
Leie av Li aula		2021	Forslag 2022
Hverdager innenbygdsboende	pr. dag	kr 340	kr 380
Fr/lør/sønd innenbygdsboende	pr. dag	kr 675	kr 760
Hverdager utenbygdsboende	pr. dag	kr 1 715	kr 1 935
Fr/lør/sønd utenbygdsboende	pr. dag	kr 3 430	kr 3 880
AULA, ELVETANGEN BARNESKOLE			
Leie av aula, Elvetangen		2021	Forslag 2022

Økonomiplan for 2022-2025

Hverdager innenbygdsboende	pr. dag		kr 380	
Fr/lør/sønd innenbygdsboende	pr. dag		kr 760	
Hverdager utenbygdsboende	pr. dag		kr 1 935	
Fr/lør/sønd utenbygdsboende	pr. dag		kr 3 880	
AULA, HAGEN SKOLE				
Leie av aula, Hagen		2021	Forslag 2022	
Hverdager innenbygdsboende	pr. dag		kr 380	
Fr/lør/sønd innenbygdsboende	pr. dag		kr 760	
Hverdager utenbygdsboende	pr. dag		kr 1 935	
Fr/lør/sønd utenbygdsboende	pr. dag		kr 3 880	
KULTURLOKALER I NITTEDAL UNGDOMSSKOLE				
Hverdager innenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Aula	Pr dag	kr 1 155	kr 380	
Kantine/foaje	Pr dag	kr 485	kr 195	
Kjøkken	Pr dag	kr 160	kr 175	
Pakkepris ved leie av alle lokalene	Pr dag	kr 1 485	kr 615	
Fr/lør/sønd innenbygdsboende		2021	Forslag 2022	
Aula	Pr dag	kr 2 310	kr 760	
Kantine/foaje	Pr dag	kr 1 155	kr 380	

Økonomiplan for 2022-2025

Kjøkken	Pr dag	kr 305	kr 250
Pakkepris ved leie av alle lokalene	Pr dag	kr 2 865	kr 1 150
Hverdager utenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Aula	Pr dag	kr 3 520	kr 1 935
Kantine/foaje	Pr dag	kr 965	kr 965
Kjøkken	Pr dag	kr 365	kr 400
Pakkepris ved leie av alle lokalene	Pr dag	kr 4 415	kr 2 725
Fr/lør/sønd utenbygdsboende		2021	Forslag 2022
Aula	Pr dag	kr 4 680	kr 3 880
Kantine/foaje	Pr dag	kr 2 050	kr 1 935
Kjøkken	Pr dag	kr 620	kr 600
Pakkepris ved leie av alle lokalene	Pr dag	kr 6 695	kr 5 295
<i>For lokalene ovenfor gjelder at innenbygds frivillige lag og foreninger ikke betaler leie for lukkede arrangementer hvor hovedformålet er utøvelse/organisering av kultur- eller idrettsaktivitet.</i>			
BILLETTPRISER			
BILLETTPRISER LIBADET:			
Enkeltbilletter		2021	Forslag 2022
Barn		kr 50	kr 50
Student / Honnør		kr 70	kr 70

Økonomiplan for 2022-2025

Voksen	kr 80	kr 80
Familie	kr 180	kr 180
Vanngymnastikk (tillegg til billettpris - kun voksne og honnør)	kr 40	kr 40
Klippekort 12 klipp	2021	Forslag 2022
Barn	kr 400	kr 400
Student / Honnør	kr 585	kr 585
Voksen	kr 735	kr 735
Familie	kr 1 580	kr 1 580
Vanngymnastikk (tillegg til billettpris - kun voksne og honnør)	kr 325	kr 325
BILETTPRISER HAKADALSBADET :		
Enkeltbilletter	2021	Forslag 2022
Barn	kr 65	kr 65
Student / Honnør	kr 80	kr 80
Voksen	kr 95	kr 95
Familie	kr 200	kr 200
Vanngymnastikk (tillegg til billettpris - kun voksne og honnør)	kr 40	kr 40
Klippekort 12 klipp	2021	Forslag 2022
Barn	kr 520	kr 520
Student / Honnør	kr 640	kr 640

Økonomiplan for 2022-2025

Voksen		kr 855	kr 855	
Familie		kr 1 720	kr 1 720	
Vanngymnastikk (tillegg til billettpris - kun voksne og honnør)		kr 325	kr 325	
EGENBETALINGSSATSER KULTURSKOLE OG				
BIBLIOTEK				
KULTURSKOLEN:				
Kulturskolen		2021	Forslag 2022	
Elevplass piano 20 min/uke	Pr år	kr 3 695	kr 3 785	
Elevplass sang 20 min/uke	Pr år	kr 3 695	kr 3 785	
Elevplass gitar 20 min/uke	Pr år	kr 3 695	kr 3 785	
Elevplass visuell kunst 90 min/uke	Pr år	kr 4 230	kr 4 335	
Tegne/malekurs etter skoletid 55 min/gang	10 ganger	kr 1 180	kr 1 205	
Dirigenttjenester	Pr årstime*	kr 11 090	kr 11 355	
Kunsterisk ledelse korps	Pr år	kr 75 175	kr 77 050	
Kunsterisk ledelse orkester	Pr år	kr 39 180	kr 40 155	
<i>*En årstime er en time per uke i 36 uker.</i>				

Økonomiplan for 2022-2025

BIBLIOTEK:				
Gebyr bibliotek		2021	Forslag 2022	
1. gangs purring	Voksen	kr 40	kr 40	
2. gangs purring	Voksen	kr 80	kr 80	
1. gangs purring	Barn	kr 20	kr 20	
2. gangs purring	Barn	kr 40	kr 40	
Tap av lånekort	Voksen/Barn	kr 20	kr 20	
Tap av bok	Bokens verdi pluss 1.- og 2. gangs purregebyr pluss fakturagebyr på kr 60.			

Økonomiplan for 2022-2025

KULTURVERKET FLAMMEN						
Prisliste for saler, utstyr og støttefunksjoner						
	2021			Forslag 2022		
Storsalen	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 8 215	kr 1 280	kr 2 050	kr 8 500	kr 1 300	kr 2 200
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 2 565	kr 4 105		kr 2 600	kr 4 400
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 12 320 for en forestilling kr 18 485 for to forestillinger	kr 1 280	kr 2 050	kr 14 000 for en forestilling kr 20 000 for to forestillinger	kr 1 300	kr 2 200
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 4 105 kr 6 160 for 2 forestillinger	kr 6 160 kr 9 240 for 2 forestillinger		kr 4 100 kr 6 150 for 2 forestillinger	kr 6 500 kr 9 750 for 2 forestillinger

Økonomiplan for 2022-2025

Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 15 405	kr 2 565	kr 3 850	kr 16 000 kr 23 000 for 2 forestillinger	kr 2 600	kr 4 500
Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 5 135 kr 7 700 for 2 forestillinger	kr 7 700 kr 10 270 for 2 forestillinger		kr 5 100 kr 7 650 for 2 forestillinger	kr 7 500 kr 11 250 for 2 forestillinger
Leie av teknisk utstyr som er i Storsalen (scene, AV, lyd, lys)	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0
Leie av tekniker	kr 3 590 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*	kr 3 800 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*
Betjent billettsalg før forestilling (i timen før forestilling hvis ikke utsolgt)	kr 510	kr 305	kr 410	kr 550	kr 300	kr 400
Leie av Steinway piano	kr 1 025 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming	kr 1 000 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming	kr 0 per dag + evt stemming
Leie av Steinway flygel (***)	kr 2 565 per dag + evt stemming	kr 1 335 per dag + evt stemming	kr 1 025 per dag + evt stemming	kr 2500 per dag + evt stemming	kr 1 250 per dag + evt stemming	kr 1 500 per dag + evt stemming
For leietakere i priskategori A tilkommer en timepris på kr 1 500 for inntil 2 timer dersom leieperioden går ut over dagtid eller kveldstidperioden. Fra tredje time ut over intervallene, beregnes leie for både dag- og kveldsperioden.						
*Leietaker må selv leie inn tekniker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk av utstyr ut over det helt basale.						
**Gjelder ved bruk av utstyr ut over det helt basale. Ved arbeid ut over 8 timer, faktureres overtid på kr 1 200 per tekniker.						
***Ved leie av flygel over flere dager finnes et rabattsystem.						

Økonomiplan for 2022-2025

Hva inngår i leiesummen av Storsalen?						
- I leien inngår vask. Ved to forestillinger samme dag, plikter leietaker å rengjøre mellom forestillingene - eller bestille og betale ekstra rengjøring mellom forestillingene.						
- I leien av storsalen inngår også leie av garderobe/backstageområde.						
- I leien inngår kulturhusets bidrag for planlegging av tekniske løsninger og klargjøring av behov for utstyr.						
- Rigging og rydding av sal og scene må brukerne i kategori B og C sørge for selv, mens rigging gjøres av Flammen for leietakere i kategori A.						
- Alle billetter til forestillinger i salen selges via kulturhusets billettsystem, og billettavgiften belastes publikum.						
- Leie av sal for borgerlige gravferder prissettes i kategori B (lokale kulturutøvere).						
	2021			Forslag 2022		
Lillesalen	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 ikke-inntektsbringende (f.eks. øvelser)	kr 3 080	kr 615	kr 1 025	kr 3 200	kr 650	kr 1 200
Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 1 025	kr 1 540		kr 1 300	kr 1 950
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 ikke-	kr 6 160	kr 615	kr 1 025		kr 650	kr 1 200

Økonomiplan for 2022-2025

inntektsbringende (f.eks. øvelser)***	kr 9 240 for 2 forestillinger			kr 6 400 kr 9 600 for 2 forestillinger		
Mandag-fredag kl. 16.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 2 050 kr 3 080 for 2 forestillinger	kr 3 080 kr 4 620 for 2 forestillinger		kr 2100 kr 3 150 for 2 forestillinger	kr 3 200 kr 4 800 for 2 forestillinger
Lørdag-søndag kl. 10.00-18.00 ikke- inntektsbringende (f.eks. øvelser)***	kr 8 215 kr 12 320 for 2 forestillinger	kr 1 280	kr 2 050	kr 8 500 kr 12 750 for 2 forestillinger	kr 1 300	kr 1 950
Lørdag-søndag kl. 10.00-23.00 inntektsbringende (billettsalg)		kr 2 565 kr 3 850 for 2 forestillinger	kr 3 850 kr 5 135 for 2 forestillinger		kr 2 600 kr 3 900 for 2 forestillinger	kr 4 000 kr 6 000 for 2 forestillinger
Leie av teknisk utstyr som er i Storsalen (scene, AV, lyd, lys)	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0	Pris gis på forespørsel ut fra teknisk behov	kr 0	kr 0
Betjent billettsalg før forestilling (i timen før forestilling hvis ikke utsolgt)	kr 510	kr 305	kr 410	kr 550	kr 300	kr 400
Leie av tekniker	kr 3 590 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*	kr 3 800 pr. tekniker (inntil 8 t) **	*	*

*Leietaker må selv leie inn tekniker, godkjent av teknisk leder i Flammen, for bruk av utstyr ut over det helt basale.

**Gjelder ved bruk av utstyr ut over det helt basale.

Hva inngår i leiesummen av Lillesalen?

- I leien inngår vask. Ved to forestillinger samme dag, plikter leietaker å rengjøre mellom forestillingene - eller bestille og betale ekstra rengjøring mellom forestillingene.

- I leien av Lillesalen inngår også leie av garderoben som er tilknyttet salen.

Økonomiplan for 2022-2025

- I leien inngår kulturhusets bidrag for planlegging av tekniske løsninger og klargjøring av behov for utstyr.						
- Rigging og rydding av sal og scene må brukerne i kategori B og C sørge for selv, mens rigging gjøres av Flammen for leietakere i kategori A.						
- Alle billetter til forestillinger i salen selges via kulturhusets billettsystem, og billettavgiften belastes publikum.						
- Leie av sal for borgerlige gravferder prissettes i kategori B (lokale kulturutøvere).						
	2021			Forslag 2022		
Kjøkken/Kulturskolen/ Verket	A: For næringsliv, privatpersoner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøvere, lokale lag og foreninger, samt kommunale enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke-kommersielle aktører utenfor Nittedal	A: For næringsliv, privatperso ner og utenbygds leietakere	B: For lokale kulturutøv ere, lokale lag og foreninger, samt kommunal e enheter	C: For andre offentlige instanser, frivillige lag og ikke- kommersi elle aktører utenfor Nittedal
Leie av minikjøkken og salgsdisk i 1. etasje	kr 500	kr 250	kr 250	kr 600	kr 250	kr 250
Leie av anretningskjøkken i underetasjen *	kr 1 500	kr 750	kr 750	kr 1 600	kr 750	kr 750
Leie av prøvesal 1 i Kulturskolen (pr. time)	kr 100	kr 100	kr 100	kr 200	kr 100	kr 150
Leie av prøvesal 2 i Kulturskolen(pr. time)	kr 100	kr 100	kr 100	kr 200	kr 100	kr 150
Leie av Verket/kjøkken (pr. time)	kr 100	kr 100	kr 100	kr 200	kr 100	kr 150
<i>*Ved leie av kjøkken over flere dager finnes et rabattsystem.</i>						

Økonomiplan for 2022-2025

		2021					Forslag 2022					
Bandrom		For lokale voksenband		For lokale barne- og ungdomsband		For lokale voksenband			For lokale barne- og ungdomsband			
Leie av utstyrt bandrom (pr. time)		kr 100		kr 25		kr 100			kr 25			

BETALINGSSATSER SFO			
(med virkning fra 1. februar 2022)			
ORDINÆRT OPPHOLD SFO			
Tjeneste		2021	Forslag 2022
SFO 5 dager	Per måned	kr 3 345	kr 3 425
SFO 4 dager	Per måned	kr 2 945	kr 3 015
SFO 3 dager	Per måned	kr 2 430	kr 2 490
SFO 2 dager	Per måned	kr 1 770	kr 1 810
SFO 1 dager	Per måned	kr 970	kr 990
Sen henting	Per påbegynte halvtime	kr 215	kr 220
Merbruk ihht avtale	Per dag	kr 295	kr 300
Ekstrabetaling ferie	Per dag	kr 295	kr 300

EGENBETALING FOR HELSE- OG OMSORGSTJENESTER 2022						
Grunnlag for betaling er folketrygdens grunnbeløp (G), som pr mai 2021 er kr 106 399						
PRAKTISK BISTAND						
Det regnes egenbetaling pr time kr 315. Timeprisen er basert på forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester med ett utgiftstak pr mnd.						
Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag	Årsinntekt		Kr pr time 2021	Utgiftstak for egenandel praktisk bistand i kr pr mnd 2021	Forslag til kr pr time 2022	Forslag utgiftstak for egenandel praktisk bistand i kr pr mnd 2022
	Fra	Inntil				
* Inntil 2G	kr 0	kr 212 798	kr 315	kr 210	kr 320	kr 210
Fra 2 G -2,5 G	kr 212 798	kr 265 998	kr 315	kr 625	kr 320	kr 640
Fra 2,5G -3G	kr 265 998	kr 319 197	kr 315	kr 1 210	kr 320	kr 1 240
Fra 3 G – 4G	kr 319 197	kr 425 596	kr 315	kr 1 685	kr 320	kr 1 725
Fra 4G - 5G	kr 425 596	kr 531 995	kr 315	kr 2 275	kr 320	kr 2 330
Over 5G	kr 531 995	-	kr 315	kr 2 655	kr 320	kr 2 720
*Utgiftstak for minste sats er justert i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet som kommer i slutten av desember 2021 – som vi i hensyn tar på ny prisliste.						

Økonomiplan for 2022-2025

TRYGGHETSALARM						
Husstandens samlede inntekt		2021	Forslag 2022			
* Inntil 2G	Pr mnd	kr 210	kr 215			
Over 2G	Pr mnd	kr 470	kr 480			
Installasjon trygghetsalarm	Pr gang	kr 840	kr 860			
Trygghetsalarmsmykke, ved tap	Pr gang	kr 1 145	kr 1 170			
*Utgiftstak for minste sats er justert i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet som kommer i slutten av desember 2021 – som vi i hensyn tar på ny prisliste.						
ØVRIGE TJENESTER						
Tjeneste		2021	Maksimal betaling per måned 2021	Forslag 2022	Maksimal betaling per måned 2022	
Henting - utkjøring av hjelpemidler	Pr gang	kr 260		kr 265		
Transport Solli aktivitetshus / Markerud	En vei	kr 45		kr 45		
Transport Solli aktivitetshus / Markerud	Tur/retur	kr 80		kr 80		
Opphold og bevertning Markerud aktivitetshus	Pr gang	kr 120		kr 120		
Transport Stammen aktivitetshus	Pr mnd	kr 625		kr 640		

Økonomiplan for 2022-2025

Lunch Stammen aktivitetshus	Pr mnd	kr 210		kr 215	
Korttidsopphold i institusjon*	Pr døgn	kr 170		kr 170	
Middag	Pr gang	kr 80		kr 80	
Suppe/Dessert	Pr gang	kr 25		kr 25	
Dagbesøk eldresenter - aktivitet og kaffe med tilbehør	Pr dag	kr 25		kr 25	
Dagsenter Skytta/Døli; Transport, opphold mat og aktiviteter**	Pr gang	kr 235	kr 2 820	kr 240	kr 2 880
Utleie treningslokaler fysio/HFR	Pr dag	kr 515		kr 525	
Utleie til private for egentrening	Pr mnd	kr 210		kr 215	
Skytta utleie kantine og eldresenter	Pr dag	kr 1 160		kr 1 185	
Døli utleie peisestue og kantine	Pr dag	kr 1 160		kr 1 185	
Generell utleie av kommunale lokaler	Pr dag	kr 1 160		kr 1 185	
*Utgiftstak for minste sats er justert i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet som kommer i slutten av desember 2021 – som vi i hensyn tar på ny prisliste.					
** Makspris per måned tilsvarer betaling for 3 dager per uke i 4 uker hver måned					

Økonomiplan for 2022-2025

EGENBETALINGSSATSER FRISKLIV OG KURSTILBUD						
Kurs	2021	Forslag 2022				
Treningsavgift	kr 370	kr 375				
Bramat	kr 535	kr 545				
Røykeslutt	kr 215	kr 220				
Kurs i depresjonsmestring (KID)	kr 550	kr 560				
Kurs i belastningsmestring (KIB)	kr 550	kr 560				
Livsløst	kr 150	kr 150				
Søvnkurs	kr 150	kr 150				
Hverdagsglede	kr 150	kr 150				
Sterk og stødig	kr 365	kr 370				
"Takk Bare Bra"	kr 430	kr 440				

TAKSTER FOR FYSIOTERAPI FRA 01.07.2021				
For fysioterapeuter som har avtale om driftstilskudd med kommunen, og kommunalt ansatte fysioterapeuter.				
		Honorartakst	Refusjonstakst	Pasientens egenandel
A1a	Undersøkelse, inntil 30 min.	333	148	185
A1c	Undersøkelse, ut over 30 min.	162	162	0
A1d	Undersøkelse hos fysioterapeut med rett til A8, A9 eller A2k, inntil 30 min.	418	233	185
A1f	Undersøkelse hos fysioterapeut med rett til A8, A9 eller A2k, ut over 30 min	195	195	0
A1g	Tillegg ved undersøkelse individuell plan/tverrfaglig utredning	110	110	0
A1h	Tillegg for undersøkelse hos manuellterapeut	74	74	0
A1i	Tillegg for diagnostisk ultralyd ved muskel- og skjelettplager	200	100	100
A2k	Kompetansetillegg, spesialist	55	55	0
A3a	Behandling hos fysioterapeut	180	45	135
A3b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min	85	43	42
A4	Enkel pasientkontakt	68	68	0
A8a	Behandling hos manuellterapeut	284	107	177
A8b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min.	120	56	64
A9a	Behandling hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	219	87	132
A9b	Tillegg for behandling ut over 20 min. per påbegynte 10. min	105	63	42

Økonomiplan for 2022-2025

A10	Veiledet trening, minst 30 min.	30	3	27
B0a	Undersøkelse via video hos fysioterapeut, inntil 30 min.	333	148	185
B0c	Tillegg for varighet ut over 30 min.	162	162	0
B0d	Undersøkelse via video hos fysioterapeut	418	233	185
B0f	Tillegg for varighet ut over 30 min.	195	195	0
B1a	Videokonsultasjon hos fysioterapeut	180	45	135
B1b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 min.	85	43	42
B2a	Videokonsultasjon hos manuellterapeut	284	107	177
B2b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 min.	120	56	64
B3a	Videokonsultasjon hos fysioterapeut med tilleggskompetanse i psykomotorisk fysioterapi	219	87	132
B3b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 min	105	63	42
C33a	Behandling i grupper med inntil 3 barn under 16 år, i 60 min.	269	269	0
C33b	For de neste tre barna i 60 min.	201	201	0
C34a	Gruppebehandling i 30 min (1-5 personer)	78	19	59
C34b	Gruppebehandling i 30 min (6-10 personer)	62	3	59
C34c	Gruppebehandling i 60 min (1-5 personer)	142	40	102
C34d	Gruppebehandling i 60 min (6-10 personer)	107	5	102

Økonomiplan for 2022-2025

C34e	Gruppebehandling i 90 min (1-5 personer)	206	59	147
C34f	Gruppebehandling i 90 min (6-10 personer)	154	7	147
C34g	Tillegg for behandling i basseng, per pasient	39	15	24
C34h	Tillegg for behandling i smågrupper (2-4 personer) per pasient	27	27	0
D40	Tillegg undersøkelse/behandling for pasient over 80 år/rullestolbruker	18	18	0
E50a	Møtegodtgjørelse med reisetid inntil 30 min.	347	347	0
E50b	Møtegodtgjørelse med reisetid ut over 30 min.	347	347	0
E51a	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon	139	139	0
E51b	Skriving av epikrise/tilbakemelding til henvisende behandler uten samtidig undersøkelse/behandling	236	236	0
E51c	Skriving av henvisning/rekvisisjoner uten samtidig undersøkelse/behandling. Kan ikke benyttes ved rekvirering av pasientreiser.	236	236	0
E52	Nødvendig samtale med pårørende/foresatte	156	156	0
F1	Tillegg ved behandling i pasientens hjem	144	144	0
F21	Hjemmebehandling: reise per km med bil, motorsykel eller tog	9	9	0
F22	Reise med annet transportmiddel, hver påbegynte halvtime	71	71	0
F23	Hjemmebehandling: fast skysstillegg	71	71	0

Økonomiplan for 2022-2025

G	Tillegg for ubekvem arbeidstid: Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfse, congenit, myopati, mrb. duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid. Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/ periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlings-tiltak.	Som ubekvem arbeidstid regnes mellom kl 18-08 lørdager og søndager, og mellom 12-24 på jul- og nyttårsaften. Tillegget settes til 75 prosent av summen av honorartakst og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.		
H2a	Elektronisk samhandling	970	970	0
H2b	Elektronisk samhandling	931	931	0
H10	Kompensasjon for mindreinntektsutvikling på grunn av pandemien for avtaleårene 2019-2020 og 2020-2021	Fysioterapeut med driftsavtale kan kreve taksten én gang i perioden 1.7.2021 til og med 31.12.2021, og dette gjelder uavhengig av om fysioterapeuten har én eller flere driftsavtaler. Krav må fremsettes overfor Helfo innen 31.12.21. Honorar: 12 446 kroner.		
«Takstplakaten» er et forenklet utdrag fra «Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi» og må brukes sammen med denne. Du finner takstforskriften på https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-06-24-2191				

Økonomiplan for 2022-2025

OPPHOLDSBETALING BARNEHAGE				
BETALINGSSATSER ENHET FOR BARNEHAGER				
OPPHOLDSBETALING I BARNEHAGENE, HERUNDER REDUSERT BETALING				
		2021	2022	
Oppholdsbetaling*	pr mnd	kr 3 230	kr 3 315	
<i>*Redusert oppholdsbetaling og gratis kjernetid for 4- og 5-åringer avhengig av husholdningens inntekt følger forskrift til barnehageloven. Det henvises til Nittedal kommunes hjemmeside for nærmere informasjon.</i>				
KOST OG ANNET I BARNEHAGENE				
Tjeneste		2021	Forslag 2022	
Kost	Per måned	kr 285	kr 290	
For sen henting	Per påbegynte ½-time	kr 250	kr 255	
TIMEPRIS FOR SPESIALPEDAGOGISK HJELP FOR BARN BOSATT UTENFOR KOMMUNEN				
MED BARNEHAGEPLASS I NITTEDAL KOMMUNE				
Tjeneste		2021	Forslag 2022	
Spesialpedagog	pr time	kr 525	kr 535	
Støtte assistent	pr time	kr 360	kr 365	

BORGERLIG VIELSE								
	Vielser på Nittedal rådhus				Vielser utenfor Nittedal rådhus			
	Innenbygdsboende		Utenbygdsboende		Innenbygdsboende		Utenbygdsboende	
Tidspunkt	2021	Forslag 2022	2021	Forslag 2022	2021	Forslag 2022	2021	Forslag 2022
Mandag-fredag 0800-1530	kr 0	kr 0	kr 1 025	kr 1 050	kr 0	kr 0	kr 1 025	kr 1 050
Mandag-fredag 1530-1800	kr 630	kr 645	kr 2 055	kr 2 105	kr 0	kr 0	kr 2 055	kr 2 105
Lørdag-søndag 1000-1800	kr 1 320	kr 1 350	kr 5 090	kr 5 215	kr 0	kr 0	kr 5 090	kr 5 215

SKJENKEBEVILLINGSGEBYR 2021

Gebyret er regulert av «FOR 2005-06-08 nr 538: Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.»

§ 6-1 Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet mengde alkoholholdig drikk. Endret ved forskrift 24. juni 2016 nr 816 (i kraft 1. juli 2016)

§ 6-2 Gebyret skal betales etter følgende satser:

Salg:

- 0,22 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
- 0,60 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2

Skjenking:

- 0,49 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
- 1,29 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2
- 4,27 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr 1700 for salg og kr 5300 for skjenking. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr 380 pr. gang.

Endret ved forskrifter 8 des 2011 nr. 1218 (i kraft 1 jan 2012), 5 des 2012 nr. 1142 (i kraft 1 jan 2013), 26 nov 2013 nr. 1381 (i kraft 1 jan 2014), 8 des 2014 nr. 1547 (i kraft 1 jan 2015), 4 nov 2015 nr. 1294 (i kraft 1 jan 2016), 24 juni 2016 nr. 816 (i kraft 1 juli 2016), 23 nov 2016 nr. 1361 (i kraft 1 jan 2017), 21 nov 2017 nr. 1818 (i kraft 1 jan 2018), 20 nov 2018 nr. 1730 (i kraft 1 jan 2019), 29 nov 2019 nr. 1595 (i kraft 1 jan 2020). **Endres** ved [forskrift 26 okt 2020 nr. 2167](#) (i kraft 1 jan 2021).

§ 6-3 Bevillingsmyndigheten fastsetter frister for bevillingshavers innsendelse av oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av gebyr.

Ved årets utløp skal bevillingshaver sende inn oppgave over faktisk omsatt mengde alkohol. Dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta en etterberegning og et etteroppgjør.

TILSYNSAVGIFT FRA SALGSSTEDER FOR TOBAKKSVARER OG TOBAKKSSURROGATER			
Tilsynsavgift for salgssteder for tobakksvarer og tobakssurrogater,			
jf. "Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv"			
Årlig avgift	2021	2022	
Salgssted	kr 4 700	kr 4 800	
Midlertidig salgssted	kr 1 250	kr 1 280	
Endret ved forskrifter 13 des 2018 nr. 2004, 19 des 2019 nr. 2007 (i kraft 1 jan 2020), 29 okt 2020 nr. 2178 (i kraft 1 nov 2020, bl.a tittel), 18 nov 2020 nr. 2390 (i kraft 1 jan 2021), 18 april 2021 nr. 1252.			

Eierskapsoversikt

Oversikt over selskap Nittedal kommune eier hele/deler av, og andre interkommunale samarbeid kommunen deltar i.

Selskaper	Samarbeidsform
Barnevernvakta v/Romerike politidistrikt	Interkommunalt samarbeid
Gnistengruppen AS	Aksjeselskap
Norasondegruppen AS	Aksjeselskap
Romerike krisesenter IKS	Interkommunalt selskap
Enhet for lindrende behandling	Interkommunalt samarbeid
Alternativ til vold	Interkommunalt samarbeid
Mobilt røntgen	Interkommunalt samarbeid
Regionalt samhandlingskontor Nedre Romerike	Interkommunalt samarbeid
Kommunal akutt døgnetenhet (KAD)	Interkommunalt samarbeid
Romerike avfallsforedling IKS (ROAF)	Interkommunalt selskap
Nedre Romerike vannverk IKS (NRV IKS)	Interkommunalt selskap
Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR IKS)	Interkommunalt selskap
Øst-110 Sentral IKS	
Nedre Romerike avløpsselskap IKS (NRA IKS)	Interkommunalt selskap
Strandveien 1 AS	Eiendomsutviklingsselskap
Stor-Oslo nord	Interkommunalt samarbeid
Jernbaneforum Gjøvikbanen	Interkommunalt samarbeid
Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal	Vertskommunesamarbeid
Nedre Romerike vannverk AS	Avviklingsselskap
Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS)	Interkommunalt selskap
Romerike revisjon IKS	Interkommunalt selskap
Nittedal kommunale eiendomsforetak	Kommunalt foretak
(Nittedal-Eiendom KF)	
Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR)	Interkommunalt samarbeid
Nedre Romerike innkjøpssamarbeid (NRI)	Vertskommunesamarbeid
IKA Opplandene	Interkommunalt samarbeid

Oppfølging av Kommunestyrets budsjettvedtak 2021 sak 153/20

Kommunestyrets vedtak sak 153/20	Status oppfølging
Kommunestyret viser til at forslaget til budsjett og økonomiplan i stor grad er en oppfølging av tidligere vedtak i kommunestyret. Forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2021 – 2024 vedtas med endringer som framkommer her.	
1. Utviklings- og omstillingsprosessen	
1.1. Utviklings- og omstillingsprosessen er i tråd med rådmannens budsjett og økonomiplan et langsiktig arbeid som handler om å skape handlingsrom over tid og utvikle tjenester med høy kvalitet i samarbeid med kompetente og motiverte medarbeidere.	Det pågår mye utviklingsarbeid, eksempelvis små og store digitaliseringsprosjekt, utredninger Helsehus/heldøgns plasser, flere organisatoriske endringer, iverksetting av statlige reformer mm. Det vises også til kommentarene til vedtakspunkt 1.2, 6,4 og 10.2.
1.2. Det pekes særlig på betydningen av revisjon av kommunens arbeidsgiverpolitikk og kompetansestrategi, herunder intensivere innsatsen for å utvikle heltidskultur, og redusere omfanget av variabel lønn.	Arbeidet er påbegynt og en tar sikte på å ha klar revidert arbeidsgiverpolitikk og kompetansestrategi i løpet av våren 2022. Det pågår også et aktivt arbeid for å redusere variabel lønn i helse- og velferdssektoren, særlig gjelder dette tverrfaglige hjemmetjenester. Heltidskultur har et særskilt fokus ifm revidert arbeidsgiverpolitikk. Det pågående arbeidet er presentert i hhv medbestemmelsesutvalget, arbeidsutvalget og administrasjonsutvalget.
2. Oppvekst og utdanning	
2.1. Kommunestyret framhever viktigheten av at rådmannen har lagt til rette for å oppnå lærernormen snarlig. For å sikre god lærerdekning over tid er det viktig å intensivere arbeidet med å gjøre Nittedal kommune attraktiv som arbeidsgiver for lærere.	Det ble våren 2021 bevilget 5,2 mill. kroner til lærerstillinger i skolen. De fleste skolene fikk ansatt lærere, men det var et vanskelig tidspunkt å rekruttere, særlig antallet nyutdannede lærere er svært lavt. GSI-tallene for 2021 viser at skolene at tilført tilstrekkelig økonomi til å oppfylle lærernorm pr 1. oktober 2021. Med andre ord ligger skolene i kommunen omtrent på lærernorm. En av skolene oppfyller ikke lærernorm grunnet rekrutteringsutfordringer.

Økonomiplan for 2022-2025

2.2. Det vises til egen sak om «skolebehovsplan». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres. Derfor økes avsetningen til prosjektering av blant annet Rotnes skole.	Rotnes skole vil ha behov for å øke romkapasiteten fra og med skoleåret 2023/2024. Det vil være behov for en midlertidig løsning før ny Rotnes skole står ferdig. Det er avsatt 1 mill. kroner til prosjekteringen. Dette innebærer en langsiktig plan for hvor trinnvis utbygging vurderes.
2.3. Frivilligheten skal være en naturlig og viktig samarbeidspartner for Nittedal kommune. Ved kommunestyrets disponering av et eventuelt overskudd i årsregnskapet for 2020 skal følgende tiltak prioriteres. Tiltak skal særlig rettes mot barn og ungdom:	I ny kommunelov må alt overskudd avsettes til disposisjonsfond. I sak 55/21 om avtaler med idretten, juni 2021, ble noe av dette inkludert, se nedenfor.
- Investeringsstøtte til idretten. Fra og med budsjett for 2022 skal dette vurderes i forbindelse med budsjett og økonomiplan.	Det ble avsatt kr. 3 mill. kroner til investeringsstøtte. Kommunestyret vedtok i sak 90/21 ny prosedyre der investeringsstøtte og driftsstøtte vurderes i forbindelse med årlig sak (i desember) om prioritering av spillemiddelsøknader. Vurderingene som gjøres der innarbeides i budsjett og økonomiplan.
- Tilskuddene til kulturorganisasjonene og en økning av rammen for tilskuddsordningen for kulturformidling.	Kommunestyret avsatte 0,8 mill. kroner til tilskudd til kulturorganisasjonene, tilskuddsordningen for kulturformidling og tilrettelegging / drift av øvings- og foreningslokaler. Midlene skulle først brukes på tilrettelegging av øvingslokaler i de gamle skolebyggene. Lokaler er tilrettelagt men det har ikke påløpt noen kostnader for dette, så avsetningen står foreløpig ubrukt.
2.4. For budsjettåret 2021 økes driftsstøtten til idretten. Ut over dette vises det til egen sak om revidering av avtaler med idretten.	Driftsstøtten er øket med 0,4 mill. kroner pr. år, og dette er også videreført i økonomiplanperioden. Driftsstøtten fremover skal vurderes i forbindelse med årlig sak om prioritering av spillemiddelsøknader.
3. Arbeidet mot fattigdom	
3.1. Fattigdomsmeldingen viser at det gjøres mye godt arbeid i Nittedal for å bekjempe fattigdom i familier med barn.	Det er avsatt 0,6 mill. kroner til et målrettet alternativ til fritidskortet. Det er utarbeidet forslag til hvordan fondet skal innrettes. Forslaget vil bli lagt fram for politisk behandling. I perioden avsettes det årlig 600.000 kroner til ordningen. Fondet har ikke blitt brukt i 2021. Det foreslås å overføre midlene, slik at fondet blir 1,2 mill. kroner i 2022. I lys av koronapandemien er dette vurdert som et riktig og viktig tiltak for målgruppen.

Økonomiplan for 2022-2025

3.2. Det skal legges fram en gjennomgang av sosialhjelpssatser. Saken skal vise hvordan personene følges opp, stønadslengder og hvordan Nittedal kan sørge for at livsgrunnlaget kan sikres og hvordan flest mulig kan komme i arbeid og aktivitet. Det legges til grunn målsetningen om at sosialstønad skal være en kortvarig ytelse.	Saken er lagt frem for kommunestyret, saksnr. 60/21
3.3. Nittedal kommune skal intensivere arbeidet med å tilby arbeid til personer med nedsatt arbeidsevne, «hull i cv» og/eller langtids sosialhjelpsmottakere.	Helse og velferdssektoren har hatt orientering for hovedutvalget om prosjekt “Menn i helse”. Prosjektet “Menn i helse” er et prosjekt for å inkludere arbeidstakere som har falt utenfor arbeidslivet og/ eller har behov for omskolering. De vil siste året bli en tradisjonell lærling før de får endelig fagbrev. Nittedal kommune har tatt imot flere fra NAV som har behov for arbeidstrening.
3.4. Kommunestyret slår fast at det er en klar målsetning at barnetrygd skal holdes utenfor inntektsberegningsgrunnlaget for sosialstønad. Det konstateres likevel at det ikke er rom for å innføre dette tiltaket fra og med 2021. Så snart det er økonomisk handlingsrom til å innføre dette tiltaket sammen med øvrige vedtatte prioriteringer bes rådmannen legge til rette for tiltaket i framtidige budsjetter.	Rådmannen kan ikke se at det er økonomisk grunnlag for å innarbeide dette i økonomiplanen for 2022-2025. Det vises for øvrig til omtalen av dette i fattigdomsmeldingen .
3.5. Det etableres et aktivitetsfond som et målrettet alternativ til fritidskortet. Målsetningen er å inkludere barn fra familier som ikke har mulighet til å dekke kostnadene selv. Det legges fram egen sak om innretning av aktivitetsfondet, herunder retningslinjer om målgrupper, organisering og søknadsprosesser. Idretts- og kulturrådet skal involveres i prosessen. Ordningen evalueres i løpet av 2022.	Det har vært utfordrende å få fortgang i denne saken, men det er nå nedsatt en komité som jobber med den og vil komme med anbefalinger. Saken om innretning av aktivitetsfondet legges frem i desember 2021. Da saken legges frem såpass sent, vil det bli foreslått at midlene som ble avsatt til 2021 overføres til 2022.
3.6. For å legge til rette for gode oppvekstvilkår for alle barn skal det etableres et frivillig samlivskurs for alle barnefamilier. Samlivskurs forebygger konflikter og samlivsbrudd.	Samlivskurs drives av Familievernkontorene gjennom statlige ordninger. Kursene er gratis. Nittedal kommune tilbyr støtte til familier i form av målrettede kurs for foreldre med barn fra 0-3 år, 4- 12 år og 13-16 år. Disse kursene retter seg særlig mot foreldrerollen.

4. Helse og velferd	
4.1. Kommunestyret framhever at det er viktig å styrke kapasiteten i helsesektoren i perioden for å møte framtidens behov.	Utviklingen viser at dette er viktig å følge opp. Det er utfordrende å sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i forhold til oppgavene og forventet behovsvekt i budsjettet for 2022.
4.2. Det må sikres bemanning, kompetanse og ressurser i hjemmetjenesten innenfor vedtatte budsjetttrammer. Det er viktig å synliggjøre og avklare hvordan tidlig innsats kan påvirke behovet for framtidig antall heldøgns plasser, samt hvordan volum av høldøgns plasser påvirker hjemmetjenestenes kapasitetsbehov i tiden framover.	Hjemmetjenesten har i 2021 hatt god kontroll på sitt budsjett i år, men det er betydelig utfordring med rekruttering og sykefravær, spesielt når det gjelder sykepleiere. Det vises for øvrig til vedtatte strategier i vedtatt strategiplan for helse, velferd og mestring og vedtatt boligtypeprogram.
4.3. I arbeidet med å sikre tjenester av høy kvalitet skal bruken av brukerundersøkelser intensiveres.	Viser til sak i hovedutvalget 7/21 der Rådmannen redegjorde for kapasitetsutfordringer når det gjelder gjennomføring av brukerundersøkelser i 2021.
4.4. Det vises til egen sak om «Helsehus/heldøgns omsorgsplasser». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres. Derfor økes avsetningen til blant annet prosjektering av helsehus.	Denne avsetningen ble blant annet benyttet til konseptvalgutredningen fra WSP som fortsatt pågår. Hovedutvalget er referansegruppe for utredning av helsehus/heldøgns plasser og har fått fast orientering på hvert møte gjennom året.
4.5. Det etableres et fond med formål «helse og velferd». Fond for helse og velferd skal benyttes i særskilte tilfeller, etter politisk behandling. Formålet er å ha ressurser over tid til å møte uforutsette hendelser og for å kunne drive konkrete utviklingstiltak både til drift og investering.	Det er avsatt midler til et disposisjonsfond med formål «helse og velferd» i tråd med vedtaket.
5. Miljø og samfunnsutvikling	
5.1. I tråd med planstrategien og planprogram for kommuneplanen skal det legges til grunn en bærekraftig arealpolitikk hvor arealutvikling i kommunen blir forvaltet på en måte som sikrer kommende generasjoners behov for ulike arealer.	I tråd med overordnede føringer. Legges til grunn ved konsekvensutredninger i planprosesser og øvrige vedtak iht. plan- og bygningsloven.

Økonomiplan for 2022-2025

- Konsekvenser av endret arealformål skal framgå slik at unødig tap av biologisk mangfold i samfunnsutviklingen unngås.	Som over
- Et strengt jordvern og vern av kulturlandskap er viktig for å bevare Nittedal som en grønn bygd.	Som over
5.2. En forutsetning for boligutbygging er at det vil være kapasitet i sosial infrastruktur som barnehager og skole. Utbygging skal gjøres i tilknytning til kollektivknutepunkt. Det skal likevel være fleksibilitet til å si ja til mindre endringer på eiendommer der det er kapasitet på offentlig infrastruktur.	Er tatt inn som formulering i utkast til langsiktig arealstrategi
5.3. Rådmannen skal sørge for at innbyggere og næringsdrivende skal oppleve en samarbeidende, positiv og løsningsorientert kommune.	Følges opp i oppfølging av både ledere og ansatte – innbyggerperspektiv, servicemind. Eget forprosjekt ser på hvilke anskaffelser som bør gjøres for å få på plass et system for håndtering av henvendelser som ikke går inn i P360.
5.4. I arbeidet med å revidere klima- og energiplanen skal blant annet følgende forhold vurderes:	Iht. Planstrategien skal klima- og energiplanen ha oppstart av revidering i 2022 og vedtak i 2023.
- hvordan Nittedal kommune kan stimulere til å redusere plastforsøpling.	Følges opp ved oppstart av planen.
- et klimagassregnskap.	Det foreslås et innkjøp i 2022 for å kunne skaffe dette til veie. Finansieres over midler til oppfølging av Planstrategi.
5.5. Det vises til egen sak om « Trafikksikkerhetsplan ». Arbeidet med å gjennomføre dette vedtaket intensiveres ved at avsetningen til trafikksikkerhetstiltak og trygg skolevei økes.	Økningen er kun avsatt for inneværende år, plan for gjennomføring har blitt oppdatert og tiltak blir gjennomført for midlene som ble tilført. Enkelte midler vil gå til planlegging av tiltak – f.eks. Fuglåsveien hvor det gjenstår noe prosjektering før reguleringsplan kan høres og vedtas.
5.6. Ordfører gis fullmakt til å inngå avtale med Bane NOR om mulig utvidelse av undergang ved jernbanebrua over Stasjonsveien ved Nittedal stasjon. Økonomiske konsekvenser innarbeides i budsjett for 2022.	Det er gitt innspill pr. 1. mars til Viken om at vi ønsker spleiselag. Går nytt brev til Viken i disse dager hvor vi viser til innspillet og ber dem vurdere dette i sin budsjettprosess.
6. Driftsbudsjett og bevilgningsoversikt	
6.1. Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf. vedlegg 1 §5-4 bevilgningsoversikt drift (tidligere 1A og 1B) hvor år 1 er årsbudsjett 2021. Årsbudsjett 2021 justeres slik:	

Økonomiplan for 2022-2025

<table><tr><th>Tiltak</th><th>Økt inntekt/ reduert utgift</th><th>Redusert inntekt økt utgift/avsetning</th></tr><tr><td>Tall i hele 1000</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Til disposisjon for kommunestyret</td><td>1000</td><td></td></tr><tr><td>Økt avsetning prosjektering helsehus, Rotnes skole og brannstasjon</td><td></td><td>1000</td></tr><tr><td>Aktivitetsfond</td><td></td><td>600</td></tr><tr><td>Driftsstøtte idretten</td><td></td><td>400</td></tr><tr><td>Trafikksikkerhet og trygg skolevei</td><td></td><td>2000</td></tr><tr><td>Reduksjon i avsetning usikkerhet (jfr. blant annet avsetning til fond)</td><td>8000</td><td></td></tr><tr><td>Sum drift</td><td>9000</td><td>4000</td></tr><tr><td>Netto endring - økt overskudd</td><td>5000</td><td></td></tr><tr><td>Fond med formål "helse og velferd"</td><td></td><td>5000</td></tr><tr><td>Sum endringer</td><td>0</td><td></td></tr></table>	Tiltak	Økt inntekt/ reduert utgift	Redusert inntekt økt utgift/avsetning	Tall i hele 1000			Til disposisjon for kommunestyret	1000		Økt avsetning prosjektering helsehus, Rotnes skole og brannstasjon		1000	Aktivitetsfond		600	Driftsstøtte idretten		400	Trafikksikkerhet og trygg skolevei		2000	Reduksjon i avsetning usikkerhet (jfr. blant annet avsetning til fond)	8000		Sum drift	9000	4000	Netto endring - økt overskudd	5000		Fond med formål "helse og velferd"		5000	Sum endringer	0		Budsjettet er justert i tråd med vedtaket.
Tiltak	Økt inntekt/ reduert utgift	Redusert inntekt økt utgift/avsetning																																			
Tall i hele 1000																																					
Til disposisjon for kommunestyret	1000																																				
Økt avsetning prosjektering helsehus, Rotnes skole og brannstasjon		1000																																			
Aktivitetsfond		600																																			
Driftsstøtte idretten		400																																			
Trafikksikkerhet og trygg skolevei		2000																																			
Reduksjon i avsetning usikkerhet (jfr. blant annet avsetning til fond)	8000																																				
Sum drift	9000	4000																																			
Netto endring - økt overskudd	5000																																				
Fond med formål "helse og velferd"		5000																																			
Sum endringer	0																																				
6.2. Det skal framlegges økonomirapportering i annet hvert ordinære møte i formannskapet. Innretningen av denne rapporten avklares med ordfører. Effekter av endelig statsbudsjett 2021 for Nittedal kommune behandles i forbindelse med første økonomirapport i 2021.	Gjennomført. Muntlig rapportering skjer i samråd med ordfører.																																				
6.3. Rådmannen får fullmakt til å:																																					
a. innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet 2021 i Økonomiplan 2021 – 2024.	OK																																				
b. avsette til og bruke av bundne fond og finansinntekter og -utgifter i sektorenes budsjetter, unntatt fond for «helse og velferd»,	OK																																				
c. fordele virkninger av lønnsoppgjøret fra sentral post til sektorene.	OK																																				
6.4. Oppfølging av vedtakspunktene i rammesak 2021-2024 som ikke er gjennomført, følges opp i perioden 2021 til 2024 gjennom budsjettprosessen i 2021 og utviklings- og omstillingsprosjektet slik det er beskrevet i budsjett og økonomiplanen.	Omstillings- og utviklingsprosjektet har arbeidsgiverpolitikk og kompetansestrategi, virksomhetsstyring og budsjettprosess samt støtte til omstillingsarbeid i 2021 som prioriterte oppgaver i 2021. Som følge av vanskeligheter med å bemanne opp prosjektet løses oppgavene ved kjøp av tjenester og noe «frikjøp» av interne ressurser. Forslag til revidert økonomireglement vil bli lagt frem for politisk behandling første halvår 2022, jf. også kommentarer til punktet over.																																				
7. Investeringsbudsjett																																					

Økonomiplan for 2022-2025

7.1. Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf. vedlegg 1 §5-5 bevilgningsoversikt investering (tidligere 2A) hvor år 1 er årsbudsjett 2021, herunder mål og premisser for bevilgningene.	OK
7.2. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til kr 222 200 000 i 2021. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 14-18.	Låneopptak gjennomføres i løpet av 2021.
7.3. Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.	OK
7.4. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2021 med 50 000 000 kroner. Enhet for bolig og tjenester gis fullmakt til å forskuttere tildeling til startlånskunder med inntil 10 mill. kroner før Husbankens lånetilsagn er mottatt.	Opptak til startlån i Husbanken er gjennomført.
8. Skattesatser videreføres	
8.1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2021 legges til grunn skattøre på 12,15 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.	OK
8.2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2021 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.	OK
8.3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2021 etter følgende utskrivningsalternativ: §3 f) Faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum.	
8.4. Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.	OK
8.5. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 12 velger kommunestyret å ha differensierte eiendomsskattesatser. Skattesats	OK

Økonomiplan for 2022-2025

for bolig- og fritidseiendom settes til 2,4 promille og skattesats for næringseiendom settes til 2,5 promille.	
8.6. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 innføres et bunnfradrag på kr 1 200 000 av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.	OK
8.7. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav b fritas eiendommer som har historisk verdi for eiendomsskatt. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 bokstav a fritas eiendommer som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten for eiendomsskatt. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b.	OK
8.8. Kommunestyret, i medhold av eiendomsskatteloven § 25, fastsetter at eiendomsskatten betales i tre terminer med forfall i juni, oktober og desember.	OK
8.9. I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for boligeiendommer. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 84/14.	OK
8.10. I budsjett og økonomiplan for 2022 – 2025 skal rådmannens innstilling baseres på at senest i skatteåret 2023 skal eiendomsskatten reduseres markant for alle innbyggere basert på 2019-nivå.	Det vises til forslag til budsjett og økonomiplan for 2022 til 2025.
9. Gebyrer og betalingsregulativ	
9.1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 2,7 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2021) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2021.	OK
9.2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2021 hvis ikke annet er bestemt. Rådmannen delegeres fullmakt til å endre til de til enhver tid gjeldende satser i henhold til «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.» og	OK

«Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.»	
9.3. Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.	Behandles parallelt med budsjettet.
9.4. Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak. Senest i forbindelse med saken om budsjetttrammer våren 2021 legges det fram en oversikt over selvkostkalkylene for å synliggjøre om gebyrene i tilstrekkelig grad tar hensyn til reell selvkost for alle sakstyper. Kommunestyret vil vektlegge at kommunens gebyrer må innrettes slik at de ivaretar innbyggerperspektivet, og sikrer at ikke tjenestene er innrettet for best å ivareta utbyggere. Det skal vurderes hvordan byggesaksgebyrer i Nittedal kan reduseres innenfor rammene av reell selvkost.	Behandles parallelt med budsjettet. Egen sak om selvkost er behandlet etter sommeren. I tillegg har det vært en egen revisjon – som ikke hadde merknader.
10. Vedrørende Nittedal-eiendom KF	
10.1. Nittedal-eiendom KF gis fullmakt til å kjøpe/selge bolig i Nittedal kommune for inntil kr 7 000 000,- for å ivareta det løpende behovet for tjenesteleveranser.	
10.2. Med bakgrunn i at det er over ti år siden Nittedal-eiendom KF ble opprettet gjøres en vurdering av forhold knyttet til internlån og internrenter, husleiemodell og utbytte og eventuelt andre forhold. Det skal i den forbindelse også ses nærmere på mulige forenklinger, forbedringer og samspillet med kommunen og foretaket uten å endre organisasjonsmodell. Arbeidet skal skje i et samarbeid mellom kommunen og foretaket.	På grunn av lav bemanning og skifte i stillinger har det ikke vært kapasitet til å følge planlagt fremdrift. Arbeidet må derfor utføres i 2022.
10.3. Det legges fram sak om fordeler, ulemper, muligheter og begrensninger ved å innføre et konsept av leie til eie. Det skal redegjøres for erfaringer med tiltaket i andre kommuner.	Sak fremmet for kommunestyret, saksnr 68/21 .